

İlham Əliyev

QANLI VADI

(ROMAN)



Bakı - 2013

Redaktor: Elman Cəfərli

Korrektor: Xəyalə Süleymanqızı

İlham Əliyev. "QANLI VADI" (roman)

Bakı, ADİLOĞLU 2013, 296 səh

"Qanlı vadi" sənədli romanında müstəqilliyin ilk illərində Azərbaycanda baş alıb gedən hüquqsuzluq, başıpozuqluq, adam oğurluğu və səs-küylü qətlərdən bəhs edilir. Romanda dolanışıq ucbatundan fahişəliyə məcbur olmuş, özü də bilmədən qatillərin, adam oğrularının əhatəsinə düşmüş gənc Afaqın və kənd müəllimi Natiqin başına gələnlərin fonunda dövlət orqanlarında himayəçilər tapmış cinayətkar dəstələrin əməlləri ifşa olunur.

4722110018

121 – 2013 qrifli nəşr

© «ADİLOĞLU» 2013

Ön söz

“Qanlı vadi” sənədli romanı yazıçı-publisit İlham Əliyevin oxucularla ikinci görüşüdür. Sadə, oxunaqlı dildə, detektiv janrında yazılmış “Qanlı vadi” müstəqilliyin ilk illərində Azərbaycanda baş vermiş qanlı qətlərdən, müdhiş cinayətlərdən bəhs edir. Roman maddi çətinlik üzündən pis yola düşmüş, fahişəlik etməyə məcbur olmuş gənc Afaqın başına gələn hadisələrlə başlayır. Cinayətkar adamlarla oturub-duran Afaq özü də bilmədən ağır cinayət planına şahid olur və bununla da onun faciəsi başlanır. Roman başlandıqdan oxucu həyəcanla Afaqın başına gələnləri izləyir. Onu bir sual düşündürür: Afaq özü də bilmədən düşdüyü bu qanlı vadidən çıxacaq, ya bu vadidə çabalaya-çabalaya öz qanında boğula-

caq?

Dövr ağırıldı, zəmanə pisdi. Gənc dövlət hələ ölkənin kriminogen durumuna nəzarət edə bilmir. Cinayətkar dəstələr at oynadır, vətəndaşların şəxsi həyatı təhlükə altındadır. Ayrı-ayrı cinayətkarlar öz dəstələrini yaradıb, oğurluq, talan və sifarişli qətlərlə məşğul olurlar. Ən pisi isə odur ki, peşəkar oğruları, qatilləri, qanqsterləri birləşdirən bu cinayətkar dəstələr dövlət içində yuva salmış yüksək rütbəli adamlardan dəstək alır, onlar tərəfindən himayə olunurlar. Onlar arasında anlaşma da yaranıb: cinayətkar dəstələr talanla, oğurluqla milyonlar qazanır, dövlət içində yuva salmış cinayətkarlar isə buna göz yumaraq həm payını alır, həm də onların əli ilə öz rəqiblərini aradan götürür, insanları psixoz vəziyyətdə saxlayırlar. Gənc Afaq cinayətkar dəstələrin elə müdhiş özbaşınalığına şahid olur ki, dövlətə, hüquq-mühafizə orqanlarına inamı itir. Hətta saflığını saxlamış “rayonlu balası” Natiq müəllim belə onu inandıra bilmir.

Romanın əsas qəhrəmanlarından, maraqlı obrazlarından biri də gənc hüquqşünas Rəşad Aslanovdur. Rəşad Aslanov cinayətkar dəstənin

və dövlət orqanlarında oturub cinayətkarları himayə edənlərin izinə düşür. Bacarıqlı müstəntiq olan Rəşad nüfuzlu dövlət məmurlarının, tanınmış elm xadiminin qətlini sifariş edənləri tapmağa çalışır. Ölkədə xaos hökm sürür, qanunlar işləmir, amma gənc müstəntiq ədalətin qalib gələcəyinə inanır. O, dövlət məmurları, prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşları ilə, şahidlərlə söhbətində cinayətkarların cəzalandırılacağına inam var. Amma cinayətkar dəstələri himayə edən, səs-küylü qətləri sifariş edən dövlət içində yuva salmış qanundankənar ünsürlər Rəşad Aslanovun özünü belə aradan götürürlər. Cəsur istintaqçı öldürülsə də, onun əməlləri yaşayır. Yazıçı oxucunun ümitsizliyə qapamır. Ümid aşılaysın ki, bu gün olmasa da, sabah dövlət orqanları cinayətkarları himayə edən ünsürlərdən təmizlənəcək, canilər öz cəzalarına catacaqlar. Rəşad Aslanovun cəsur, qorxmaz və inadkar xarakteri inam yaradır ki, dövlət, cəmiyyət prinsipial, əqidəli insanlardan xali deyil.

Romanda Natiq obrazı da maraqlıdır. Bakıya təkmilləşdirmə kursuna gəlmiş Natiq olduqca saf, təmiz qəlbli bir əyalət adamıdır. O,

yolda yaralı, qan içində tapdığı Afaqı atıb getmir, ona hər cür yardım edir, pal-paltar alır, evinə gətirir. Natiqin Afaqa köməyi tək bununla bitmir. Natiqin kişiyana davranışı, düzlüyü, cəsurluğu Afaqda müsbət keyfiyyətlər aşılıyır, onu yenidən sağlam həyata qaytarır. Sağalıb normal həyata dönən Afaq bütün kişilərdə Natiqdə olan müsbət keyfiyyətləri axtarır. Natiqə rast gəlməsəydi, bəlkə də Afaqın aqibəti tamam başqa cür ola bilərdi. Mafiya qarşısında aciz görürən gənc uzaqbaşı onu bü günə salan, döyüb, çölün düzünə atan Bəşirlə haqq hesab çəkəcək, onu güllə ilə vuracaqdı. Amma Natiqin cəmiyyətin sağlam hissəsinə, vicdanlı dövlət adamlarına inamı Afaqa da sirayət edir. Onun gözüqaralığına, cəsarətinə Natiqin təkmini, tədbirliliyi də əlavə olunur. Onlar birlikdə hərəkət edərək Natiqin qardaşı Cəlalı, Afaqın rəfiqəsi Ninkanı qətlə yetirmiş cinayətkarlardan qisas ala bilirlər.

Roman Afaqın rayona-“oğrun-oğrun ona göz qoyan qonşu oğlan Mərdan”a dönüşü ilə başa çatır. Gənc vaxtı qaynar paytaxt həyatına atılmış, cinayətkarların arasına düşmüş, bir daha sağlam həyat qayıdacağına ümidi olmayan Afaq Natiqin

mənəvi dəstəyi, Mərdanın inamı və sevgisi sayəsində normal həyata dönür. Romanın əsas qəhrəmanı Afaq olsa da, onun uğurlarının arxasında tipik qafqazlı, azərbaycanlı kişisinin xüsusiyyətlərini daşıyan Natiqin mərd, insansevər xarakteri dayanır. Yazıçı Anarın məşhur qəhrəmanı Təhminənin “əsil kişi odur ki, fahişəni mələyə çevirsin” fəlsəfəsi burada təsdiqini tapır. Natiq həyatın fahişəyə çevirdiyi Afaqı mələyə çevirə bilməsə də, ən azından normal, sağlam həyata qaytara bilir. Afaq ailə qurmaq məqsədilə Bakıdan rayona qayıdır.

Əsər pozitiv mesajları ilə diqqəti çəkir. Heç bir yol, o cinayət olsa belə, əbədi deyil. İnsan özündə iradə tapmalı və sağlam həyata dönməlidir. Birinci yolda pul, əyləncə, eyş-işrət olsa da, uzunömürlü deyil. İkinci yolda isə insanı maddi çətinlik, pis güzəran tapa bilər. Amma insan təmiz adını, sağlam, cəmiyyətə faydalı həyat tərzindən heç zaman imtina etməməlidir.

Elman Cəfərli



QANLI VADI

(ROMAN)

Səhər yenicə açılırdı. Günəşin al şəfəqləri dağlar qoynundan boylanmağa başlanmışdı. Başından sağ gözünü yalamaqla çənəsinə, ordan isə yerə süzülən qan damcılarına əhəmiyyət verməyən Afaq yavaş, ahəstə addımlarla Bakı-Salyan avtomobil yoluna doğru irəliləyirdi. Sol qıçının əzilməsi və sağ tərəfdən qabırğalarının verdiyi kəskin ağrılar Afaqə yeriməyə imkan verməsə də, yaşamaq eşqi onu bütün gücünü səfərbər etməklə addımlamağa məcbur edirdi. Afaq şosse yolda Bakıya və əks istiqamətə şütüyən avtomaşınların səsini də eşidirdi. Deməli,

ölümdən qurtulmaq üçün iradəli olmaq bir az da əzmkarlıq göstərmək lazımdır. Bu düşüncələr içində başına gətirilən müsibəti xatırlamağa çalışdı. Birdən elə bil ayıldı. İndi dərk etməyə başladı ki, gecə Bəşirlə olub. “Hə, hə, yadıma düşdü, Bəşirlə”. Zəif, xəfif səslə özünün belə eşidə bilmədiyi sakit səslə «əclaf köpək oğlu, məni öldürmək istədin?» - dedi.

Dodağını isladan qanı sağ əlinin arxası ilə təmizləyib, əlini sinəsinə sürtdü. - Alçaq, boynumdan qızıl boyunbağımı da götürüb. Hə, başa düşdüm, deməli, üst-başımda olan qızılları ələ keçirmək üçün alçaq, yaramaz məni öldürməyə qərar verib - deyə öz-özünə pıcıldadı.

-Bəşir, mən yaşayacağam, mən ölməyəcəyəm, çünki səndən qisas almalıyam! Bu həyatdan, bu insanlardan da qisas almağa çalışacağam. Çünki həyat da insanlar kimi mənə qarşı amansız olub.

Afaq yeriməyin artıq onun üçün çətin olduğunu başa düşdüyündən oturmağa qərar verdi. O, bununla həm də yaralarına göz

gəzdirib, üz-gözünə yayılan qanı silməyi düşündü. Bu məqamda bir neçə dəfə ciyərləri dolusu hava udub, yüngülləşmək üçün cəhdlər də göstərdi. Amma sağ tərəfdən qabırğalarından verən sancı ona havanı ciyərdolusu udmasına imkan vermədi. Dizləri üstə cöküb, əllərini torpağa söykədi, sonra da sakitcə beli üstə yaşıl otluğa uzandı. Bir xeyli bu vəziyyətdə qaldıqdan sonra ayağa durub, şosse yola tərəf irəliləməyə çalışdı. Ancaq kəskin ağrılar ona ayağa durmağa imkan vermədi. Gücünü, qüvvəsini toplayıb, bir neçə dəfə də, cəhd göstərdi, amma yenə də ayağa qalxmaq cəhdləri nəticəsiz qaldı. - Bu da axırı, ölümdən qurtulduğuna sevinirdin, amma həyata qovuşmağa bir addım qalmış yenidən ölümlə üz-üzə qaldın — deyə ümitsiz şəkildə öz-özünə söyləndi. Sağına, soluna boylandı, ucsuz bucaqsız cöllükdə, hec nə, hec kim gözə dəymirdi. Sadəcə şosse yolda şütüyən avtomaşınların səsi eşidilirdi. O maşınlar isə uzaqlarda idi. Sürücülər onun həyatla ölüm arasında apardığı carpışmanı görə, duya bilməzdilər.

Bu fikirlər icində var-gəl etdiyi məqamda birdən karıxdı, əlinə, daha sonra isə alnına sərin damcılar düşdüyünü hiss etdi. Bəli, səhv etməmişdi, yağış yağmağa başlamışdı. — Yayın bu qora bişirən vaxtında nə yağış? — deməklə gözlərini ucsuz-bucaqsız göylərə dikdi. - İlahi, sənə inanmayan kafirdir. Necə də nadan olmuşam. Görən Allah məni bağışlayacaqmı? Verdiyi suala özü də cavab verdi, - xeyr. Səbəbi də aydın idi. 33 illik ömür dəftərində — insana ancaq yeyib-içmək, kef etmək qalar, - deməklə anasının, - haqqa, imana gəl — çağırışlarına kinayə ilə yanaşmışdı. Gününü onun-bunun yatağında keçirmişdi. Pula görə neçə-neçə kişinin qoynuna girmişdi. Bu yolla, eləcə də qızıl-zinət əşyaları alveri etməklə özünə ev, maşın almışdı. Əli pulla oynamışdı. Amma bir dəfə də olsun kənddə maddi cəhətdən sıxıntı keçirən anasına bir manat da olsun pul göndərməmişdi. — Mən qəhbəlik edib pul qazanacam, onu da Şərəfnisənin qızı Cəmilə yeyəcək? — deyərək anasına zəng edib, kefini-əhvalını belə soruşmağa ərinmişdi.

Budur artıq Əzrayıl qılıncını ona tuşlayıb. Öləcək və heç kəs də bilməyəcək ki, harada ölüb. Meyitini də bu ucsuz-bucaqsız çöllərdə qurd-quş yeyəcək.

Afaq güclə nəfəs alıb, uzandığı yerdən artıq getdikcə güclənməkdə olan yağışı seyr etməyə başladı. Deyəsən yağış damcıları boynunu, boğazını, sinəsini döyəclədikcə, sanki ona güc, nəfəs verirdi. Çətinliklə də olsa, qarnı üstə çevrilib, şosse yoldan ona tərəf axan sel sularına doğru süründü. 150-200 metr süründükdən sonra şosse yola catdı. Asfalt örtük hündürlükdə yerləşdiyindən, oranı çıxmaqda çox çətinlik çəkdi. Nəhayət istəyinə nail olub, sürünərək şosse yolun kənarına catıb, cömbəldi. Amma bir neçə maşın yanından şütüyüb keçsə də, saxlamadı. Yəqin sürücü görmədi— deyə öz-özünə düşündü.

Şıdırğı yağan yağış ətrafı açıq görməyə imkan vermirdi. Afaq qaranlıq düşənə qədər maşına minməli, özünü evə və ya xəstəxanaya çatdırmalı idi. Bu fikirlərlə var-gəl edə edə ayağa durmağa və yaxınlaşmaqda olan maşınlara əl etməyə çalışdı. Bir xeyli cəhd

etdikdən sonra beli bukülmuş formada ayağa dura bildi. Uzaqdan bir avtomobilin yanan işıqları göründü. Afaq asfalt yola doğru bir addım atıb, çətinliklə də olsa sağ əlini yuxarı qaldırdı. “06 Jiquli” markalı avtomobil ona yaxınlaşıb, tükürpədicə əyləc səsi ilə sola, daha sonra isə sağa hərəkət etməklə 5-6 metrə sürüşüb dayandı. Afaq maşına tərəf addımlamaq istədi. Ancaq yeriyyə bilmədi. Bu anda sürücü əl-qolunu ölçə-ölcə ona yaxınlaşıb - ay arvad, sən nə edirsən, məni qana, xə-taya salmışdın ki — deyincə birdən iradlarını dayandırıb, əllərini yanına saldı. Qarşısındakı sarışın gənc qadının sir-sifətinin qan icində, pal-paltarının cırılmış halda gördüyündən təşvişlə, - Xanım, sizə nə olub, niyə bu vəziyyətdəsiniz? — deyə soruşdu.

- Mənə kömək edin, xahiş edirəm.

- Bu dəqiqə — deyə sürücü onun qoltuğuna girmək istədi. Ancaq Afaqın, - öldüm, ağrıyıram, yavaş olun, - deməsi avtomobil sahibini əl saxlamağa məcbur etdi. Tez-tələsik maşınına tərəf qaçdı. Bu anda Afaqa elə gəl-di ki, sürücü onu bu vəziyyətdə gördüyündən

qaçır. Amma “06”-nın geriyyə, ona tərəf gəl-diyini görüncə sevindi, gözlərinə işıq gəl-di.

“Jiquli” yanında dayandıqdan sonra sürücü yerə düşüb ona yaxınlaşdı. Maşının arxa qapısını açdıqdan sonra, Afaqın sağ biləyindən tutub maşına minməyinə kömək etdi. Bunun üçün sürücü çox çalışdı. Nəhayət Afaqı arxa oturacaqda yerləşdirə bildi.

- Xanım, sizi kim bu hala salıb? Polisə xəbər vermək lazımdır?

- Xeyr, xeyr, olmaz!

- Niyə? — deyə təəccüblənən sürücü şübhə-li nəzərlərlə Afaqı süzdü.

Afaq:

- Xahiş edirəm sürün, yolda danışarıq. Sizdə maşında su olmaz?

Sükan arxasında oturmaqda olan sürücü, - bağışlayın xanım, maşında su yoxdur. Amma yaxınlıqdakı kafedən və ya dükandan su alarıq, - deyə söylədi. Yenidən bayaqkı təklifinə qayıdıb dedi:

- Xanım, siz mütləq polis bölməsinə getməlisiniz. Orada başınıza gələnləri polisə nəql edib, ərizə yazmalısınız.

- Bu, mənim taleyimdir, xahiş edirəm məni evimə aparın.

- Xanım qız, polisə getsəniz, bu hər ikimiz üçün yaxşı olar.

- Səhv edirsiniz, əksinə, polisə şikayət etməklə hər ikimizin başı bəlaya düşər.

- Başa düşmədim?

- Onlar polisi, prokuroru Sibirə sürgün edər, Kürdəxanıda həbsdə saxlayarlar. İstəsələr mal tövləsində mıxa bağlayıb, istədikləri işgəncəni verərlər.

Sürücü təəccüblü nəzərlərlə güzgüdən arxa oturmaqda yarı uzanmış vəziyyətdə oturan Afaqa baxıb, - qorxmayın, sizi bu hala salanları mənə göstərin, onları dünyaya gəlmələrinə peşman edim, - deyə bildirdi.

Afaq boylu-buxunlu, idmançı görkəmli sürücüyə gülürmüş kimi istehza ilə, - onları analar doğmayıb qardaş, onlar vəhşilərdən, toxumu, qanı bilinməyənlərdən törəyənlərdir, - deməklə, sürücünü fikrindən çəkəndirməyə çalışdı. Bu sözlərdən sonra iki-üç dəqiqə heç biri danışmadı. Sükutu isə yenə də sürücü pozdu:

- Bəlkə deyəsəniz başınıza gələnlər nədir...

- Bu, uzun söhbətdir. İmkan olsa sonra danışaram.

- Yaxşı, necə istəyirsiniz!

- Sizdən xahiş edirəm, mənə su alın. Bir də mümkünsə paltar satılan mağaza olsa əmək və kofta da alın. Bu vəziyyətdə maşından düşüb bloka girmək istəmirəm. Görüb-eləyən olar. Heç adınızı da soruşmadım.

- Adım Natiqdir. Masallıdanam. Müəllimlər İnstitutuna bir aylıq təkmilləşdirmə kursuna göndəriblər.

- Müəllimsiniz?

- Bəli, tarix müəllimiyəm.

Ələt qəsəbəsinə yaxınlaşırdılar. Qaranlıq düşmüş, yağış da kəsmişdi. Natiq yolun sağında böyük ticarət mərkəzinin sayrışan işıqlarını görüncə, - burda beş dəqiqəlik saxlayım, sizə su və paltar olsa alım.

-Yaxşı, - deyə Afaq sakit səsle söylədi.

Natiq maşını sağa verib, ticarət mərkəzinin önündə saxladı, açarı burub mühərriki söndürdü. Maşından düşüb ticarət mərkəzinə daxil oldu. Beş dəqiqə sonra əlində bir şüşə

“Sirab” və “Coca-Cola” ilə geri qayıtdı.

- Hansını açım? — deyə maşının oturacağına uzanmış Afaqa müraciət etdi. Bu sözləri deyincə, həm də gözlərini sağa çevirməyə çalışdı. Çünki Afaqın cırılmış koftasının arasından iri, ağ göz çıxaran döşləri qabarırdı. Bu vəziyyət Afaqın gözündən yayınmadı. Çətinliklə də olsa, cırılmış koftası ilə döşlərini az da olsa örtüb — “Sirab”ı açın — deyə xahiş etdi.

- Burda paltar da var. Deməzsiniz kofta və ətəyinizin ölçüsünü? Neçə geyinirsiniz?

- Fərq etməz. Mənə evə qədər geyinmək üçün lazımdır.

Natiq:

- Bəlkə, - bu mənə yadigar qalan paltardır, - deyib müvəqqəti deyil, uzun illər özünüzün qarderobunuzda saxladınız, - deyə bic-bic güldü.

Afaqın da dodaqları qaçdı. — Ətəyi 36-38 ölçüdə alın — deyə bildirdi.

Yenidən geri ticarət mərkəzinə qayıdan Natiq satıcıya:

- Xanım qız, 36-38 ölçüdə müasir xanım-

ların geyindiği əmək lazımdır, varmı?

Satıcı qız təsadüf hallarda kişilərin qadınlara paltar aldığını gördüyündən təəccüblə, dodaqlarını büzdü. Sonra da mənalı nəzərlərlə Natiqi süzüb, qadın paltarları satılan sıraya keçdi. — Yəqin sevgilisinə, ya da yoldaşına sürpriz etmək istəyir. Bəxtəvər o qadının başına — deyə ürəyində söyləndi.

- Bizdə Türkiyənin, Almaniyanın, Rusiyanın müxtəlif çeşiddə qadın geyimləri var. Buyurun bura. Bunlar Rusiyanın, bunlar isə Türkiyənin istehsalı olan ətəklərdir. Bunun qiyməti 75 manatdır, toy və nişan məclislərində geyinmək olar. Bu isə gecə ziyafəti paltarıdır, bahalıdır. Ona imkanınız çatmaz, Türkiyə istehsalıdır.

- Neçəyədir ki?

- 135 manata.

- Ölçüsü neçədir?

- 38.

- Əla, bükün.

Adətən, alıcıların qiymət sövdələşməsi etdikləri halda, bu oğlanın paltarını aldığını bildirməsi satıcıyı təəccübləndirdi. Amma heç

nə demədi. Sadəcə köks ötürdü.

- Mümkünsə pulu ora, kassaya ödəyin.

Natiq pulu kassaya ödəyib, satıcı qızdan paltarını alıb, ticarət mərkəzinin çıxış qapısına doğru addımladı. Qapıya yaxınlaşarkən satıcı qızla sağollaşmağı da unutmadı. Satıcı qız təbəssümlə, - siz də sağ olun — deyərək yaxınlaşıb, həyətə baxan böyük şüşə pəncərə önündə dayandı. Natiq maşına çatıb qapını açdı. Sükan arxasında yerini rahatlayıb, mühərriki işə saldı. Satıcı qızın həyətə boyulanıb, Natiqi izləməsi Afaqın nəzər-diqqətindən yayınmadı, - belə oğlandan kim keçər ki-deyə dərinə köks ötürüb, bir Natiqə, bir də gözləri maşına dikilən satıcı qıza baxdı.

Natiq isə maşını magistral yola çıxarıb, Bakıya doğru sürəti artırdı.

- Paltarını aldım. Xoşunuza gəlməsə, üzrlü hesab edin.

- Çox sağ olun. Mümkünsə bir yaxşılıq da edin, bir yerdə saxlayın ki, paltarımı dəyişə bilim.

Natiq heç bir sual verməyib, münasib yer aradı.

Yolun kənarında qollu-budaqlı söyüd ağacını görüb, dilləndi:

- Xanım, bura daha münasibdir. Bu dəqiqə maşını verim söyüdü altına, siz də rahatca paltarınızı dəyişin, sonra da yolumuza davam edək. Mən də tələsirəm. Hələ şəhərə çatıb, özümə gecələmək üçün yer tapmalıyam. Yoxsa maşında gecələməli olaram.

Natiq maşından düşüb yeddi-səkkiz metr kənardə dayanıb siqaret yandıraraq, damağına qoydu. Öz-özünə — bu qızın başına çox böyük bəlalar gəlib, yəqin ki, onu öldürmək istəyiblər. Amma o, Əzrayılın əlindən canını qurtara bilib, - deyə beynində götür-qoy edincə, maşının şüşəsinin döyüldüyünü hiss etdi. Geri dönüb, maşına tərəf baxdı. Afaq idi, onu yanına çağırırdı. Natiq heç nə anlamadığından təəccüblə sual etdi:

- Nə olub, nə istəyirsiniz?

Afaq Natiqin zəhmli səsindən diksindi. Səsini icinə cəkib, qorxa-qorxa dedi:

- Paltarımı geyinə bilmirəm, mümkünsə mənə kömək eləyin.

Natiq ilk dəfə Rusiyada hərbi xidmətdə

olduğu zaman qadın bədəni, qadın nəfəsi hiss etmiş, görmüşdü. Rus qızlarını çox soyundurmuşdu. Amma əyninə paltar geyindiriyi qız olmamışdı. Heç ömür-gün yoldaşı ilə də bu cür hallar baş verməmişdi. İndi isə az qala ölümdən xilas etdiyi qadına paltar geyinməyə kömək etməli idi. - Yəqin ağrıları ona paltarını rahat geyinməyə imkan vermir, - deyə öz-özünə düşünə-düşünə maşına yaxınlaşdı, sonra da salona daxil olub, ona kömək etmək üçün dedi:

- Xanım qolunuzu yuxarı qaldırın, kürəyinizi də bir balaca yana əyin. Yox xanım, bu vəziyyətdə mən sizə kömək edə bilməyəcəyəm.

Afaq Natiqin onun sinəsini, döşlərini görəncə üzünü yana çevirdiyini sezdi.

- Abır-həya yeri deyil, hansı formada mümkünsə bu paltarı mənim əynimə geyindirin.

Natiq də təslim olmuşdu, başını sağa-sola çevirməklə, bu gecəni səhər etməli olacaqlarını başa düşdüyündən ciddi-cəhdlə işə girişdi. İlk öncə Afaqın koftasını çıxartdı. Göz-

lənilmədən əli onun döşünə dəydi. Bədəninə bir istilik, hərarət daxil oldu. — İt qızının yaşına bax, amma döşlərinin bərkliyinə bax, - şeytana lənət deyib, Afaqın qırmızı zolaqlı ətəyini çıxartmağa çalışdı. Sağ əlini Afaqın arxasına, sol əlini isə qabaq hissəsinə salıb, ətəyini yavaşca başından çıxarmağa səy göstərdi. — Bu ki, əyninə heç alt paltarı da geyinməyib ki, - deyə döyünən ürəyini sakitləşdirməklə işini tez sona çatdırmağa çalışdı. Amma əli qızın göbəyindən sürüşüb sağ buduna toxunanda hiss etdi ki, özünü ələ almaqda çətinlik çəkir. — Yox Natiq, özünü ələ al, sən axı kişisən, gədə deyilsən, - deyə salounun oturacağına lüt uzanmış Afaqa bir anlıq nəzər yetirdi. Sonra da — İndi də bu paltarı geyinin. Hə, başınızı sağa əyin, — deyərək, ticarət mərkəzindən aldığı ətəyin yaxalığını Afaqın başına keçirdi. Əvvəlcə ətəyin qolundan Afaqın sağ əlini, daha sonra isə sol əlini çıxardı. Əlləri ilə ətəyin yaxalığını aşağı çəkib, göbəyinin yanında dayandı.

- Bir balaca arxanızı yuxarı qaldırın ki, ətəyin dizlərinizə qədər sallaya bilim.



Afaq əlini Natiqin çiyinə qoyub, arxasını oturacaqdan qaldırmağa çalışdı. Cəhdi alındı. Natiq ətəyin ətəklərini onun arxasından paçalarına doğru keçirə bildi. Bu dəfə də əlləri Afaqın budlarına dəydi. ideal qadındır, - deyə nəfəsini içinə çəkib, yorğun formada Afaqın yanında oturdu.

- Özünüzü necə hiss edirsiniz?

- Sağ olun, sizin sayənizdə özümə gəlirəm. Heç bilmirəm xəcalətinizdən necə çıxacağam.

- Xanım, narahat olmayın. Bizim bugünkü hər bir əməlimiz gələcəyimizi müəyyənləşdirir. Mən sizə yardım etməklə sabahımın, xüsusilə də axirət dünyamın təşəkkürünü almaq istəyirəm. Nə isə, yolçu yolda gərək.

Natiq maşının arxa qapısını açıb yerə düşdü. Bir neçə saniyəlik avtomaşınların şütüdüyü magistral yolu seyr edib, sükan arxasına keçdi. Açarı burub maşını işə saldı. Afaqı isə təəccüb dolu dəhşət bürümüşdü. Bəlkə də ilk dəfə idi ki, ona təmənnəsiz yardım edirdilər. Özü də hansı məqamda, kimsəsiz, bir çöllükdə, lüt soyundurdu, amma iyrenirmiş kimi gözünün ucu ilə belə ona baxmaq

istəmədi. İnsanlıq hələ məhv olmayıb, kişilik var, özü də kəndlərdə, rayonlu balalarında.

Magistral yolda maşın Bakıya doğru hərəkət edəndə Afaq bir neçə dəqiqə sonra Dövlət Yol Polisinin postuna yaxınlaşacaqlarını təxmin edəndə, narahat oldu. Ürəyinə min cür qara fikir gəldi. Düşünürdü ki, birdən postda maşını saxlayarlar və onun üz-gözünün qan içində olduğunu görüncə, araşdırmalara başlayarlar. Bu isə onun üçün «yağışdan çıxıb, yağmura düşmək» demək olardı. Çünki əgər ölümünə qərar verilərsə, polis şöbəsində olsa belə onu öldürərdilər. Azmı olub polis şöbələrində adamı öldürüb, sonra da “özünü pəncərədən atdı” və ya “zəhərlədi” kimi açıqlama verilən hadisələr. Bu təşviş dolu fikirlər içində polis postuna yaxınlaşdılar. Polis kapitanı sanki onları gözləyirmiş kimi əlindəki ağacı Natiqə uzadıb, sağa verib, saxlamaq işarəsi verdi. Bu anda Afaqı sanki dəhşətli zərbə vurdu, qorxu və təşviş içində çabalamağa başladı. Natiq isə sənədlərini avtomobilin sandıqçasından götürüb, onu saxlayan polisə yaxınlaşdı. Afaq az sonra qəhəhə səsi

eşidib, bir balaca toxtadı. Deyəsən, xəta sovuşub. - Yəqin gözləri onun-bunun əlinə baxmaqda olan yol polisi pulunu aldıqdan sonra, sənədləri yoxlamağı yersiz hesab edib, - deyə düşündü.

- Tələbə yoldaşımdır, dədəsinin əli uzun olduğundan, onu polisə işə düzəldib — deyə maşına əyləşməkdə olan Natiq güzgüdən Afaqı seyr edib, dilləndi. Afaq isə indicə əjdahanın ağzından qurtarmış kimi:

- Siz hansı universiteti bitirmisiniz?

- Pedaqoji Universiteti.

- O polis dostunuz da API-ni bitirib?

- Bəli.

- Təəccüblüdür. İxtisaslar heç uyğun gəlmir.

- Pul hər şeyi uyğunlaşdırır. Yaxşı oldu ki, belə şeyləri unudun. Deyin görək sizi hara aparmalıyam?

- Füzuli meydanına. Oranı tanıyırsınız?

- Bir-iki dəfə olmuşam. Yəqin ki, 15-20 dəqiqəyə ora çatarıq.

Afaq heç nə deməyib evə tez çatmaq, sınımış sol qolunu gipsə qoymaq, sındığı, yoxsa

əzildiyi bilinməyən qabırğasını necə müalicə etmək haqqında düşündü. Xəyalında Bəşiri necə cəzalandıracağını da keçirirdi:

- Sənə necə inanmışdım, həyatımı, canımı sənə etibar etmişdim. Sən isə məni öldürmək istədin. Niyə, səbəb nə idi? Əgər məndən doymuşdunsa, sağollaşıb gedə bilərdin, birdəfəlik, həmişəlik. Könlümdə sənə taxt qurdum, gecə göy üzündə parlayan ulduzum, səhər isə ruhuma doğan günəşim oldun, Bəşir. Mükafatım isə ucsuz-bucaqsız çöllükdə dərin kahaya basdırılmaq oldu. Natiq güzgüdən Afaqın ağladığını görəncə ona yazığı gəldi, təskinlik vermək üçün dedi:

- Xanım qız, müqəddəs Qurani-Kərimdə deyilir: «Yer üzündə baş verən və sizin öz başınıza gələn elə bir müsibət yoxdur ki, biz onu yaratmamışdan əvvəl o bu kitabda yazılmamış olsun». Qəzavü-qədərdən qaçmaq olmaz, taleyin amansız hökmü ilə barışın.

- Taleyin burda nə işi? Ağılsızlığım məni rüsvaycı vəziyyətə saldı...

- Napoleon deyirdi ki, bəlalar, sıxıntılar insanın aqlını gücləndirir. Sizə ağıllı və təm-

kinli olmağı məsləhət görürdüm. Az kecməz yaralarınız sağalar və olub-kecənləri unudarsınız. Əsas odur ki, sizi öldürmək istəyənin kimliyini öyrənin və hər zaman ondan uzaq durmağa çalışın.

Afaq :

- Ölümdən qorxmuram, qorxum yiyəsiz küçə itləri kimi gəbərməkdir.

-Hər halda təhlükə sovuşub, görünür, Allah ruhunuzun göylərə cəkilməyini məsləhət bilməyib.

-Cox şükür o böyük Allaha.

-Bundan sonra sağlamlığınızın qeydinə qalın, ayağa qalxıb, yaşamağı davam etdirmək haqqında düşünün.

- Bu elə dərd, elə yaradır ki, qiyamət gününə qədər onu unutmaq olmaz...

Artıq Füzuli meydanına çatdıqlarından söhbətləri yarımçıq kəsildi.

- Burdan hara gedəcəyik?

- Yuxarı sürün.

Afaq əli ilə 16 mərtəbəli binanı göstərüb, - ora zəhmət olmasa- deyə işarə verdi.

Natiq Azad qadın heykəlinin önündən

sağa burulub, binanın önündə maşını saxladı.

- Xanım, gedə bilərsinizmi?

- Əlbəttə yox. Çıxaq evə, orada söhbət edərik. İstəsəniz gecəni qala da bilərsiniz.

- Yox, yox, qalmaqdan danışmayın, amma evə qədər kömək edə bilərəm.

Natiq tez-tələsik maşından düşüb, arxa qapını açdı.

- Əlinizi mənə verin, ayağınızı da aşağı qoyun.

Afaq yaxın adamına sarılırmış kimi sol əli ilə Natiqin çiyindən tutub onun boynuna sarıldı. Natiqi tər bassa da, dinmədi. Sadəcə Afaqın əlini boynundan aralayıb, özü onun belindən tutdu. Sakit addımlarla binanın blokuna doğru addımladı. Xoşbəxtlikdən heç kəs gözə dəymirdi. Liftin düyməsini barmağı ilə vurunca, sanki lift onları gözləyirmiş kimi qapıları açıldı.

- Neçənci mərtəbəyə çıxacağıq?

- Səkkizinci.

Natiq səkkiz düyməsini basıb Afaqa sual etdi:

- Bizi bir yerdə görsələr, problem olmaz ki?

- Mən bu dörd milyonluq şəhərdə yetiməm, tənhayam. Yerin-göyün altında birçə anam var, o da Yevlaxda yaşayır.

- Belə gözəl, qəşəng qız bu günə qədər niyə ailə qurmayıb, yoxsa subaylıq sultanlıqdır deyə ağ libas geyməyə tələsməyib.

Afaq:

- Axmaqlıq və böyüksüzlükdən ömrümü boş və mənasız keçirmişəm. Yalnız ölüm təhlükəsi məni ayıldıb, indi də demək olar ki, artıq gecdir.

- Xeyr xanım, sizin gözəl, firavan həyatınız hələ qabaqdadır.

Liftin qapısı açılınca Afaq:

- Gecdir, Natiq, gecdir.

Natiq heç nə deməyib onunla xudahafizləşmək istədi. Afaq isə onunla xudahafizləşməklə gözlərində şölələnən yaşamaq eşqinin sönəcəyini və bütün ümidlərinin məhv olacağını xəyal etdi:

- Xahiş edirəm, tələsməyin, ağır, üzücü yol gəlmisiniz, keçək içəri, bir balaca dincə-

lin.

- Üz vurmayın, getməliyəm?
- Qorxdunuz?
- Nədən?

- Məni bu hala salanların peyda olub, səninlə də haqq-hesab çəkə biləcəyindən?!

Afaqın sözlərinin üzünə vurulan sərt sillə kimi qəbul edən Natiq:

- Yaxşı, siz deyən olsun, gəlsinlər görüm onlar kimdir?

- Elədirsə, o dibçəyi qaldırın, altında mənzilin açarı var, onu götürün və qapını açın.

Natiq əmrə tabe olan ana uşağı kimi Afaqın tələblərini yerinə yetirdi. Qapını açıb mənzilə daxil olunca:

- Bəh-bəh əcəb evdir ha, neçə otaqdır?
- Üç.
- Pis deyil.

Afaq:

- Mənə kömək edin, hamama keçim, üzümün qanını yuyum.

- Baş üstə, - deyib, onun belindən tutub hamama keçməsinə kömək etdi. Afaq güzgüdə partlamış dodaqlarına, başından axan

qana baxıb, qəzəbli səslə — qisas almaq üçün belinə partlayıcı maddələr bağlayıb, girəsən bütün yaramazların düz ortasına, hamılıqla məhv edəsən. Kamikadze də belə yaranır da...

- Kimdir axı onlar, bəlkə adlarını deyəsəniz? Mənim polisdə dostum, prokurorluqda bibim oğlu işləyir. Ərizə yazıb, qeydiyyat almada onları tapıb cəzalandırmaq olar.

- Bu, mümkünsüzdür, Natiq.

- Niyə axı?

- Çünki onlar dövlətin bütün strukturlarında adamları olan dəstədir.

- Siz də o dəstənin üzvüsünüz?

- Xeyr.

- Bəs əlaqəniz necədir, onları haradan tanıyırsınız?

- Kömək edin otağa keçim, divanda uzanım, deyərəm.

Natiq əlavə sual verməyib, əl-üzünü yuyub otağa keçməyə hazırlaşan Afaqın qoluna girdi. Ancaq ev sahibinin yeriməyə halı olmadığını görüncə, onu qucağına götürdü. Afaq da etiraz etmədi, əksinə Natiqin qolları arasında özünü rahat, xoşbəxt hiss etdi.

Amma bu xoş hisslər çox çəkmədi. Natiq onu divana uzadıb, başının altına balıq qoydu.

- Xanım.., - Natiqin sözü ağzında qaldı.

- Müəllim, mənə cındır, qəhbə, alçaq, yaramaz deyin, xanım nədir?! Xanım, gözəl ailə, uşaq sahibi olar. Xanım, içki məclislərindən sonra evinə gecə 2-də, 3-də gəlməz. Xanım, o saunada, bu istirahət mərkəzlərində gün keçirməz. Xanım ee...

- Yaxşı, özünüzü bu qədər alçaltmayın, yumun ağzınızı, məni də hövsələdən çıxarmayın, - deyə əsəbi formada Afaqın üzünə bozardı. Hətta istədi ona, - kişi ilə necə danışmağı sənə başa salmayıblar, - desin, ancaq Afaqın ağladığını görüncə ürəyi yumşaldı.

- Tövbə qəlbin peşmançılıq və iztirab duyumasıdır, siz də tövbə edin. Elə bilirəm bununla bir daha eyni günahı işlətməmək üçün ciddi və qəti bir əzm və iradə nümayiş etdirəcəksiniz.

- Bacararammı?

- Ölülər heç nə bacarmaz. Siz isə hələ ki, yaşayırsınız.

Afaq Natiqin çağırışlarından bir şey an-

lamırdı. Ancaq onun qəlbinə toxunmaq da istəmədi. Söhbətin mövzusunı dəyişmək üçün dedi:

- Xahiş edirəm çaydanı doldurub, qaz sobasının üstünə qoyun ki, çay içək. Sonra da keçin o biri otağa taxtda bir az uzanın.

Natiq bu təklifdən çaşdığından, - yox, bunu etməyəcəyəm, - özümə qalmaq üçün otel tapacağam, siz narahat olmayın — deyə bildirdi.

- Axı dedim ki, heç kimim yoxdur, mənə dost olun. Sonrasına baxarıq.

Natiq dostluq təklifinin ona baha başa gələcəyini demək istəsə də, fikrindən vaz keçdi. Sakitcə mətbəxə keçib çaydanı su ilə doldurdu. Sonra da qaz sobasını yandıraraq, onu qazın üstünə qoydu. Deyildiyi kimi, yataq otağına keçmək istəyirdi ki, Afaqın səsi eşidildi.

- Sizin mobil telefonunuz varmı?

- Bəli, nədir ki?

- Bir nəfər qadına zəng etmək lazımdır.

- Niyə ki? Kimdir o, nəyinizə lazımdır ki?

- Bu gecə sənə qayğına qalacaq, ayaqlarını yuyacaq, belini masaj edəcək, istəmirsən?

Natiq hələ də adını soruşmadığı bu tərbiyəsiz təkliflər səsləndirən xanıma:

- Adınızı heç soruşmamışam.

- Afaqdır.

- Afaq, bir də dilinizə tərbiyəsiz, küçə sözləri gətirsəniz, sizi dünyaya gəldiyinizə peşman edəcəyəm. Baxmayacağam ki, evinizdəyəm, solaxay bir sillə vuracağam ki, bir ay onun ağrısını çəkəcəksiniz, eşitdiniz?

Afaq bu dəliqanlı cavanın əsəbi hərəkətlərinə gülüb dedi:

- Yaxşı, bir daha sizi əsəbləşdirən ifadələr işlətməyəcəyəm. İndi isə 230-44-34 nömrəsini yığın və deyin ki, Afaq gilə gəlin.

Natiq deyilən nömrəni yığıb gözlədi. Telefon bir xeyli çağırırdıqdan sonra, nəhayət qadın səsi eşidildi:

- Kimdir, sizə nə lazımdır?

Natiq çaşqın halda:

- Mənəm Natiqdir. Bu saat gəl, bura.

Telefonun o başında qadının hədələyici səsi eşidildi:

- Natiq-matiq tanımıram, sizə mənim nömrəmi kim verib?! Bu saat polisə xəbər ve-

rəcəyəm, sizinlə bağlı ölçü götürsün.

Natiq Afaqa təəccüblə baxıb, tövşüyə-tövşüyə dedi:

- O, telefonu söndürdü.

Afaq gülə-gülə:

- Söndürər də, o danışığına quzu kəsim, özü də mələməmiş.

-Axı mən nə dedim ki?

Afaq kinayəli söz atdı:

-Hec zad.

Elə bu anda Natiqin telefonu zəng çaldı.

- Odur, həmin xanımdır.

- Telefonu ver bura.

Natiq bir söz deməyib telefonu Afaqa uzatdı.

- Ə, gədə, başın bədəninə ağırlıq etməsin!.. Afaq cəld dilləndi: — Az, Ninka, nə şivən salmısan? Hə, mənəm Afaqdır. Təcili bizə gəl, yolda aptekə dəy, sarğı və 250-300 qram gips al.

Deyəsən, Ninka sarğı və gipsin nəyə lazım olduğunu soruşdu. Afaq isə amiranə şəkildə:

- Nə deyirəmsə, onu et, - deyə söylədi.

Təqribən bir saat keçməmiş qapının zəngi

çalındı.

Afaq:

- Natiq, ehtiyatla gözlükdən bax, qız olsa aç, kişi olsa sakitcə geri çəkil.

Natiq qapıya yaxınlaşıb, gözlükdən baxdı. - Deyəsən odur, Ninka deyilən qız. Qapını açıb onu evə dəvət etdi. Gündə qaralmış sarışın qız nazlı baxışlarla onu ayaqdan başa qədər süzüb dedi:

- Bayaq mənimlə danışan sən idin?

- Nə olub ki?

- O olub ki, salamsız-kəlamsız mən Natiqəm, hardasan, bura gəl deyirsən. Ədəb qaydaları kəndlərdə də unudulub?

Natiq bu sözlərdən pərt olduğundan, ilk öncə nə cavab verəcəyini bilmədi. Ancaq gözlənilmədən qıza endirdiyi sərt sillə ilə özünə gəldi. Zərbədən səntirləyən qız gözləri bərələmiş halda Natiqin üstünə qışqırdı:

- Sən kimə əl qaldırırsan?

- İstəyirsən birini də vurum, - deyə Natiq qıza yaxınlaşdı.

Bu zaman oğlanın hərəkətlərindən qorxuya düşən qız:

- Yaxşı-yaxşı bağışlayın, səhv etdim, - deməklə vəziyyəti öz xeyrinə dəyişməyə çalışdı.

Afaqın orda nə baş verir, nə səs-küydür? deyincə Natiq geri çəkildi. Qız isə suya düşmüş cücə kimi suyu süzülə-süzülə Afaqın yanına tələsdi. Otaqda qızın səsi eşidildi:

- Aaz, bu vəhşini hardan tapmısan? Az qala məni öldürmüşdü.

- Ninka, mən isə ölmüşdüm. O vəhşi dediyin oğlan məni ölümün pəncəsindən qurtardı.

- Vay-vay aaz, sən nə gündəsən? Aaz, səni bu vəziyyətə hansı əli qurumuş salıb?

- Bəşir.

- Bəşir? Ola bilməz Afa, o ki səni çox istəyirdi?

- Yalançı Müseylib peyğəmbərlərdən olub.

- Vay, canım Afa. İndi haran ağrıyır?

- Hər yerim, amma əsasən qolum sınıb. Bir də qabırğalarımnda çox kəskin ağrılar var, bilmirəm sınıb, yoxsa əzilib. Sən ilk öncə bu qolumu gipsə sal, tərpendikcə o dünyanı görüb gəlirəm. Sonra da qabırğalarıma baxarsan.

Sarı, arıq, yaraşıqlı bədən quruluşuna malik Ninka Afaqın yanında oturub, onun sinəsini, qolunu, qabırğalarını yoxlayırdı. Bir anlıq əl saxlayıb, otağın ortasında ayaq üstə dayanan Natiqə çəp-çəp baxıb, -mənə kipsi islatmaq üçün su gətir - deyə söyləndi. Bu sözlər sakit tonda deyilsə də, amiranə idi. Natiq səbrini basıb, mətbəxtə kecdi. Az sonra bir litrlik bankada su ilə geri qayıtdı. Ninka Afaqın sol qolunu həkim nəzər-diqqəti ilə yoxladıqca Afaqın qışqırtısı eşidilirdi. Nədənə Ninka onun qışqırtısına əhəmiyyət verməyib, yoxlamasını davam etdirirdi. Nəhayət, dirsəkdən dörd-beş barmaq yuxarıda sümükdə sınıq olduğunu bildirdi. Dərhal da kipsi isladılıb, kətanın üstünə yaxdı. Sonra da gipsə qoyulmuş kətanı Afaqın qoluna sarıdı. Sarığını üç dəfə təkrarladı. İşini qurtarınca özündən razı halda:

- Bu əla, indi qalır qabırğalarına əl gəzdirmək. Bunun üçün lazımdır ki, paltarını çıxarmaq.

- Bunu güclə geyinmişəm, - deməklə Natiqə baxdı. Sanki, - bax, düzəlmişəm, Natiq



geyindirib, deməməklə “tərbiyəsiz danışma”, - xəbərdarlığından nəticə çıxarmışam, - demək istədi. Natiq də bunu başa düşdü, gülümsədi:

Mətbəxə keçib artıq qaynayan çaydanı götürüb, qazı söndürdü. Yenidən otağa qayıtdı. Tez də geri döndü. Ninka Afaqın ətəyini aşağıdan sinəsinə qədər çırmalayıb, qabırğalarına baxırdı.

- Şükür ki, salamatçılıqdır. Sadəcə qabırğa qabırğanın üstünə mindiyindən ağrılar verir. Bir-iki günə ağrılar da keçib, gedəcək.

Natiq təəccübləndi, deməli bu qız həkimdir. Sonra da öz-özünə, - elə isə Afaq telefonda ona niyə qəhbə deyirdi? Bu fikirlər arasında var-gəl edincə, Ninka mətbəxə daxil oldu. Bu dəfə gülə-gülə dedi:

- Ey dostum, mətbəxtdə, biş-düş bacarırsan?

- Mənim bacarmadığım iş yoxdur.

- Yataqda necə bacardığın bir şey var, yox, deyəsən zəifsən.

Natiq qızardı, bir söz deməyib, Afaqın uzandığı otağa keçdi:

- Necəsən?

Afaq başını qaldırıb, - özümə gəlirəm - deyə isti nəvazişlə Natiqə baxdı.

Ninka dodaqaltı zümzümə edə-edə sinidə üç stəkan çay, konfet və mürəbbə ilə otağa daxil olib, Natiqə dedi.

- Ey utancaq oğlan, o masanı divana yaxınlaşdır.

Natiq Əzrayilla ciling-ağac oynayan bu qıza tərs-tərs baxıb, stolu pəncərənin önündən götürüb, Afaqın uzandığı divanın yanında qoydu. Ninka çayları stolun üstünə qoydu. Özü də Afaqın uzandığı divanın ayaq hissəsində oturub:

- Siz də o stullardan birini çəkib əyləşin.

Natiq qeyri-ixtiyari Ninkanın dediyinə əməl edib, stulu götürüb, stola yaxın əyləşdi. Heç kim danışmadı. Sükutu yenə də Ninkanın atmacası pozdu:

- Aaz, bu oğlan az qalır ki, bizdən yaşmansın. Heç nə demir, danışmır, kimdir bu?

- O, müəllimdir.

- Müəllim hara, buralar hara, yoxsa müəllimlər də istirahət günləri bazlığa çıxırlar?

Afaq Natiqin qızardığını görünce Ninkaya acıqlandı:

- Bəsdir, ətin tökülsün, bu sənin o mütrüflərindən deyil.

- Aaz, mühafizə polisinin rəisi Cəbi, müstəntiq Kərəm mütrüfdirlər? - Bəli, bəzi mütrüf müğənnilər kimi bir şeydirlər.

- Nə vaxt baxırsan arvad kimi gülürlər, şit-şit zarafatlar edirlər. Kişi ciddi olar, oturuşunu, duruşunu, danışığını bilər.

- Bəşir necə, o da mütrüflərdəndir?

Afaq hiss edilmədən köks ötürüb:

- O, yaramazın adını çəkmə, - deyib üzünü yana çevirdi. Elə bu zaman qapının zəngi çalındı. Ninka ayağa durub, qapıya yaxınlaşdı. Gözlükdən baxıb, tez də cəld addımlarla geri dönüb, tövşüyə-tövşüyə dedi:

- Aaz, adını çək, qulağını bur, Bəşirdir.

- Sakit olun, hürüb-hürüb, çıxıb gedəcək.

O küçəyə açılan otağın işıqları sönlüdür?

- Hə.

Natiq ayağa durub - Bu dəqiqə o əclafın başını əzəcəyəm-deyə qapıya tərəf addımladı.

Arxadan Afaqın yalvarış dolu səsi eşidildi:

-Natiq, yalvarıram, geri qayıt! Bu dava sənin davan deyil, geri qayıt!

Dərhal da Ninkaya əmredici səsle, Natiqi geri qaytarmasını tələb etdi. Ninka irəli keçib, Natiqin qarşısını kəsdi, ondan qapını acmamağı xahiş etdi. Amma Natiq qərarında qəti idi. Qapını açdı. Amma Bəşir getmişdi. Yenidən otağa qayıdınca, evin telefonu zəng caldı. Bir necə saniyəlik zəng çağırışından sonra aparat susdu.

- Aaz, bu niyə bura gəlib? Yoxsa səni öldürüb kahaya atdığını unudub?

Natiq söhbətə qarışdı:

- Yəqin ki, səhv etdiyini başa düşüb geri qayıdıb, sənin bədənini orda görməyib, axtarıb. Yəqin ki, yaxın rəfiqələrinə də zəng edib.

Ağlabatan bu sözlərdən sonra Ninka tez səsini alıb, çantasına atdığı telefonuna baxdı.

- Hə, Bəşir mənə də 10 dəfə zəng edib...

Afaq özünə təskinlik vermək üçün — peşman olub, mən də onu o gün çox əsəbiləşdirdim, tez-tez o sarışın oğlanla rəqs etməklə

onu qısqandırdım? - düşünməklə, - yox-yox, ona bəraət yoxdur. O, məni öldürmək istədi.

Evin telefonu yenə zəng çaldı və az sonra həyətdə maşının yerindən tərپənib küçəyə çıxdığı səsi eşidildi.

- Getdi, - deyə Ninka Afaqa, - canım, yaxşı olar ki, sən bir müddət rayona, ya da Türkiyəyə gedəsən.

- Yox, Ninka, heç yana getməyəcəyəm. Burda qalib yaşayacağam. Bəşirlə də haqq-hesab da çəkəcəyəm.

Natiqin əsnək vurduğunu görən Afaq:

- Natiq, siz gedin yatın, səhər gedəsi yerləriniz də olacaq.

Natiq himə bənd imiş kimi Afaqın təklifinə — yaxşı, gecəniz xeyrə qalsın, - deyib ayağa durdu və onun üçün ayrılan otağa keçdi. Soyunub yatağa girdi. Amma az sonra sinəsində əl gəzdiyini, boynunun öpüslərə qər q olduğunu hiss etdi. Gözlərini açdı, Ninka idi. Natiq bu sarışın gözəli kənara atıb, otaqdan qovmaq istədi. Ancaq sarışın gözəl ona sarılan kimi bütün vücudunu, qəlbini oynadan hisslər yaşatdı. Natiq təslim oldu. Ninka da

bunu hiss etdiyindən, müxtəlif seksual səslər çıxarmaqla Natiqi özünə bağlamağa çalışdı. Az sonra Ninka Natiqin tumanını da çıxarıb, budlarını əli ilə sığalladı. Sonra özünü Natiqin ayaqları arasına soxdu. Natiq də ehtirasın içində əzilə-əzilə, aldığı xoş ləzzəti udunda Ninkanı qoynuna saldı. Ninka sanki ilk dəfə kişi görürmüş kimi Natiqə bərk-bərk sarılıb, müxtəlif pozalarda sevişməyə çalışdı. Hər ikisi qan-tər içində idi. Deyəsən hər ikisi yorulmuşdu. Ninka pıçıldı ilə.

- Boşal ki, içim sakit olsun.

Əmrə müntəzir olan Natiq bir neçə saniyəlik hərəkətdən sonra Ninkanın istəyini yerinə yetirdi. Qızın, - ah, oh, - səsləri eşidildi.

Natiq onun ayaqları arasından sağa burulub, kürəyi üstə döşəyin üstünə uzandı. Ağır-ağır nəfəs alıb, - yaman şeysənmiş, öldürdün ki, məni, - deyə qımışdı. Ninka da başını onun sinəsinə qoyub, - sən də pis deyilsən, - dedi. Birdən yerindən dik atılan Natiq:

- Afaq hardadır, biabır oldum. Dur-dur, tez burdan, ayıbdır!

Ninka çaş-baş halda:

- Sənə nə oldu, Afaqdır da, o, artıq yedinci yuxusundadır!

- Yox, yox durun, gedin, Afaqın otağına! Bu gecəlik bu qədər.

Ninka gözləri bərəlmiş halda təəccüblə Natiqə baxdı:

- Sən Aydan gəlmisən?

- Xeyr, mən Masallıdan gəlmişəm. Gedin, yoxsa zor gücünə sizi otaqdan çıxaracam.

Ninka bu dəlinin zora əl ata biləcəyini anladığından kinayə ilə dedi:

- Yaxşı, gedirəm, amma bu xarakter ki səndə var, təəccüblüdür ki, bu vaxta qədər necə yaşamısan...

- Yaxşı, donquldanma, yeri get. Necə yaşamışam, o mənim işimdir.

Natiq Ninkanı otaqdan çıxarıb, yenidən yatağına uzandı.

Səhər onu yuxudan Ninkanın səsi oyatdı:

- Ey vəhşi dur, dur, artıq saat 9:00-dur. Yuyunmaq istəyirsənsə, keç hamama. Kürəyini kisələmək lazım olsa mən gələrəm.

Natiq gözlərini açıb, otağa göz gəzdirdi. Divardan asılmış saata baxdı. Doğrudan da

saat 9-a 10 dəqiqə qalırdı. Tələsmək lazımdır, - deyib paltarını geyinməyə başladı. Sonra da hamama keçib əl-üzünü yudu. — Yox, yuyunmaq lazımdır, - deyib soyundu. Duşun altına keçib, isti suda yuyundu. Sonra da dəsmalla qurulanıb, paltarını geyinib, hamamdan çıxdı. Utandığından Afaqla üz-üzə gəlmək istəmədi. Dəhlizdə ayaqqabılarını geyinib, çıxmaq istəyərkən arxadan Afaqın səsi eşidildi:

- Natiq, deyəsən sağollaşmadan getmək istəyirsən, belə olarmı? Yaxın gəl, sözüm var.

Natiq ayaqqabılarını çıxarıb, Ninkanın gülüş dolu nəzərləri altında Afaqa yaxınlaşdı:

- Səndən bir xahişim var.

- Buyurun.

- Mənim heç kimim yoxdur. Xahişim odur ki, buranı öz eviniz bilin. Bir ay kursda olmalısınız. Otel axtarmayın, burada qalın.

- Çox sağ olun, amma istəmirəm sizə əziyyət verim.

- Heç bir əziyyəti yoxdur. Sizə bacınız olum deyə bilmərəm. Çünki heç bir qardaş mənim kimi bacısının olmasını istəməz. Sizə

dostluq təklif edirəm. Mənə arxa-dayaq durmağınızı xahiş edirəm.

Natiq ağlar səslə deyilən sözlərdən təsirləndi.

- Yaxşı Afaq, siz deyən olsun. İndi isə sözünüz yoxdursa mən gedim.

- Yaxın gəlin, bu pulu da götürün, axşam mənə paltar almısınız.

- Afaq, mənə dost deyirsiniz, amma dosta xas olmayan nümunə göstərirsiniz. Afaq səhvə yol verdiyini başa düşdüyündən, Natiqdən üzr istədi. Natiq isə, axşama qədər, - deyib otaqdan çıxdı. Natiq getdikdən sonra Ninka axtardığını tapmış kimi sevincək şəkildə üzünü Afaqa tutub dedi:

- Afa, mən bir ay sənə yük olacağam. Natiq mənim qəlbimə, ruhuma hakim kəsildi. Afaq söz atdı.

- Bu, neçənci olacaq?

- Dayanacaq nöqtəm Natiq olacaq, - deyə Ninka şit-şit gülüb çay gətirmək üçün mətbəxə keçdi.



* * *

- Verilən əmr sərt olsa da, cinayət aləminin qanunlarına tam uyğun idi. Bəşir bu cür sərt qaydaları təbii qəbul edirdi. Çünki, başa düşürdü ki, adicə yanlışlığa yol verilməsi bütün qrupun məhv olması deməkdir. Ona görə də, hər zaman tapşırılan işi nöqsansız yerinə yetirməyə çalışırdı. Bu gündə mühüm əməliyyat planlaşdırılmış və Ağa ona planı icra edən Aslanla Vahabın hərəkətlərini gizləncə izləməyi tapşırılmışdı. Tapşırığa uyğun olaraq hədəf məhv edilənə qədər muzdlu qatillər izlənməli idi. O da əmr olunmuşdu ki, obyektin məhv edilməsi zamanı yanlışlığa yol verilərsə və ya şahidlərin sayı həddindən artıq çox olarsa, növbəti küçənin tinində Aslanla Vahabın əyləşdiyi avtomobil partladılmalıdır. Bunun üçün əvvəlcədən avtomasına partlayıcı qurğular da yerləşdirilmişdi.

Bəşir belindəki tapançaya əl gəzdirib, bir daha küçəni seyr etdi. «Sakitlikdir» - öz-özünə düşündü. Yalnız aradabir gecənin qaranlığında qol-boyun olub, küçəni gülə-gülə keçən sevgililər gözə dəyirdi. Plana uyğun olaraq

küçənin işıqları əvvəlcədən söndürülmüşdü. Bu da hədəfin səhsiz aradan götürülməsinə problem yaratmamalı idi. Budur, köhnə Alatavadan Yasamala doğru irəliləyən avtomobilin yanan işıqları göründü. Xüsusi idarənin rəisi Sahib Məcidov ağır iş günündən sonra evə çatıb, pürrengi çay içə-içə ömürgün yoldaşı Fatma xanımla söhbət etməyi düşünürdü. Fikirleşirdi ki, sabahki iş günü daha ağır olacaq. Çünki Müdafiə Nazirliyi sistemindəki külli miqdarda yeyintilərlə bağlı müvafiq sənədlər Təhlükəsizlik Xidmətinin rəhbərinə təqdim olunacaqdı.

Sahib Məcidov dövləti vəzifələrdə çalışdığı 24 illik təcrübəsində çox keçilməz sədlər, problemlərlə üzləşmişdi. Amma qətiyyəti, mübarizliyi sayəsində, başlıcası vətənə, xalqa olan sonsuz sevgisi nəticəsində mövcud problemləri adlamağa nail olmuşdu. Sahib Məcidov başa düşürdü ki, budəfəki həna o hənadan deyil. Nə də olmasa ortada 50 milyon dollara yaxın yeyinti var. Təbii ki, bu mənimsəməni həyata keçirənlər ona ciddi əngəllər yaradacaqlar. Amma Sahib Məcidov

bunun fərqində deyildi. Onun fikrincə, xalqın əmlakını mənimsəyənlər cəzasız qala bilməzlər.

Ölümün bir addımlığında olan Sahib Məcidovun nə fikirləşməsindən xəbərsiz olan Bəşir beş dəqiqə sonra baş verəcək əməliyyatı müşahidə edirdi. Elə bu anda dəmir köşkün önündən bir qız peyda oldu. İlk məqamda Bəşir əməliyyatın uğurlu keçməsi üçün qızı aradan götürmək istədi. Ancaq bir andaca, qıza qarşı qəlbində mərhəmət hissi yarandı. «Cəld tərپənmək, qəti hərəkət etmək lazımdır» — düşüncəsi ilə qıza yaxınlaşdı.

- Gözəl xanım, deməzsiniz saat neçədir?

Qızdan səs çıxmadığını görən Bəşir — başqa cür başa düşməyin, həqiqətən də saatın vaxtını öyrənmək istəyirəm-deyə qıza müraciət etdi.

Asiman göz qapaqlarını qaldırıb, gecənin qaranlığında ondan saatı soruşan oğlana baxdı. Üzünü yaxşı görə bilmədiyi Bəşirə, - sizə belə vacib lazımdırsa, saat ona iyirmi dəqiqə qalır. Bəşir bir anlıq tutuldu, səs ona tanış gəlirdi. Bütün vücudu, varlığı ilə səsi tanış

gələn bu qızı ölümün pəncəsindən qurtarmağa çalışdı.

- Xanım, bağışlayın, səsiniz mənə tanış gəldi, - dediği zaman qarşı tərəfdən gələn maşının işığı qızın üzünü canlandırınca, - Asiman, bu, sənsən?

Asiman indi başa düşdü ki, saatın vaxtını bu qırsaqqız oğlana deməklə, səhvə yol verib. Susmaq lazımdır. Yoxsa evlərinin yaxınlığında dedi-qodu üçün məqam axtaran qonşu qadınlara mövzu vermiş olardı.

- Ay qız, sənincə, Asiman deyilsən? — deyə Bəşir yenidən soruşdu.

Asiman diqqətlə qarşısında dayanan oğlana baxdıqda, - Bəşir, sənsən? — deyə söylədi.

- Ay qız, gecənin bu vaxtı haradan gəlirsən?

Təəccüb dolu nəzərlərlə gözlərini döyə-döyə Bəşirə baxan Asiman - xəstənin üzərində apardığım əməliyyat vaxt apardığından gecəyə qaldım, - deyə söylədi.

- Bəs sən burda, bizim məhlədə neynirsən, yoxsa tələbək illərinin sevdası hələ də başında dolanır?

- Yox, Asiman, o mövzuda düşünməyə hələ ki, vaxtım yoxdur.

Təşvişlə dediyi bu sözlər Asimanın nəzərindən yayınmadı.

- Nə baş verir, niyə narahatsan?

- Bir ildir ki, səni axtarıram. Təsadüfən səninlə rastlaşmağımdan şaşırıbmışam. Sənə deyəcəklərim var, Asiman, gəl o kafedə oturaraq, neçə illərdir mənə rahatlıq verməyən hislərimi dilə gətirim, - deməklə onu qəfl planın həyata keçirildiyi yerdən uzaqlaşdırmağa çalışdı. Amma Asiman:

- Bağışla Bəşir, gecdir, məni evdə gözləyirlər. Başqa vaxt zəngləşib görüşüb söhbət edərik. İstəsən lap işlədiyim 5 saylı xəstəxanaya da gələ bilərsən, - deyə Bəşirin təklifini rədd etdi.

- Yaxşı, sağ olun, mən getdim — deyən Asiman Bəşirdən aralandı. Bəşir isə küçəni seyr edib, idarə rəisinin maşınının yolun kənarında qapıları açıq dayandığını gördü. Öz-özünə, - yəqin iş sona çatıb, xətər Asimandan yan keçib, - deyə ürəyində düşündü. Amma iki güllə səsinin Asimanın bərabərin-

də eşidilməsi və eyni anda iki nəfərin ağaclığa doğru qaçıb, gözdən itdiklərini görəncə narahat oldu. Bir neçə addım atıb, Asimanın taleyi ilə maraqlanmaq istədi. Ancaq uzaqdan polis maşınlarının serena signal səslərini eşidincə, geriye maşınına tərəf qaçdı. Tez-tələsik mühərriki işə salıb, küçəni tərk etdi. Yola çıxarkən telefonu zəng çaldı. Qafar idi.

- Eşidirəm, Ağə!

- Haradasan?

- Sovetskidəyəm, İcərişəhərə tərəf gedirəm.

- Geriyə, Novxanıya bağə get!

Bəşir çox ciddi hadisənin baş verdiyini təxmin etdiyindən, Baksovetdən dönüb “Nizami” metrostansiyasına, oradan isə “Gənclik” metrostansiyasının önündən keçib Novxanıya istiqamət aldı. Artıq 20-25 dəqiqə sonra Novxanıda olacaqdı. Onu isə şübhələr bürümüşdü. Nə olub, niyə təcili çağırılıb?

Bəşir həmişə olduğu kimi, bu dəfə də maşınının «Elba» otelinin önündə saxlayıb, piyada dənizin kənarında yerləşən malikanəyə yol aldı. Malikanənin dəmir darvazasının zəngi-



ni iki-üç dəfə basdıqdan az sonra qapı açıldı, onu Muxtar kişi qarşıladı.

- Axşamın xeyir, Muxtar kişi.

- Axşamın xeyir, oğul, keç, keç.

Bəşir ikinci mərtəbənin pilləkənlərini qalxanda Qafarın acıqlı, həm də sərt səsini eşitdi.

- Həmişə demişəm qadın girov götürmək bizim prinsiplərimizə ziddir. Onu təcili evinə yola salın.

Bəşir otağa daxil olub, salam verincə Qafar fikrini tamamlayaraq deyirdi:

- Yuxarıdakı bu girovluqdan məmnun deyil. Cavid, sən bu planı irəli sürməklə bizi cinayət aləmində rüsvay etdin.

Cavid əlindəki çay stəkanını kənara qoyub dedi:

- Cinayət aləminin bizə aidiyyəti yoxdur. Biz bəzən dövlət sifarişlərini yerinə yetiririk. Qisası cin ayrı, şeytan ayrı. Bir də artıq plan baş tutmaqdadır. Tələb etdiyimiz 5 milyon manat səhər saat 12:00-da Neftayırma zavodunun önündəki avtobus dayanacağına qoyulacaq. Bundan sonra qadın sərbəst bura-

xılacaq.

- Yetər, birdən plan baş tutmadı?
- Başımın cavabdehəm.

Daşlaşmış sarımtıl sifətini yenidən otağa daxil olan Bəşirə tərəf çevirən Qafar:

- Sən nə deyirsən?

- Siz düz deyirsiniz, Azərbaycan adət-ənənəsinə, eləcə də cinayət aləminin qanunlarına görə də qadın maddi və digər məqsədlər üçün oğurlana bilməz. Oğurlanması isə bizə ictimai təhqirdir. Ancaq nəzərə alaq ki, iş-işdən keçib. Vəziyyətdən çıxmaq və bir daha belə hərəkətlərə yol verməməliyik.

Qafar çoxluğun fikrinə qarşı getməyin əbəs olduğunu bildiyindən sakitləşdi. Bir anlıq hər kəsi nəzərdən keçirib dedi:

- Kiminsə bu barədə deyəcəyi varmı?

Hamının susduğunu görüncə, üzünü Cavidə tutub sirli işarələrlə:

- Bahadurla Qaçay işin öhdəsindən gələ biləcəklərimi?

- Bəli, bu saatlarda onlar ölüm nöqtələrində olmalıdırlar. Çətinlik çəkmədən də işi yekunlaşdıracaqlar. Çünki işi uğurla başa

çatdırmaq üçün ən xırda detallar belə araşdırılıb və həll olunub. Onun yaşadığı evə qədər yol boyu xəbərverici məntəqələr quraşdırılmışdır. Bu məsələdə Dövlət Yol Polisinin texniki avadanlıqlarından istifadə olunub.

Ağa ilə Dayının qarğa dili ilə danışmasından heç nə anlamayan otaqdakılar bu söhbətdən yalnız onu təxmin etdilər ki, kiminsə qətlinə verilən fətvadan danışirlar. Həm də o kimdirsə, sıradan bir adam deyil.

- Yaxşı, bu qədər, kiminsə sualı yoxdursa, gedə bilərsiniz. — deyə Qafar söhbəti yekunlaşdırdı.

* * *

Qaçay əvvəlcədən razılaşıqları kimi Bahadurla Azneft dairəsində görüşdülər.

- Səni görüb-eləyən olmadı ki?

- Axmaqsan, nə danışırısan, yaxama iynə taxmışam, məni cin-şeytan da görə bilməzdi.

Qarabağda erməni öldürübmiş kimi öyünən Qaçay özündən razı halda, - gördün, dövlət katibi mənim bir göz qırpımında etdiyim hücum nəticəsində səsinə də çıxara bilmədi. Artıq ikinci güllədən sonra o dünyalıq olmuş-

du. Sadəcə yoxlamaq üçün üçüncü gülləni başına sıxdım.

- Yaxşı-yaxşı öyünmə. Heç olmasa yum ağzını! Hələ də başa düşürsən ki, bizdən alət kimi istifadə edirlər? Anlamırsan ki, Allah-Təala deyir: «Kimsə başqasını öldürərsə, mənim qanunlarıma qarşı çıxır, kimsə öz canına qıyarsa, mənim üzümə ağ olmuş sayılır» — deyə Bahadur Qaçaya öyüd-nəsihət verməyə çalışdı.

Qaçay:

- Ə, nə vaxtdan moizə söyləyən axund olmusan? Ananın gözü qarşısında balasını öldürən sən deyildin? Seyfi gec açdığına görə mühəndisin üç yaşlı oğlunu divara çırpın, bununla ürəyi soyumayıb beş yaşlı qızcığazın ağzına təpik vuran sən deyildin? Dostum, sən qanlı cinayətin içində olmusan. Yadındadır, sənə yalvardım ki, o, Qarabağda ermənilərə qan udduran mərd oğullardandır, onu sadəcə yarala?! Sən isə amansızcasına ona 4 güllə vurdun!.

Özünü o yerə qoymayan Bahadur:

- Bildim, ağdamlı deputat Cabir Həşimo-

vu deyirsən. Elə isə mənə niyə mane olmadın?

- Yaxşı-yaxşı tülkülük eləmə! Guya elə məqamda sənə mane olmaq olar? O halda sən valideynlərini də biçərsən.

Bahadur:

- Yaxşı, qurtaraq bu söhbəti. Biz nə ediriksə, yaşamaq üçün, pul üçün edirik. Yaman yorulmuşam. Bosdan da istirahət üçün icazə almışam. Gedək «Həyat» istirahət mərkəzinə. İndilərdə qızlar da ora gəlməlidirlər.

- Bu, başqa məsələ, yoxsa bozbaş mollalar kimi mənə cənnət-cəhənnəm nağılları danışırısan.

- Taksi-taksi! — deyə səslənən Bahadur yanında dayanan taksiyə işarə ilə, - Qaçay, qabaqda otur.

- Yox arxada oturub, dincimi almaq istəyirəm. Ötən gecə də düz-əməlli yatıb dincimi ala bilməmişəm.

- Bu gecə də sənin üçün ötən gecənin təkrarı olacaq.

- Niyə elə qarğış edirsən?

- Bu, qarğış deyil, alqışdır. Çünki bu ge-

cəni huri-mələklərlə bir yerdə keçirməli olacağım.

Bir söz deməyən Qaçay istirahət mərkəzinə tez çatmaq üçün sürücüyə, - bir az tez sür, - deyə söylədi.

Taksi Fəhlə prospektini keçib “Nargilə” kafesinin yanına çatanda Bahadurun telefonuna zəng gəldi.

- Gözəl, gəlirik, siz keçin içəri, soyunun, beş dəqiqəyə biz də yanınızdayıq.

Telefonun o başında şit, qəhqəhəli gülüş səsi eşidildi. Bahadur telefonu qapayıb, üzünü Qaçaya tutdu.

- Axşam Vahabla Aslan da xüsusi idarənin rəisinin axırına çıxıblar.

- Başa düşmədim, - deyə Qaçay təəccüblə Bahadura baxdı.

- O olub ki, dövlət katibindən əvvəl xüsusi idarənin rəisi ömrünə əlvida deyib.

- Belə də olmalı idi də. Çünki hələ 3 ay öncə onların hər ikisi barədə əmr verilib. Həm də əsas odur ki, bu qətlə görə də, bizə 20-30 min verəcəklər, - deyə soyuqqanlı şəkildə əllərini ovuşdurdu.

Bahadur alacağı pul haqqında düşünən Qaçaya:

- Xəbərin var, Ağa dövlət katibinin öldürülməsinə görə, bizə iki yüz min, yəni həmərimizə yüz min dollar verəsidir. Mən pulu alıb, bir müddət buralardan yoxa çıxacağam. Xızı rayonundakı dədə yurduna gedib orada ev-eşik quracam, evlənib özümə toy edəcəyəm. Sənə də məsləhət görərdim ki, ömrünü boşuna keçirmə, artıq 30 yaşı haqlamısan.

- Düz deyirsən, günü sabahdan anamı çoxdan gözaltı edib, hərdən gözləşdiyim Fatmagilə elçi göndərəcəyəm. Qısa müddətdə şadlıq evlərinin birində toy caldıracağam.

Bu mövzuda söhbətləri uzun çəkəcəkdi, amma istirahət mərkəzinə çatmaları söhbətlərini yekunlaşdırmaq məcburiyyətində qoydu. Taksidən düşüb saunaya daxil oldular. Masa arxasında oturan qızlardan uzunboylu, qıvrımsaçlı sarışın ayağa durub, otağa daxil olan Bahadurun boynunu qucaqlayıb, işvənaz ata-ata:

- Canım, harda qalmışdın, neçə gündür səni görmək üçün yanıb, yaxılırdım? — deyə-

rək onu öpüslərə qərq etdi.

Bahadur:

- Son günlər işim çoxalıb, problemlərim artıb, - deməklə Esmiranın telefonlarını cavabsız buraxmasının, görüşməkdən yayınmasının səbəbinə don geyindirməyə çalışdı. Esmira bu cür bəhanələrə öyrəşdiyindən, bir o qədər dərinə getməyib, onun köynəyinin düymələrini açmağa başladı. Bahadur etiraz etdi:

- Yaman yorulmuşam, duş qəbul edib bir loxma çörək yemək istəyirəm. Sonra mən sənin qulluğunda.

- Yox, yox, olmaz, içim yanır, keçək yataq otağına, rahatlanım, sonra cay da icərsən, cörək də yeyərsən.

Dərhal da Bahadura danışmağa imkan verməyib, sinəsindən itələyə-itələyə yataq taxtı qoyulan otağa saldı. Sonra Bahadurun qayışını açdı, şalvarının zəncirbəndini aşağı endirib əlini tumanından içəri saldı.

- Hmm, dəmir kimidir, ağrım-acımı çıxarar...

Bahadur könülsüz də olsa Esmiranı yata-

ğa uzadıb üstünə çıxdı. «5 dəqiqəlik sevişmək» 40 dəqiqəyə qədər çəkdi. Onları yataqdan Qaçayın səsi qaldırdı:

- Sevgililər, yemək hazırdı, gəlin!

Bahadur Esmiranın üstündən qalxıb, kənardə qurulan duş kabinəsinə keçdi. Məstədiçi suda yuyunub, duşun altından çıxdı. Dəsmalla qurulandıqdan sonra onu qurşaqdan aşağı bağlayıb, yatağa baxdı. Esmira gülə-gülə qıçlarını aşağı-yuxarı endirib qaldırmaqla bir daha Bahaduru ehtirasa gətirmək istəyirdi. Bahadur isə acdığını bildirərək yemək otağına keçdi. Qaçay ironiyalı atmaca atdı:

- Ə, doyub-dolanmaq bilmirsən nədir? O Cenifer Lopesdir, yoxsa Şakiradır?

Bahadur bir söz deməyib alt tumanda onun dizləri üstündə oturub, əllərini də boyununa dolayan Mirvəriyə baxdı. Stulda oturma otağına:

- Salam, Mirvari, necəsən?

- Sağ ol, sizlər soruşandan yaxşıyam.

- Nə edək ki, iş-gücdən başımız ayılır ki, tanış-bilişlə də əlaqə saxlayaq, hal-əhval tutuq?

- Bilirəm, bilirəm — deyə ala, mavi gözlərini süzdürüb, Bahadura baxdı.

Qaçay:

- Yaxşı, bəsdir dostumu sorğu-suala tutdun, imkan ver kababdan yeyib, araqdan yüz qram vurub özünə gəlsin.

Esmiranın dodağının altında zümrümə edə-edə lüt içəri daxil olması masa arxasında əyləşənlərin nəzərlərinin ona dikilməsinə səbəb oldu. Bahadur:

- Ay qız, ayıbdır, get əyninə paltar geyin!
- Nolub ey, yataqda gördüklərimdir də.
- Cəhənnəm ol, sənə deyirəm!

Bahadur stolun üstündən stəkanı götürüb - Qəhbənin qızı, qəhbə! - deyə zərblə ona tərəf atdı. Stəkan Esmiranın döşlərinə dəyib yerə düşdü. Pərt olan Esmira geri dönüb, otaqdan çıxdı. Yaranan pərtliyi Qaçay aradan qaldırmaq istədi.

- Ə, nə qızışmısan, burda nə var ki?
- Olmaz, heç olmasa süfrəyə hörmət etsin.

Mirvari Qaçayın dizləri üstündən qalxıb, Esmiranın ardınca getdi. Az sonra onunla birlikdə otağa daxil olub, - bura istirahətə

gəlmişik, dava-dalaşa yox. Qaçay, badələri doldur, içək dostluğumuzun sağlığına!

Esmira da heç nə olmamış kimi Bahadurun yanında oturub, Qaçayın uzatdığı araq badəsinə alıb bir nəfəsə başına çəkdi. Artıq ikinci badədən sonra Esmira aradabir Bahadurun üzündən, dodaqlarından öpürdü. Bahadur quru buxar qəbul etmək istədiyini bildirərək Qaçayın da onunda gəlməsini təklif etdi. Qaçay Mirvarini dizləri üstündən qaldırıb, Bahadurun ardınca getdi. Buxar kabinəsinə daxil olub üçüncü taxta pilləkənin üstündə oturdular.

- Üzülürəm Qaçay, bu cür həyat məni bezdirib.

- Başqa yol varmı? Ağa niyyətimizi başa düşsə, bizi Bilgəh bağlarında quyuda basdırılan Faiqin, Nərgizin, Rəşadın gününə salar.

- Günahsız qanlar axıtmaqdan yorulmuşam. O dövlət katibinin günahı nə idi? Onun bu xalq, dövlət üçün gördüyü böyük işləri bizim kimilər heç yüz il sonra da görə bilmərik. Çox qorxuram, bundan sonrası necə olacaq?

- Narahat olma, ölən də, sifariş verən də özləridir. Bizlik burda bir şey yoxdur. Bu qətli də əvvəlki kimi ört-basdır edəcəklər.

- Yox, bu həna o hənadan deyil.

- Nə danışırısan, dövlət katibi, ya da hərbi rəis, o elm fədaisi, müharibə qəhrəmanı Zahid İmanovdan üstün olmayacaqlar ki. Onun qətlinə görə bütün türk dövlətlərinin prezidentləri, elm xadimləri, millət vəkiliəri pərişan olmuşdular e. Deyilənə görə, üç gün ölkələrində ona yas saxlayıblar. O yeganə azərbaycanlı idi ki, ikinci dünya müharibəsində Almaniya üzərində qələbə qazanan SSRİ-nin Berlin şəhərində hərbi komendantının müavini olmuşdu. Faşistlər ona min dəfələrlə atəş acdılar, bomba yağışına tutdular, amma ona hec nə edə bilmədilər, biz isə onu bir güllə ilə o dünyalıq etdik. Belə çıxır ki, biz faşistlərdən güclüyük. (nifrət qarışıq kinayə ilə gülür)

Bahadır Zahid İmanovun adını eşidincə diksindi. Ağlayırmış kimi burnunu çəkdi. Təəssüflə dilləndi:

- O da hər yerə başını soxurmuş. Deyən

lazımdır, elm adamı hara, siyasət hara. Get, yazı-pozunla, araşdırmalarla məşğul ol da.

- O cür düşünmək nadanlıqdır. Elə tarixi şəxsiyyətlər olub ki, millətinin xeyri, dövlətinin tərəqqisi üçün hər cür iş görüb, mübarizə aparıblar. Dünyanı lərzəyə gətirən fəthlər, elm adamları anadan fəvqəladə ağıl sahib olaraq doğulmayıblar ki. Onlar öncə qarşılıqlarına məqsəd qoyub və bu məqsəd uğrunda çalışmaq, sonra isə sarsılmazlıq və müqavimət nəticəsində uğur əldə ediblər.

- Düz deyirsən, qəlbimdə Allah qorxusu olan zaman oxuduğum dini kitablardan birində belə bir ifadələrə rast gəlmişəm: İnsan yaradıcı, qurucu olub, öz şəxsiyyətlərinin cövhərini aşkar etməlidir. Cəmiyyət də belə olmalıdır. Cəmiyyət də özündə yaradıcılıq ruhu aşkarlamasa və təqlidi kənara qoymasa, ictimai müvəffəqiyyətə çata bilməz.

Bahadır təəccüblü nəzərlərlə Qaçaya baxıb dedi:

- Mən elə bilirdim ki, sən yalnız adam öldürməyi, evləri qarət etməyi bacarırsan? Sənin də qəlbində Allah, iman eşqi olarmış?!

Qaçay dərindən yanıqlı ah çəkib, titrək səslə dedi:

- Valideynlərim məni hüquqşünas görmək istəyirdilər. Bunun üçün çox əziyyətlər çəkildilər. Arzularına çatmaq üçün “Gənclik”dəki üçotaqlı evi satıb, Əhmədlidə 2 otaqlı ev aldılar, arada qalan pulu rüşvət olaraq yuxarılara verib, məni Bakı Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsinə qəbul etdirdilər. Mən isə əclaf oldum, vicdansız çıxdım. Atam dördüncü kursda ikən vəfat etdi. Bundan sonra axsamağa, dərslərdən yayınmağa başladım. Çox çətinliklə universiteti bitirib diplom aldım. Amma ata və anamın arzularını puça çıxardım. İş tapa bilmədiyimdən, ciddi maddi sıxıntılar keçirdim. Bir gün Malakan bağında avara-sərgərdan dolaşırdım. Təsadüfən Cavidlə rastlaşdım.

Bahadur üzündəki təri silib maraqla sual etdi:

- Dayı ilə?

- Hə, Dayı ilə. O fikirli olduğumu görüb, mənə yaxınlaşdı. Söhbət etdik, işə, pula ehtiyacım olduğunu bildirdim. O isə münasib

işlər olduğunu və həmin işləri yerinə yetirəcəyimi təqdirdə böyük məbləğdə pullar qazana biləcəyimi söylədi. Razılaşdım və səhərisi gün «İnşaatçılar» metrostansiyasının yanındakı ofisə getdim. Cavidlə bir daha söhbət etdim. Öyrəndim ki, həmin «münasib işlər» adam öldürmək, evlərə basqın edib, oğurluq etməkdən ibarətdir. Elə həmin gün nişan üzüyü almaq adı ilə İcərişəhərdə bir zərgərin evinə getdik. Qapını açıdırıb, içəri soxulduq. Dəhşətli mənzərə ilə üzləşdim. Cavid qəddarlıqla zərgərin sifətinə, qarnına təpiklər vurdu, pulların, qızılların yerini soruşdu. Zərgər isə dünya malını ailəsinin, özünün canından üstün tuturdu. Cavid zərgərin müqavimətini qırmaq üçün bir andaca ananın və 7-8 yaşlı oğlan uşağının gözləri önündə balaca qızı su ilə dolu cakkuzi vannasının içinə basıb boğdu. Sudan qızın ölmüş cəsədi çıxdı. Bunu görə ana qışqırır, fəryad edirdi. Zərgər isə qızının cəsədini qucaqlayıb ağlayır, onları rahat buraxmalarını xahiş edirdi. Cavid isə sakitləşmək bilmirdi. Əl atıb cavan qadının yaxasını cırdı. Zərgər halsız halda ayağa

durub, - bu dəqiqə gətirərəm, - deyib yataq otağına keçib 5 dəqiqə sonra əlində iri bağlama ilə geri qayıtdı. Bağlamayı açdıq, orada 400 min manat-dollar qarışıq pul və 300 min manata yaxın brilyant, qızıl-zinət əşyaları vardı. Sərvəti əldə edib, qızlarını öldürsə də, Dayı sakitləşmədi. Zərgəri yerə yıxıb təpiklə bir xeyli vurdu. Qan içində çabalayan ev yiyəsinə sonda xəbərdarlıq edildi ki, qızının yasını versin, sınımış dişlərini də düzəltdirsin, amma burada baş verənlərlə bağlı polislərlə geniş əməkdaşlığa getməkdən çəkinsin, əks halda, oğlunun da meyiti Bakının küçələrindən birində tapılacaq. Bir anaya bala dağı çəkib, oranı tərk etdik. Bu basqın mənə ağır psixoloji travma yaratdı. Bir xeyli özümə gələ bilmədim. O boydan balaca var ey, astaralı, onun vasitəsi ilə mənə 10 min dollar göndərdilər. Bir gün yenidən Dayı mənə zəng etdi. Beləcə oldum daşqəlblı, zalım Qaçay.

Bahadur Qacaya cavab üçün söz tapa bilmədiyindən- Yaxşı, yaman susadım, gedək çay içək- deyə bildirdi.

Onlar qızların yanına qayıdanda Qaçay



söz atdı:

- Yenə kimin qeybətini edirsiniz?

Esmira nazlı baxışlarla mavi gözlərini Bahadurun narahat baxışlarına dikib:

- Mən yalnız canım-gözüm Bahadurun pi-sindən, yaxşısından danışırım. O, mənim şir-im pələngimdir.

Bahadur pürrengi çaydan içib üzünü Qa-çaya tutdu:

- Bəlkə gedək?

«Gedək» sözünü eşidən Esmira ayağa qalxdı. Utanıb çəkinmədən Bahadurun boy-nunu qucaqladı. Ehtirashlı öpüşlərlə onu cuşa gətirməyə çalışdı. Hərərətdən tənğənəfəs ol-duğundan, Bahadur etiraz edə bilmədi. Onu qolları arasına alıb, yataq otağına apardı...

Onlar istirahət mərkəzini tərk edəndə artıq gecə yarısı olmuşdu. Bahadur evə çatıb yat-mağa tələsirdi.

* * *

Sənubər o gündən özünə yer tapa bilmir-di. Yaxından tanıdığı, bəzən mənəvi ata, bə-zən özünün ideali kimi qəbul etdiyi Sahib

Məcidov qətlə yetirilmişdi. O, azdan-çoxdan bu qətl hadisəsinin səbəbini üzə çıxarılan ma-liyyə əməliyyatları ilə bağlı olduğunu bilirdi. Ona məlum idi ki, müəyyən idarə olunan «pa-qonlu qatillər» rəisi ilk öncə susdurmaq üçün onu dilə tutub, yola gətirməyə çalışıblar. Rəis isə inadından dönməyib və nazirlikdə araş-dırma aparılmasını israr edib. Bu inadkarlıq da ona həyatı bahasına başa gəldi. Sənubəri təəccübləndirən o idi ki, dövlət adamı qətlə yetirilir, amma dövlətin hüquq-mühafizə orqanları qətl hadisəsi ilə bağlı ictimaiyyətə dolğun, inandırıcı məlumatlar verə bilməyib. Sadəcə, «operativ istintaq qrupu yaradılıb və araşdırma aparılır» birgə bəyanat verməklə, işini sanki bitmiş hesab edib.

Sənubər çox fikirləşdikdən sonra Daxili İşlər Nazirliyinin cinayət-axtarış şöbəsinə zəng edir, dəstəyin o başından səs eşidilir:

- Eşidirəm xanım, sizə kim lazımdır?

- Rəşad müəllimlə danışmaq istəyirəm.

- Eşidirəm.

- Salam, Rəşad müəllim. Mən Yasamal-da Sahib Məcidovun qətl hadisəsi ilə bağlı

danışmaq istəyirəm. Təbii ki, siz istəsəniz? Həm də danışdıqlarımızın ikimizin arasında qalacaqsansa?

Rəşad nazirliyə daxil olan telefon zənglərinin qeydə alındığını xanıma deməsə də, - əlbəttə, xanım, siz deyən kimi olacaq, - deyə Sənubəri arxayın salmağa çalışdı.

- Məni qiyabi də olsa tanıyırsınız, adım Sənubərdir. Baş verən qətl hadisəsinin pərdə-arkası məqamlarına dair sənədlərin müəyyən surətlərini poçt vasitəsilə sizə göndərmişəm.

- O sənədlər bizdədir, amma tam deyil.

- O sənədləri sizdən və istintaqı aparan istintaqçılardan başqa görən olub?

- Deyə bilmərəm.

- Onda mən də sizə sənədlərin tam hissəsini verə bilməyəcəyəm.

Rəşad Aslanov bir qədər səmimi olmaq və vəziyyətdən çıxmaq üçün tez-tələsik - bəli, Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində də baxıblar. Amma orada konkret olaraq kimin o sənədə baxdığından xəbərim yoxdur-dedi.

- Sahib Məcidov qətlə yetirildikdən sonra maşında olan qovluq götürülüb. Amma hə-

min sənədlərin surətləri məndədir.

Yeni məlumat eşidincə kapitan Rəşad Aslanov, - Əminsiniz, maşında elə qovluq olub-deyə, soruşdu.

- Bəli, 1478 nömrəsi yazılmış qovluq onun qətlə yetirildiyi zaman maşında olub.

Rəşad Aslanov Sənubərlə üz-üzə söhbət etmək üçün, - bəlkə nazirliyə gələsiniz — deyə bildirdi.

- Tələsməyin.

- Heç olmasa telefon nömrənizi deyin, harada olduğunuzu söyləyin. Mən sizin müha-fizənizi təşkil edib, təhlükəsizliyinizi qoruya bilərəm.

Rəşad Aslanov telefon danışığını uzatmaqla özünün və Sənubərin həyatını təhlükə altına qoya biləcəyini düşündüyündən, telefon söhbətini kəsməyə çalışdı. Çünki o özü də əvvəlcədən bu qətl hadisəsinin arxasında uzun əllərin olmasından şübhələnmişdi. Şübhələrini cinayət-axtarış şöbəsinin rəisi Famil Cəfərovun da nəzərinə çatdırmışdı. Amma rəis, - sən hüquqşünassan, ehtimallara deyil, reallığa əsaslan, - deməklə onu

ümitsiz vəziyyətə salmışdı.

- Xanım, mənim mobil telefonumu bilir-siniz?

- Bəli.

- Elə isə münasib bildiyiniz məqamda mənə yalnız mesaj yazıb, görüşmək istədiyinizi və yerinizi yazın. Bu qədər, sağ olun.

Rəşad Aslanov telefon danışığını kəsib, dəstəyi telefon aparatının üzərinə qoydu. Sonra da stolda oturub, öz-özünə düşündü. Əgər doğrudan da bu qətlin də arxasında maraqlı tərəflər varsa, istintaq nəticəsiz qalacaq. Sadəcə işi bağlamaq üçün kənddən şəhərə bir parça çörək dalınca gəlmiş uşaq-muşağı tutub beş-on il azadlıqdan məhrum edəcəklər.

- Yox, cinayətin tam, obyektiv və ən xırda detallarına qədər araşdırmaq üçün yorulmadan çalışmaq lazımdır. Əsil qatillər aşkarlanıb, ədalət mühakiməsinə verilməlidir. Mütləq Famil müəllimlə görüşüb, prokurorluqda birgə aparılan istintaq araşdırmasının gedişini müzakirə etməlidir — deyə Rəşad öz-özünə qərar verdi. Rəşad rəisin yanına getmək üçün pencəyini geyinib, otağından

çıxdı. Zabit ləyaqətini, şərəfini hər şeydən üstün tutan polkovnik-leytenant Famil Cəfərov heç bir kənar təsirləri qəbul etmir, hətta müəyyən prinsipial məsələdə nazirlə mübahisə də etməkdən belə çəkinmir.

Rəşad rəisinin qəbul otağına yaxınlaşıb, içəri boylandı. Katibə həmişəki kimi telefonda kiminsə qarəsınca asıb-kəsirdi. Rəşadı görüncə telefon söhbətini kəsib:

- Yaxşı sonra danışarıq, mən sənə zəng edəcəyəm, - deyərək dəstəyi aparatın üstünə qoydu. Ayağa durub, - xoş gəlmisən, yalançı oğlan, həmişə sən gələsən, - deyə ona atmaca atdı.

- Gülü, qarşında günahkaram. Söz verirəm, yaxın günlərdə verdiyim vədə əməl edib, Novxanıdakı balıq evində sənə balıq qonaqlığı verəcəyəm.

- Bax ha, yalan olmasın. Əgər bu dəfə sözündən qaçsan, səni cəbhə xəttinə qədər qovacağam.

Bığaltı gülən Rəşad dedi:

— Gülü, cəbhə xəttinə qədər niyə, elə ondan o yana da gedə bilərəm. Biz döyüşmək-

dən, erməni dığalarından qorxan oğullardan deyilik. Ömrümün beş ili ermənilərlə müharibədə keçib. Horadizin erməni vəhşilərindən azad edilməsində azdan-çoxdan əməyim, döyüş yolum olub.

- Qəhrəmanlığına söhbət ola bilməz. Buna görə sağ ol. Daha bir sağ ol qazanmaq üçün Novxanı vədini yerinə yetirmək lazımdır. O bir kinoda deyir e... «Söhbət sosiskada deyil, vnimatelni olmaqdadır»... Hə, atmacanı başa düşdüm, dərinə getmək lazım deyil. Çalışacağam ki, «vnimatelni» olum. İndi isə de, görüm şef yerindədi?

- Bəli, - deyib, telefon dəstəyini qaldırıb – Famil müəllim, Rəşad müəllim sizin yanınıza gəlmək istəyir.

Gülər dəstəyi yerinə qoyub:

- «Vnimatelni oğlan», keçin, rəis sizi gözləyir, - deyə, əziz adamı ilə zarafatlaşmış kimi gülə-gülə Rəşada baxdı.

Rəşad Aslanov pencəyinin yaxasını düzəldib, qapını döyüb içəri daxil oldu. Əsgəri salam verib, Famil Cəfərova yaxınlaşdı.

Polkovnik-leytenant:

- Hə, salam Rəşad, keç otur, yaxın əyləş. Rəşad otura-otura:

- Sağ olun, Famil müəllim- deyə bildirdi.

- Evdə-eşikdə nə var-nə yox, uşaqlar necədir?

- Çox sağ olun, yaxşıdırlar, cənab polkovnik.

- Hə, istintaq araşdırması ilə bağlı vəziyyət nə yerdədir?

- Heç də yaxşı demək olmaz. Amma aydın olan bir versiya var.

- O, nədir ki?

- Son illər adam oğurluqları və müəmmalı səs-küylü qətləri eyni mərkəzdən idarə olan cinayətkar qrup həyata keçirib.

- Düz deyirsən. Mən də bu qənaətdəyəm. Xüsusilə Soyuducular zavodunda çalışan mühasibin və univərmaqda işləyən zərgərin və iki dövlət adamının bir gündə qətlə yetirilməsindən sonra bu qənaətlərim daha da möhkəmlənib. Məndə olan məlumata görə, MTN-nin əməliyyat idarəsində də bu cinayətlər və bu cinayətləri törədənlərin kimliyi barədə məlumatlıdırlar. Amma nədənsə ci-

nayətkar dəstə üzvlərinin həbsinə göstəriş verilməyib. Biz də bu barədə hesabat hazırlayıb yuxarılara təqdim etmişik. Hələ ki, bir cavab yoxdur.

Rəşad Aslanov güvənli, arxalı, qətiyyətli zabit kimi görüb, qəbul etdiyi Famil Cəfərovun çox ehtiyatla və üzgün formada fikirlərini ifadə etməsindən ürəyində acıdı.

- Cənab polkovnik, bütün maneələrə və əngəllərə baxmayaraq seriya cinayətlər törədənlərin şəxsiyyətlərini aydınlaşdırmaq üçün nazirlə danışın. Ondan dəstək və yeni səlahiyyətlər alın...

Rəşad telefon zəng çalınca söhbətinə ara verib, ekrana nəzər yetirdi. Tez də:

- Famil müəllim, haqqında danışmaq istədiyim şahid qızıdır zəng edən.

- O nə şahiddir ki?

- Sahib Məcidovun yanında işləyən, onunla çox yaxın olan qızıdır.

Famil Cəfərov əlinin işarəsi ilə:

- Zənginə cavab ver, amma mümkünse mikrofonla danış.

Rəşad Famil Cəfərovun bu zəngə diqqət

kəsildiyini görüncə:

- Bəli, eşidirəm. Sənubər, elə bilirdim əlaqə saxlamayacaqsan, - deyə sevinirmiş kimi Sənubərin salamına cavab verdi.

- Mən izlənirəm, həyatım üçün də təhlükə yaranır. Ona görə də ölkədən getməyə hazırlaşıram.

Nə cavab verəcəyini bilməyən Rəşad Aslanov üzünü Famil Cəfərova tutdu, sanki ondan kömək istədi.

Famil Cəfərov, - tələsməyin, bəlkə görüşək, - deyərək, Rəşada söhbəti uzatmağı və onu görüşmək üçün yola gətirməyi məsləhət gördü.

Rəşad Aslanov:

- Sənubər xanım, bəlkə görüşək?

- Nə dəyişəcək ki?

- Heç olmasa bir-birimizi yaxından tanıya, ünsiyyət qura bilərik.

Telefonun o başında səs gəlmədiyini gören Rəşad:

- Nə fikirləşirsiniz?

- Heç, düşünürəm ki, istintaqa kömək edə bilərəmsə görüşməyə dəyər.

- Harda və nə vaxt?

- Bu axşam, Axundov bağının qarşısında.

- Saat neçədə?

- Olsun saat 8-də. Başınıza qırmızı kepka qoyun. Bu sizi tanımağıma kömək edər. Boyunuz neçədir?

- 1 metr 85 sm-dir.

- Yaxşı, görüşənə qədər, sağ olun.

Rəşad Sənubərlə sağollaşıb üzünü polkovnikə tutdu:

- Famil müəllim, Sənubər xanım istintaqa kömək elə biləcək ən ciddi və əsas şahiddir.

Təcrübəli polis zabiti olan Famil Cəfərov əlini cənəsinə aparıb, fikirli halda:

- Özünlə uşaqlardan da götür, hər halda ehtiyat üçün.

Rəşad Aslanov, - baş üstə, - deyib Famil Cəfərovla sağollaşıb, otaqdan çıxdı. Katibə yenə də telefonla kiminləsə danışırdı. Rəşadı görünəcə əlini dəstəyin önünə tutub:

- Ey, «vnimatelni oğlan», bax ha, vədin yadından çıxmasın.

- Oldu Gülü, oldu, yadımdan çıxmayacaq — deyə otağına keçdi. Saatına baxdı, 6-ya 15

dəqiqə qalırdı. Tələsmək lazımdır. Hələ Bakı şəhər prokurorluğuna dəyib, istintaqın gedişi ilə bağlı Tağı müəllimlə də söhbət etməli idi. Yır-yığış edib otaqdan çıxınca, işığı söndürməyi də unutmadı. Qapını açarla bağlayıb, liftə yaxınlaşdı. — Yox, lift gec gələcək, - deyə hövsələsiz şəkildə pilləkənlərlə aşağı düşməyə başladı. Nazirliyin çıxış qapısından küçəyə çıxınca ciyərləri dolusu hava udmaq üçün dərinləndən nəfəs aldı. Yola tərəf addımlayıb, — Yox, bu nahaq qan yerdə qalmamalıdır, - deyə ürəyində düşünürə, qeyri-ixtiyari taksiyə əl etdi. Taksi saxlayınca yaxınlaşıb, qabaq qapını acıb əyləşdi. Salam verib - Bakı şəhər prokurorluğuna sürün- deyə sürücüdən xahiş etdi.

Sürücü tıxaclardan giley edə-edə söylənən ünvanı istiqamət aldı.

* * *

Rəşad Aslanov prokurorluqdan çıxanda saat 8-in yarısı idi. Görüş vaxtına 30 dəqiqə qalırdı. O, Axundov bağına gəzə-gəzə getməyə qərar verdi. Birdən yadına düşdü ki,

Sənubər ondan başına qırmızı keпка qoymağ ı xahiş edib. Yaxınlıqdakı ticarət mərkəzinə keçib, ikinci mərtəbəyə qalxdı. Müxtəlif çeşiddə kepkalar arasında bir qırmızı idman kepkası götürüb, güzgü önündə başına qoydu. Ömründə başına papaq və ya keпка qoymadığından, güzgü önündə özünə baxıb güldü. Sonra da başından çıxarıb satıcı qıza:

- Xanım, bunu paketə qoyun, - deyə söylədi. Kassaya pulu ödəyib ticarət mərkəzindən çıxdı. Axundov bağına çatanda 8-ə 5 dəqiqə qalırdı. Yenicə qırmızı kepkanı başına qoymuşdu ki, qoluna bir əl toxundu.

- Salam, Rəşad müəllim.

Səs eşidincə geri cevrilən Rəşad qarşısında səliqə ilə fransız qadınları sayacağı geyinimdə olan 25-26 yaşında ağbəniz xanım gördü.

- Salam, Sənubər xanım, necəsiniz?

- Sağ olun, siz necəsiniz?

- Əgər cinayətkar azadlıqda gəzirsə, bizim halımız necə ola bilər ki?

- Sizi başa düşürəm, amma bilin ki, polislərin hamısı sizin kimi düşünmür. – Taranı vezde yest — deyə Rəşad özündən asılı

olmayaraq rus dilində Sənubərin sualını cavablandırdı. Sonra da — bəlkə yaxınlıqdakı «Bermud» çay evində oturaq — deyə təklif etdi.

- Yox, tələsirəm. Ayaq üstə söhbət edək. Suallarınıza cavab verib, müəyyən sənədləri sizə verdikdən sonra gedəsiyəm.

- Bizə dəlillər, tutarlı sübutlar lazımdır. Heç olmasa ip ucu, - deyə, Rəşad söhbətə giriş etdi.

- Amma bilin ki, bu işlə əlaqəsi olan hər kəs aradan götürülür.

- Narahat olmayın, sizə xətər dəyməz. Ölkədən də getməyə dəyməz, - deyə Sənubərə ümid verməyə, onu təşvişdən, narahatçılıqdan çıxarmağa çalışdı.

Cinayətkar əcinnələrin gücünə bələd kimi acı istehza ilə Rəşad Aslanova baxan Sənubər:

- Ox yayından çıxıb, cənab kapitan, artıq mən də, siz də qara siyahıdayıq.

Rəşad söhbətin mövzusunı dəyişmək üçün Sənubərə:

- Sizin fikrinizcə, Sahib Məcidov və onun

sürücüsü qətlə yetirilən zaman maşında qovluq olub?

- Bəli.

- Buna əminsiz?

- Bəli.

- Deməli, xüsusi idarənin rəisini öldürüb, maşından da sənədləri götürüblər?

- Elədir ki, var. Həmin sənədlər birinciyə verilməli idi. Bununla bağlı dövlət katibi də söhbətdə olub.

- Sahib Məcidovun İmran İsgəndərli ilə söhbəti və görüşü barədə nə deyə bilərsiniz?

- Ölümündən iki saat əvvəl Sahib Məcidov kabinetində dövlət katibi ilə 15-20 dəqiqə dövlət telefonu ilə danışmış.

- Siz haradan bilirsiniz və nədən bu qədər əminsiz ki, Sahib müəllim məhz telefonla dövlət katibi ilə danışmış?

- O, həm də dindar idi. Dini kitabları mütaləyə etməkdən yorulmurdu. Məndən Ziya Bünyadovun Azərbaycan dilinə tərcümə etdiyi «Qurani-Kərim»i istəmişdi. Mən də kitabı ona gətirmişdim. Otağa daxil olub, kitabı stolun üstünə qoyanda Sahib Məcidov, - «Qə-

deş» sabah baş verənləri birinciyə danışmış, sənədləri də verərik, - dediyini eşitdim.

- Yəni...

- Bəli, Sahib müəllim, yalnız dövlət katibi İmran İskəndərliyə ərklə «Qədeş» deyərək müraciət edirdi. Onlar ailəvi münasibətlərə, yaxın dostluq əlaqələrinə malik idilər.

- Telefonda daha nələri eşitdiniz?

- Hansısa komissiyanın yaradılmasını.

- Bəlkə deputat istintaq komissiyasının yaradılması deyilib.

- Ola bilər, hansısa Həşimovdan da danışmışdılar.

Rəşad hövsələsiz halda:

- Həşimov?

- Bəli, Həşimov. O kimdirsə, səlahiyyətlərindən istifadə edərək cinayətkarları himayə edir, onları ələ keçməkdən qoruyur.

Dərin fikrə gedən Rəşad Aslanov nazirlikdə idarə rəisi Salman Həşimovun özünü şübhəli apardığını, cinayətkarlarla bağlı əməliyyat müzakirələrində ehtiyatlı davranacağını bir daha nəzər-diqqətdən keçirdi. Yəni, dənə saldı ki, Salman Həşimovun adı hərbi

generalın və «qara polkovnik» kimi tanınan polkovnikin qətlərində də hallanırdı. Amma nədənsə ona gözün üstə qaşın var deyən yoxdur. O, ifşa olunmasa insan oğurluğu və qətlər seriyası davam edəcək.

- Rəşad müəllim, niyə dillənmirsiniz, sizinləyəm, - deyə Sənubər Rəşadı dərin fikirdən ayırmağa çalışdı.

- Bağışlayın, Sənubər xanım.

- Harda qaldıq, hə, nazirlikdə Həşimov adlı vəzifəli polis var, adı da Salmandır. Onunla bağlı yəqin ki, hüquqi tədbirlər görülməkdir?! — deyib üzünü Sənubərə tutdu.

- Sizin fikrinizcə qətlin sifarişçiləri yalnız hüquq-mühafizə orqanlarında kök salan vəzifəli şəxslərdir?

- Xeyr, cinayətkar qrupun şəbəkəsi genişdir. Maraqlar isə eynidir. Kənardan bir-birinə rəqib görünsələr də, əslində, yaxın dost, biznes ortaqlarıdır. Onlar neft ixracatından və silah-sursat satışından milyonlar qazanıblar. Vəsait isə Şərqi Avropa ölkələrində banklarda yerləşdirilib.

- Acı da olsa həqiqətdir ki, cinayət yolu

ilə əldə olunan vəsait hesabına onlar özlərinə dəyəri yüz min manatlarla hesablanan ev, malikanə, bahalı maşınlar əldə ediblər. Nəvə və nəticələrinə belə bəs edə biləcək varidat toplayıblar. Amma hamısını qusacaqlar. Bu dünyada olmasa da, haqq dünyasında cavab verəcəklər.

Sənubər ayaq üstə dayanmaqdan yorulduğunu bildirərək, Rəşada oturacaqda oturacağı təklif etdi. Rəşad Aslanov etiraz etmədi. Yaxınlaşıb, bağın kənarında qoyulan taxta oturacaqda oturdular. Sənubər kimdənsə sək-sənirmiş kimi qorxaq nəzərlərlə ətrafa göz gəzdirdi. Sonra da üzünü Rəşada tutub dedi:

- Sahib Məcidov qətlə yetirilən zaman götürülən fotosəkillərdə ortaqların bir-birinin şəninə badə qaldırdıqlarını görmək mümkün idi. Qətli həyata keçirənlər şəkilləri və müvafiq sənədləri götürməklə elə düşünüblər ki, dəlil-sübutu həmişəlik siliblər, amma səhv ediblər. O sənədlərin və fotosəkillərin nüsxələri məndədir.

Son sözləri eşidən Rəşad diksindi.

- Sizdədir?

- Bəli, maşınımda.
- Elə isə gedək. Maşınınız haradadır?
- Akademiyanın qarşısındakı dayanacaqda.

Rəşad cinayətin açılmasına yardımçı ola biləcək sənədlərə və fotosəkillərə malik ola biləcəklərini düşünəncə sevincindən az qaldı Sənubəri qucaqlayıb öpsün. Amma istirahət bağında çoxlu sayda insanın olduğunu gördüyündən fikrindən vaz keçdi. Sadəcə, - sağ ol Sənubər, bəlkə də siz mütəşəkkil cinayətkar qrupun ifşa olunması üçün yeganə şahidsiniz. Siz yoxa çıxsanız, haqq-ədalət də yoxa çıxar — deyə bildirdi.

Sənubər:

- Mənlik nə lazımdırsa, söyləyəcəyəm. Təki Sahib Məcidovun qanı yerdə qalmasın, - deyib ayağa qalxdı.

Rəşad Aslanov:

- Yalnız Sahib Məcidovun deyil, digərlərinin, eləcə də növbəti qətlərin, oğurluq və talanların da qarşısını almış olarıq.

Sənubər əyilib, oturacağın üstünə qoyduğu çantasını götürmək istədi.

- Niyə, günahım nə idi, - deyə oturacağına yıxıldı.

Rəşad nə baş verdiyini anlamadığından çaşqın halda Sənubərin çiyindən tutub, qaldırmaq istədi. Onun gicgahındakı dərin yara yerindən axan qanı görəb dəli kimi qışqırdı.

- Ərazini mühasirəyə alın, Sənubər, Sənubər, bacım, anam, cavab ver, cavab ver! Günahkaram bacım, - deyib Sənubərin cansız bədənini qucaqladı. Sonra da, - Ələsgər, Famil müəllimlə əlaqə saxla, vəziyyəti onadanış, - deyib, - Xəlil, sən mənim arxamca gəl, - deyərək qaça-qaça yolu keçib, Akademiyanın dayanacağına üz tutdu. Sənubərin əl çantasından götürdüyü idarəedicini avtomaşınların arasında yandırıb-söndürdü. Budur, yol tərəfdəki «Hunday Sonata»nın işıqları yanıb-söndü. Rəşad iti addımlarla maşına yaxınlaşdı. - Vəhşilər bizi qabaqlayıblar. Yan şüşəni sındırıblar. Son ümidimiz də məhv oldu. Sənədləri və fotosəkilləri aparıblar.

Rəşad Aslanov cibindən çıxardığı dəsmalla qapını açıb, içəri nəzər yetirdi. Maşının salonunun dağıldığını, oturacaqların cırılıb

sandıqçanın sındırıldığını görüncə, qəzəblə - onlar peşəkar cinayətkarlardır, belə də olmalıdır da, «arxalı köpək qurd basar» məsəli boşuna deyilməyib ki? Arxalarında quduzlaşmış canavar dayanıbsa, qorxub çəkinmədən günün günorta çağında adamı öldürməkdən də çəkinməzlər, -dedi.

Rəşad Aslanov maşından aralanıb, sanki qaçırmış kimi iti addımlarla Sənubərin qətlə yetirildiyi bağa qayıtdı. Sənubərin cansız bədənini təcili yardım maşınına qoyuldu. DİN-nin və baş prokurorun müavinləri, eləcə də şəhərin hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbər şəxsləri burada idilər. Salman Həşimov da hadisə yerində idi. Famil Cəfərov Rəşad Aslanovu görüncə ona yaxınlaşdı.

- Oğlum, necəsən, sənə xətər dəyməyib ki?

Rəşad Aslanov ağlamsınmış halda hiçqırıldı:

- Əzizimi, bacımı itirdim, cənab polkovnik! Mən günahkaram, günahkaram! Uşaq vaxtı Fatimə bacımı itirdim, bu yaşda isə günahsız, məsum Sənubəri itirdim...

Bu anda nazir müavini Ələsgər Məhərrəmli baş prokurorun müavini ilə söhbətinə ara verib Famil Cəfərova müraciətlə:

- Mətbuat xidmətinə tapşırın KİV üçün baş verən qətl hadisəsi ilə bağlı məlumat hazırlayıb, yaysın. Özün də nazirliyə qayıdandan sonra yanıma gəl.

- Baş üstə, cənab general, - deyib üzünü Rəşad Aslanova tutdu.

- Sən də işə qayıt və məni gözlə.

Rəşad, - oldu, - deyib əlindəki Sənubərlə danışığının yazıldığı diktafonu Famil Cəfərova uzatdı. Bu, Salman Həşimovun və uzun boylu, idmançı görkəmli prokurorluq əməkdaşının, eləcə də diqqətlə onların hərəkətlərini izləyən, hansı idarənin əməkdaşı olduqlarını bilinmədiyi daha iki qara kostyumlu, qalstuklu kürən kişilərin gizlin baxışlarından yayınmadı. Famil Cəfərov artıq bu mərhələdə işlərini bitmiş hesab etdiklərindən, hadisə yerini tərk etməkdə olan hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşlarını üzgün nəzərləri ilə müşayiət edib, dodaqaltı nəşə söylədi. Nə dediyini eşitməsə də, Rəşad polkovnikin

qətlin araşdırılmasına hüquq-mühafizə orqanlarının səthi yanaşmasından narazı göründüyünü sezdi. Elə gərgin sifət cizgiləri ilə də Rəşad Aslanova üzünü tutub dedi:

- Vəziyyət gözləniləndən də gərgindir.

- Bunu necə başa düşək, cənab polkovnik.

- Kriminal ünsürlər getdikcə azğınlaşırlar. Qarşısı alınmasa, evlərimizə ayaq açıb, arvad-uşağın yanında bizləri təhqir edib alçaldaqlar.

- Sözlü adama oxşayırsınız, Famil müəllim.

- Rəşad, oğlum, boğuluram. Xəbərin olsun ki, bir saat əvvəl Sənaye nazirinin köməkçisi Şahmar Abisovun oğlunu da oğurlayıblar. Yəqin ki, sabahda-biri gündə əlaqə saxlayıb, girovun azad edilməsi müqabilində böyük məbləğdə pul istəyəcəklər. Dünən isə universitet müəlliminin bankda işləyən oğlu oğurlanıb.

Eşitdiyi xəbərdən sarsılan Rəşad dərin-dən ah çəkib - Famil müəllim, kriminogen durum ağırlaşır, yuxarılar isə susur, sanki belə də olmalıdı, niyə, səbəb nədir?! - deyə

söylədi.

- Görünür, belə məsləhətdir. Sənə isə, oğlum, məsləhət görərdim ki, bu işdən uzaqlaşasan. Açıqı, artıq sənin həyatın üçün qorxmağa başlamışam.

- Siz məni bu işdən uzaqlaşdırmaq istəyirsiniz?

- Hə oğlum, bu, sənin xeyrinə olar.

- Cənab polkovnik, xahiş edirəm, bunu etməyin, mən qatillərin izinə düşmüşəm. Sənubəri qətlə yetirənlər tapılıb, ədalət mühakiməsinə verilməlidir. Yalvarıram, Famil müəllim, məni başa düşün!

- Səni çox yaxşı başa düşürəm. Amma həyatın mənim üçün qiymətli olduğundan, səni yanan oda da ata bilmərəm. Sənubərin və digərlərinin qatilləri sənsiz də tapılacaq və ən ağır cəzaya məhkum ediləcəklər. Amma görürəm israr edirsən. Fikirləşmək üçün sənə vaxt verirəm. Ümid edirəm ki, təcrübəli polis zabiti kimi öz ətrafında dolaşan təhlükənin ağırlığını dərk edib, mənim qərarımı qəbul edəcəksən. İndi isə mütəşəkkil cinayətçılığa qarşı mübarizə idarəsinə get. Rəis müavini

Xaləddin müəllim səni gözləyir.

- Yəqin nəsə ciddi məsələdir?

- Hə, ciddidir, dövlət katibinin qətlinə şübhəli bilinən iki nəfər həbs olunub. Onların dindirilməsində sən də iştirak edəcəksən.

- Çoban-çoluq deyil ki?

- Dindirmədə iştirak etməklə saxlanılanların kəndli, yoxsa bəy balası olduğunu bilərsən. İndi isə sağ ol, işini bitirəndən sonra nazirliyə gəl, unutma.

Rəşad, - baş üstə, - deyib onu xidməti avtomaşınasına qədər yola saldı. Sonra da qaralıq küçə ilə taksi dayanacağına addımladı.

* * *

Təhlükəsizlik xidmətinin rəisinin verdiyi məsləhətə əsasən, nazir Vaqif Əbilov şəhər prokuroru ilə sərt danışdı.

- Əzizov, yenə soruşuram, istintaq başa çatıb, işi niyə məhkəməyə göndərmirsiniz?

- Yeni ip ucu aşkarlanır. Bu cinayət işi ilə əlaqədar olan polis əməkdaşlarının mövcudluğu barədə sizi məlumatlandırmaq istəyirəm.

- Bu komediyanı qurtarın, cəfəngiyyat iddialarınızdan da əl çəkin!

- DİN-in də bu cinayətin sifarişçiləri var. Milli Təhlükəsizlik Nazirliyindəki dostlarım da bunu təsdiqləyirlər.

Prokururun ötkəmliyindən sifəti göyərən nazir əsəbi səslə qışqırdı:

- MTN-dəki sizə agentlik edən şəxs kimdir?

- Cənab nazir, biz vəzifədən öncə kişiyik. Mənə məlumat verən insan məni kişi bilib məlumatı söyləyib. Deyirsiniz azdan-çoxdan xətir-hörmətimiz qalıb, onu da itirək?

Nazir barmağı ilə şəhər prokurorunu hədələyib, sərt formada dedi:

- Siz bu vəzifədə təzəsiniz. İstəmirəm təbrikləri tam qəbul etməmiş pensiyaya göndəriləsiniz.

- Bu hədədir?

- Hələlik, məsləhətdir.

- Cənab nazir, siz onun fərqindəsinizmi dövlətin ali rəhbərliyində təmsil olunan dövlət adamı qətlə yetirilib? Əgər mətbuat yarımçıq istintaq araşdırmasının aparılması

barədə məlumat əldə etsə, məni tapdalayacaqlar, bunu bilirsinizmi?

- O sənin problemindir. Bil ki, vəzifəni qara qaşa, qara gözə görə vermirlər. Get, etimadı doğrult!

Prokuror nazirlə dil tapa bilməyəcəyini başa düşdüyündən, bu məsələni baş prokurorla müzakirə etməyi düşündü.

- Yaxşı sağ olun, cənab nazir.

Əbilov başını qaldırmadan, - xudahafiz, yadından çıxarma, həm də unutma ki, bu, yalnız mənim fikrim deyil.

Çaşqın halda olan şəhər prokuroru çalışdığı iyirmi yeddi illik prokurorluq sistemindeki təcrübəsində çox gözlənilməz hadisələrlə rastlaşmışdı. Olub ki, icra hakimiyyətinin başçısı, polis, prokuror, millət vəkili, tanınmış iş adamları müxtəlif xarakterli cinayət işlərinin bağlanmasına çalışıblar. Müəyyən hallarda istəklərinə də nail olublar. Amma nazirin istintaq işinin yarımçıq başa çatmasına çalışması onu çox təəccübləndirmişdi. — Ey fani dünya, nələr görmədin, nələrə şahidlik etmədin. İndi kimə inanasan, kimə etibar

edəsən? — deyə öz-özünə cavabını tapa bilmədiyi sual edib, xidməti avtomobilinə əyləşdi.

* * *

Qafar əməliyyatın ağırlıq yükünü uşaq-muşağın öhdəsinə buraxmayıb, planı özü şəxsən hazırlayıb, həyata keçirməyə qərar vermişdi. Bu məqsədlə o, hələ bir il öncədən «Mona Bank»la üzbəüz gül-çiçək yetişdirmək üçün ofis də kirayə etmişdi. Qafarın gül-çiçək yetişdirmək iddiasında olduğunu qrup üzvləri biləndə təəccüblənmişdilər. Dayı cəsarətli mövqe sərgiləyib, dəstə başçısına bu yaşdan sonra bağbanlığa başlamasının nə ilə bağlı olduğunu soruşmuşdu. Qafar bir növ varisi hesab etdiyi Dayıya, - yaşının üstünə beş-altı ay da əlavə olunandan sonra bağbanlığın heç də yaşa baxmadığını bilərsən, - deyə söyləmişdi. Səhərisi gün gül kolları, qara torpaqla yanaşı lom, bel, yer deşən də gətirib, icarəyə götürdüyü ofisə boşaldanda, Dayı bir qədər də təəccüblənmişdi. Amma bu dəfə Qafara heç bir sual verməmişdi, qorxmışdu. Düşünmüşdü ki, yersiz sual verməsindən əsəbiləşən dəstə



başçısı ona acıqlanar. Qafarın acıqlandığı insanların aqibətinin necə olacağını isə Cavid çox yaxşı bilirdi, ən azı bunun Ahu dağında qurda-quşa yem olması demək idi. Daha iki gün sonra Qafar yenice işə götürülən Xatirəyə və Nailəyə gül-çiçək becərməyi tapşır-mışdı. Xəyyam, Vitali və Vahaba isə arxa ot-ağın zirzəmisindən şimal istiqamətində tunel qazıntısına başlamaq göstərişini vermişdi. Dayı yalnız bundan sonra Qafarın niyyətinin nədən ibarət olduğunu başa düşmüşdü. Anlamışdı ki, Ağanın planı tunel vasitəsi ilə «Mona Bank»ı qarət etməkdə. Hətta özü-özünə Con Herbert Dillincer, Cessi Ceymsi, Koza Nostran mafiyası sağ olsaydılar, gərək diz çöküb sənin əlindən öpə, liderliyini qəbul edəydilər, - deyə düşünmüşdü.

Budur, artıq bir ilə yaxın vaxt keçib. Gül-çiçək yetişdirmək adı ilə kirayələnən ofisdə əməlli-başlı canlanma müşahidə olunurdu. Xüsusilə də, plana uyğun olaraq banka doğru tunelin qazılması uğurla başa çatmışdı. Qazılan tunelin torpağının daşınması ətrafda şübhə yaratmamışdı. Pulun saxlandığı otağın

altına çatıb, oranın qalın betonunu da xüsusi qurğu ilə dağıtmışdılar. Qafar bir daha planı nəzərdən keçirib, stolun ətrafında əyləşən dəstə üzvlərinə dedi:

- Deməli, problem yaranmasa, sabah axşam 03.30-da əməliyyata başlanılacaq.

Cavid:

- Elədir ki, var. Amma bir sual cavabsız qalıb. Otağa daxil olacağımız təqdirdə, seyfi açə biləcəyikmi?

- Ya qismət!

Cavid planın həyata keçirilməsi ərəfəsində əhval-ruhiyyəni qaldırmaq üçün stəkanlara süzülən araq dolu stəkanı əlinə alıb:

- Gəlin, bunu Ağanın sağlığına içək.

Nailə əlini Ağanın çiyindən götürüb, stəkanı yarıçılpaq sinəsi bərabəri qaldırıb dedi:

- Mən hansı məclisdə olmuşamsa, Ağanın sağlığına içmişəm. Onsuz bir günümüz olmasın. Var olsun, sağ olsun, başımızın üstündən əskik olmasın!

Deyilən sağlıq Ağaya aid olduğundan, dostlar ayağa durub, stəkanları bir-birinə vurmaqla içdilər. Ağə isə onlara — Sağ olun,

mənim gücüm, qüdrətim də sizin mənə olan dəyərinizdən, sədaqətinizdədir - deməklə kifayətləndi. Sonra da üzünü Cavidə tutub dedi:

- De görüm, müşahidə kamerası ilə bağlı vəziyyət nə yerdədir?

- Bəşir işini çox ustalıqla yerinə yetirib. Bankın kassa otağının pəncərəsi önündə yerləşdirdiyi balaca kamera nəzarətçilərin və əməkdaşların, eləcə də təhlükəsizlik sisteminin hərəkət trayektoriyasını dəqiqliyi ilə öyrənməyə imkan yaradıb. Kameranın çəkilişləri əsasında əsas bunkerin maketi hazırlanıb və yorulmadan aparılan məşqlər hesabına təhlükəsizlik sistemindən necə və hansı formada keçilməsi öyrənilib. Məşqləri yalnız Bəşir və «KQB» generalının qızı Mənzər səhsiz yerinə yetirə biliblər.

Ağə içkinin təsirindən süzülən göz qapaqlarını qaldırıb Bəşirə, daha sonra isə Mənzərə baxdı.

- Axı Mənzər kriminalist prokurorun aradan götürülməsi zamanı az qala bizi ələ verəcəkdə. Bundan sonra onu bank yarmaq kimi

çox ciddi bir işin həyata keçirilməsinə cəlb etmək riskli deyilmi?

- Xeyr, Mənzər «KQB» məktəbi keçmiş qızıdır. Gözəlliyi ilə yanaşı, bacardığı işlər də var. Yadınızdadır, ötən il elmlər doktorudur-nədir, onun başına öz evinin kandarında üç güllə vurdu. Bu gün də istintaqçılar qəsdin üstünün açılmasına yaxın belə düşə bilmirlər.

- Yaxşı, olsun. Amma Şəfiqəni və Aslanı da onlara köməkçi təyin et. Bəs təhlükəsizlik sistemi necə keçiləcək?

Cavid əlində tutduğu saç lakını Ağaya göstərib dedi:

- Siqnalizasiyanın qoşulmasının qarşısını almaq üçün saç boyasından və polietiləndən istifadə olunacaq.

Ağa çox yüksək peşəkarlıqla hazırlanan qarət planından məmnun olduğunu gizlətmədi. Bir daha üzünü Dayıya tutub, - planı bir də sərf-nəzər-diqqətdən keçir! Çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün nə lazımdırsa, onu et!

İşinin Ağa tərəfindən dəyərləndirilməsin-

dən razı qalan Cavid ayağa durub şəstlə, - arxayın olun, birgə olduğumuz müddətdə həyata keçirdiyiniz planlar uğurla baş tutubsa, bu qarət də səhvsiz yerinə yetiriləcək. Sizi əmin edirəm ki, bu, Azərbaycan reallığında üstü açılmayacaq əsrin bank qarəti olacaq.

Ağa:

- Yaxşı, əyləş, ələ keçəcək qənimət əziyyətimize dəyəcək. Bildiyim qədər orada 20 milyon manat və 10 milyon manat dəyərində isə qızıl-zinət əşyaları və brilyant saxlanılır.

Dayının içkinin təsirindən sərməst olduğunu dəstə üzvləri hamılıqla sezirdilər. Amma heç kəs ona irad tuta bilməzdi. Çünki qəddarlığına və əzazilliyinə görə müəyyən hallarda Ağanı da üstələyirdi. Bu baxımdan, dəstə üzvləri onun əmr və göstərişlərini canları bahasına olsa belə yerinə yetirməyə çalışırdılar.

Cavid yenidən stəkana araq süzüb üzünü Ağaya tutdu.

- Ağa, adət-ənənəyə görə oğurluq pis sayılsa da, qazı yolmaqdan da vaz keçmək olmaz?!

Bəşir söhbətin halal-harama yönəldiyini anladığından, içində neçə müddətdir baş qaldıran ağrılarını dilə gətirdi:

- Bizlərdə uşağın saqqız oğurlamasına belə pis baxırlar. Göz gördükcə uzanan meyvə bağlarından bir alma oğurlayana etibar edilməz, ondan yan qaçarlar.

Cavid əsəbi halda Bəşirə yerini göstərməyə çalışdı.

- Ağzına gələnə danışib, halal-haramdan dəm vurmaqdansa, planın uğurla başa çatması üçün baş sındırmaq lazımdır.

Aldığı cavabdan pərt olan Bəşir Cavidin üzünə baxmadan dedi:

- Halallıqla böyümüşük, nə edək ki, düşdüyümüz mühit bizi cinayət aləminə sürüklədi.

Ağa mövzunun qanıqaraçılığa gətirib çıxaracağını başa düşdüyündən, müdaxiləyə ehtiyac duydu. Həm Cavidə, həm də Bəşirə haqq qazandırmaq üçün dedi:

- Şəxsi əmlaka, xüsusilə də fəqir-füqəranın dişilə, dırnağı ilə yığdığına göz dikmək pis əməldir. Amma biz qalstuklu məmurun,

harın insanların əmlakına sahib olmağa çalışırıq. Bir növ oğrudan oğruya halaldır. Bir də ki, bizlər üçün halal-haramdan keçib.

Ağa sözünü bitirib ayağa durdu.

- Mənim gedəsi, dəyəsi yerlərim var. Sabah isə elə burada görüşərik.

Ağa sağollaşarkən Dayıya onunla gəlməsinə işarə etdi. Cavid araq dolu stəkanı başına çəkib, xiyar turşusundan bir dilim ağzına qoyub ayağa durdu.

- Siz yeyin-için, bəlkə evə dəyəsi oldum, məni gözləməyin, - deyib Ağanın ardınca addımladı. Ağa sədaqətli dostu olan Dayıya üzünü tutub dedi:

- Yuxarılara da dəyməliyəm. Deyəsən, o xüsusi idarənin rəisinin ölümü ilə bağlı Vahabı görənlər olub.

- O şahid kimdir, qadın, yoxsa kişi?

- Qadındır.

Qafar otağın giriş qapısına tərəf iki-üç addım atıb, cəld geri çevrilib əmredici səsle dedi:

- Milli Təhlükəsizlik və Daxili İşlər nazirliklərində ölüm işi şöbələrindəki dostlarımız-

la danışacağam. Əgər məsələ ciddi olsa, risk etməyə dəyməz! Bank əməliyyatından sonra Vahabı Mingəçevir Su Anbarı yaxınlığındakı «Süsən» kafesinə aparıb, fatihəsini üzünə oxuyun. O, eşşəyə dönə-dönə başa salmışdım ki, vəziyyəti düzgün dəyərləndirib, tapşırığı icra etsin. O isə ədəbazlıq edib. Özü cəhənnəmə, bizi də zərbə altına qoyub, başına maska taxmaqdan imtina edib.

- Bəs Aslan?

- Bəla ondan sovuşub. Qızın anlatdığına görə, nişanələr Vahaba aiddir. Dolu bədənli, keçəl, üzündə də çapıq.

- Vəziyyət doğrudan da ciddidir. Problemin qısa yolu, həm də qızın aradan götürülməsidir — deyə Cavid Qafara məsləhət verdi.

- Bu barədə sonra danışarıq. Hələlik isə, Vahaba bu barədə heç nə demə. Qızın yaşadığı ünvanı və iş yeri ilə bağlı bir-iki saata mənə məlumat veriləsidir. Bir saata isə sənə Vahabla bağlı xəbər göndərəcəyəm. Əgər Vahabla bağlı problem ciddi olmasa, sabah bir nəfər göndər, o qızı aradan götürsün. Bu-



radakı işinizi isə davam etdirin. Rusiyadan və Almaniyadan gətirilən yüklərə də nəzarət edin ki, gömrükdəki əcinnələrin hoqqaları ilə üzləşməsin.

- Artıq qabaqlayıcı tədbir görülüb. Gömrüyün Xaçmaz keçid-məntəqəsinin rəisi ilə söhbət olunub və ona lazım olan məbləğ çatdırılıb.

Qafar maşınına minib getdikdən sonra Cavid dostlarının yeyib-içdiyi arxa otağa keçmədi. Ofisin giriş otağında stulda əyləşib, Sevdanın gətirdiyi pürrengi çayı içə-içə həyatında olub-keçənləri bir daha kino lenti kimi xatırlayıb, nəzər-diqqətdən keçirdi. Düşündü ki, 49 illik həyatında ancaq kimisə öldürüb, qarət edib və bütün bunların acı nəticəsi olaraq ömrünün 28 ilini həbsxana divarları arasında keçirib. Xatirələr onu uzaq keçmişə apardı. 16 yaşında ikən həmkəndliləri Məmmədi necə öldürdüyünü xatırlayanda damarlarında qanı donurdu, başı gicəllənir, az qalırdı ki, ürəyi dayansın. Ona görə yox ki, peşman olmuşdu, əsla. Onu yenidən kimsə təhqir etsə, eyni addımı atardı, öldürərdi. 30

yaşlı Məmməd onu sevdiyi qızın yanında məsxərəyə qoyub, ələ salmışdı. Demişdi ki, atan kimi sən də o qızın, bu qızın dalını iyləyə-iyləyə qalmısan küçələrdə. Qızın yanında pərt olan Cavid gücü yalnız “yaramaz”, “alçaq”, - deməyə çatmış bu cavab da onun döyülməsi ilə nəticələnmişdi. Təhqir olunması ilə barışa bilməyən Cavid iki gün sonra Məmmədin evinə gəlmiş, onu həyətə çağırmış və ov tüfəngi ilə güllələmişdi. Ağrıyırdı, acıyırdı, ona görə ki, həbs olunandan bir ay sonra sevdiyi qız qonşu kənddən olan müəllimə qoşulub qaçmışdı. 12 il sonra azadlığa çıxdıqdan sonra da qızdan aldığı zərbəni unuda bilməmişdi. Bu gün də qəlbən bağlandığı, bütün vücudu ilə sevdiyi Vəsiləni unuda bilmirdi. Bəlkə də aldığı zərbələrin acı nəticəsidir ki, azadlıqda olduğu müddətdə də özünü tənha hiss etmiş, sanki yenidən baraka qayıtmaq, dustaq yoldaşları ilə bir arada olmağa can atmışdı. Onda yaranan dərin stress, psixoloji gərginlik bir il sonra sahə müvəkkilini döydüyünə görə 5 il həbsxanaya salınması ilə nəticələnmişdi. Sonradan daha iki dəfə üst-üstə 11

il də həbsxana həyatı ömür hekayətinə yazılmışdı. Son 6 ildə öldürülməkdən, ən yaxşı halda isə həbsxanaya düşməkdən Ağanın hesabına qurtula bilmişdi. Yadındadır, Qax rayonundakı səfalı İlisu istirahət mərkəzində dincələrkən təsadüfən Ağə ilə rastlaşmış, tanış olmuş, sonradan bu tanışlıq dostluğa çevrilmişdi. Bu dostluq hesabına Cavid özünə ev, maşın almış, maddi sıxıntıdan, ciddi problemlərdən qurtula bilmişdi. Həyatının

◆ sonrakı dövrünün necə olacağını bilməsə də,
116 Cavid bir şey rahat buraxmırdı. Dünyasını

◆ dəyişdikdən sonra onun adını, soyadını davam etdirə biləcək bir kimsəsi olmayacaq. Bundan sonra oğul, qız sahibi olmaq da ona çətin gəlirdi. — Sevda yaxşı qadındır, - deyə dəfələrlə onunla ailə qurmaq üçün beynində var-gəl etmiş, amma bir qərara gələ bilməmişdi. Cavid uzaq keçmişdən, acılı, şirinli xatirələrdən - Cavid çayın soyuyur, - deyən Sevdanın səsi ayırdı. Başını qaldıraraq mehriban nəzərlərlə Sevdaya baxan Cavid istədi beynində dolaşan fikirlərini dilə gətirsin, - Sevda, - deyib bir anlıq dayandı.

◆ - Hə, nə Sevda?

- Heç, sadəcə çaya görə sağ ol demək istəyirəm.

Cavidin hərəkətlərindən və sözlərindən xoş şübhələr xəyal edən Sevda, - bəlkə hisslərini dilə gətirmək istəyir, amma tərəddüd edir, - deyə öz-özünə düşündü. Bu anda ümid qığılcımları oyadan sözlər eşitdi.

- Sevda, sabah axşam öldürülməsək və ya həbs olunmasaq, sənə söz demək istəyirəm, bizə gələrsənmi?

- Əlbəttə, əlbəttə, təki sən istə, gələrəm,
nə vaxt istəsən, gələrəm. ◆

- Elə isə salamatlıq olsa sabah yox, birisi ◆ gün axşam səni gözləyəcəyəm. İndi isə hər ehtimala qarşı silah-sürsət tədarükü görmək üçün Novxanıdakı bağ evinə dəyməliyəm. Sağlıqla qal.

Sevda, - yaxşı yol, özündən muğayat ol, - deyə onu ofisin çıxış qapısına qədər yola saldı.

* * *

- Sən yaramazsan.

- Bəs sən kimsən, dəli və eybəcər.

- Bəs o gün deyirdin ki, dünyaca gözəl və ◆

ağıllı qızsan?

Bəşir şit zarafatla Asimanın qəlbinə toxunacağına başa düşdüyündən gülə-gülə dedi:

- Zarafat edirəm. Sən mənim qiymətli lələcəvahiratım, varlığımsan. Səni dünyalar qədr sevirəm.

- Yox a...

- Asiman, inan elədir. Səni görəndən əlim işdən-gücdən soyuyub, nə edəcəyimi bilmirəm.

Asiman iri ala gözlərini qaldırıb, nazlı baxışlarla Bəşiri süzdü.

- Birdən vurulub-edərsən, Məcnuna dönərsən.

- Mənə lağ etmə, Asiman. Həqiqətən sənə vurulmuşam.

Asiman hələ universitet illərindən tanıdığı Bəşirin sözlərinə inanmadı. Səbəbi də vardı. Hələ universitetdə oxuduğu zaman onlardan bir kurs yuxarıda oxuyan Bəşiri dəfələrlə fərqli qızlarla görmüşdü. O zaman Bəşir ona da söz atmışdı, şirin dillə komplimentlər də söyləmişdi. Hətta and içib, onu inandırmağa çalışmışdı ki, fikirlərində cid-

didir. Asiman isə onu eşitmək, dinləmək belə istəməmişdi. Beləcə ürəyinin dərinliyində yenicə baş qaldıran sevgi qığılcımları alovlanmadan qaysaqlamışdı. Bəşirgilin son buraxılış gecəsində Asiman yenidən onunla üz-üzə gəlmişdi. Yenə də Bəşir dil-ağız edib, onu yola gətirməyə, sevgisində səmimi olduğunu inandıрмаğa çalışmışdı. Amma yenə də Asiman onu qətiyyətlə rədd etmişdi. Yaxın rəfiqələri Gülsüm və Şəfiqə də onu dilə tutub Bəşir kimi uca boylu, enli kürək, qarabuğdayı oğlanı başa düşməyi, onun sevgisinə cavab verməyi məsləhət görmüşdülər. Asiman isə fikrində qəti idi. Bir də Asiman təhsilini başa vurub, işləmək istəyirdi. Ondan sonra sevgi, ailə haqqında fikirləşə bilərdi. Universiteti bitirib, 5 sayılı xəstəxanada həkim işlədiyi müddətdə ona elçi düşənlər, qapısını döyənlər çox olmuşdu. Amma Asiman sanki ağ atlı oğlanı gözləyirmiş kimi elçiləri əliboş yola salmışdı. Budur, ağ atlı oğlan Bəşirin qiyafəsində peyda olub.

- Səninləyəm, Asiman, ay qız, niyə dinmirsən?

Xəyallardan ayılan Asiman, - hə, mənimləsən?

- Burada tanıdığım səndən başqası da var?

- Niyə ki, “Vahid bağı”nda o qədər adam var ki.

- Bəsdir, Asiman, bax gözlərimə, onda bilərsən ki, əsla yalan demirəm.

Asiman başını qaldırıb, Bəşirin gözlərinə baxdı.

- Orada hiyləgərlikdən, yalandan başqa heç nə görmürəm.

- Diqqətlə bax, axı gözlər də sevginin didir. Onlar da dodaqlar kimi yalan söyləməzlər.

- Elə isə o gözlər sevgisini bu üç ildə niyə axtarmayıb? Axı deyirlər sevən unutmaz, unudubsa, deməli, sevməmişdi.

- Günahkaram, amma bil ki, çiçəklər solur, ağaclardan yarpaqlar tökülür, hətta yaxınlar belə səni unudur, amma mən səni unutmamışam və gördüyüm ən gözəl dünya sənin gözlərin, beynimdə, fikrimdə qurduğum ən gözəl xəyal sənsən.

- Heç dəyişməmişən.

- Dəyişmişəm, Asiman dəyişmişəm. Həyat amansız qanunları ilə məni sındırıb. Bəzən bu vəhşi təbiət qanunları ilə idarə olunan həyatdan küsürəm, buralardan lap uzaqlara getmək istəyirəm.

Asiman indicə başa düşdü ki, Bəşir tam dəyişib, ürəyi yumşaq, kövrək qəlblə insana çevrilib. Ona görə də, - yaxşı, gəl umuküsünü unudaq. Yaman susamışam, bir yerdə oturub, çay içək və söhbət edək.

Bəşir sakit səslə, - səni sevirəm, subaylığa son vermək, səninlə evlənmək istəyirəm. Bu boş və mənasız dünyada ömrümün sonuna qədər səninlə olacağam.

Asiman gözləmədiyi təklifdən tutulsa da, özünü o yerə qoymayıb dedi:

- Bəşir, bu barədə sonra danışarıq. İndi isə harda otura bilərik, onu de?

Bu sözlərdən sonra Bəşir dinmədi. Sakitcə “Vahid bağı”ndan Konstitusiya Məhkəməsinin qarşısındakı küçəyə enən pilləkənə tərəf irəliləyib, İçərişəhərin Qoşa Qala qapılarına baxdı. Sonra sağ əlini İçərişəhərə uzadıb, Asiman, — bəlkə Karvansaray restoranına

gedək?

- Yox, ora çox bahalıdır.

- Narahat olma, maaşımı dünən almışam, iki-üç gün yaşamağa çatar.

- Yox, yox istəmirəm, gəl “Tarqovı”dakı türk kafesinə gedək!.

- Yaxşı, necə istəyirsən.

Bəşir Konstitusiya Məhkəməsinin önündəki yolu keçərkən yavaşca sol əli ilə Asimanın sağ əlindən tutmaq istədi, amma Asiman narahat şəkildə əlini çantasına aparıb, - deyəsən mənə zəng gəlir, - deməklə hərəkətinə süni don geyindirməyə çalışdı. Bu vəziyyət Bəşirin gözündən yayınmadı. Xəfifcə gülməyib, başını yırğaladı, - sağ tərəflə gəl, maşın səni vurur.

- Bu cür yol keçidlərini çox keçmişəm, narahat olma.

Onlar daxilən rahat, qəlbən xoşbəxt cütlüklər kimi “Tarqovı”ya çıxdılar. İnsan axını çox idi, ara-sıra polisler də gözə dəyirdi, sanki hansısa tədbir idi. Amma bir az sonra müxalifətin aksiyaya keçirdiyi məlum oldu.

Bəşir təşvişlə Asimana, - gəl geri qayı-

daq — deyə söylədi və cavab gözləmədən sərt şəkildə onun əlindən tutub, Nəsiminin abidəsi önünə çəkdi. Nədənsə bu dəfə Asiman etiraz etmədi. Elə bu anda — yandım ay ana, - deyib, sol əli ilə sağ çiyinini tutdu. Bu elə məqamda idi ki, müxtəlif müxtəlif şüarlarla çıxış edən və buna adekvat olaraq polis zopasına tuş gələn aksiya iştirakçıları daha qəzəbli formada qışqırır, müxtəlif ünvanlara ittihamlar, təhqirlər səsləndirirdilər.

Bu bağırtilar içərisində Asimanın ağlar səslə «ay ana» deməsi Bəşiri bir anlıq şok vəziyyətinə salmışdı. Asimanın çiyindən qan axdığını görəncə Bəşir dəli kimi sağa, sola boylanıb, atəşin hansı istiqamətdən atıldığını müəyyənləşdirməyə çalışdı. Bu məqamda üzünə qara maska taxmış bir nəfərin, səsboğucu tapançanı Asimana tuşlandığını görəncə Bəşir belinə bağladığı tapançanı cəld çıxarıb, maskalı adama tərəf atəş açdı. Maskalı oğlan cəld geri çevrilib, Qorki küçəsinə tərəf qaçmağa başladı. Bəşir onun arxasınca beş-altı addım atıb, geriyə, Asimanın yanına tərəf qaçdı. Asimanın inildədiyini görəncə,

Bəşir dişlərini bərk-bərk bir-birinə sıxmaqla sərt şəkildə - sizlərə yaşamağı peşman edəcəyəm, döz canım, döz, hər şey yaxşı olacaq – deyə Asimana ürək-dirək verməyə çalışdı.

Polis-müxalifət qarşındurması gərginləşdiyi məqamda Bəşir Asimanı qolları üstünə alıb, Maqdonaldsın arxasındakı taksi dayanacağına tərəf addımladı.

- Məni anama çatdır, Bəşir!

Dəli kimi hirsindən-hikkəsindən əsən Bəşir, - narahat olma, sən deyən kimi olacaq, sonra da taksi sürücüsünə, - qardaş, Nərimanova, Montin bazarına sür-dedi.

Nə baş verdiyini, müştərinin təlaşının səbəbini anlamayan sürücü təmkinlə:

- Yaxşı, amma burdan çıxmaq heç də asan olmayacaq. Görmürsən bunlar yenə də küçələri də bağlayıblar...

- A kişi, tez ol, bunlar sənlik, mənlik deyil!

Bəşirin əsəbi formada ona bozardığını görüncə sürücü susmağa üstünlük verdi. Maşın Tağızadə küçəsinin önündən 28 may küçəsinə keçdi. Oradan Səməd Vurğun bağının

yanından keçib, Nərimanov metrostansiyasına istiqamət aldı. Bəşir yaylığı ilə Asimanın çiyindən axan qanı saxlamağa çalışırdı.

- Asiman, icazə ver koftanın qolunu cırırım, qanı saxlamaq üçün başqa yol yoxdur. Axı mən sənə yad deyiləm.

- Yox, olmaz. Məni hara aparırsan?

- Narahat olma, - deyə Bəşir nəmlənən gözlərini əlinin arxası ilə silib, qucağında ağırdan inləyən Asimana baxdı.

Asiman Bəşirin çox gərgin bir durumda olduğunu, hətta ağladığını hiss edincə, sanki ağrıları bir anlıq azaldı. Sakitcə ona qısıldı.

- Bəşir məni kim vurdu, axı mənim nə günahım vardı?

- Belə işlər də olur Asiman. O killer tapılacaq, cəzasını da alacaq.

- Killer, o nədir Bəşir?

- Hər şeyi anladacam, Asiman. İndi isə rahat ol.

Evlərinə catıb, mənzildə yerləşdikdən sonra da Bəşir baş verən olayın şokundan ayıla bilmirdi. Yanından bismillah deyib, keçənlərin indi onun özünə təhlükə yaratdıqlarını,



əzizini, yaxınını öldürməyə cəhd etdiklərini fikirləşincə, dəhşətə gəlirdi. – Kim ola bilər, mütləq onlar tapılmalıdır. Ağa ilə danışmaq lazımdır, - deyə öz-özünə düşündü. Ancaq telefonu götürüb, Ağanı deyil, Dayının nömrəsini yığdı. Telefonun o başından Dayının salamsız-kələmsız sərt səsi eşidildi.

- Bəşir, indiyə sən ofisdə olmalı idin. Yoxsa yadından çıxıb, bu gecə Zaqatalaya toya getməliyik?!

Bəşir Dayının – toya getməliyik, - deyərəkən nəyə işarə etdiyini başa düşdüyündən, - elə rayona hazırlıq görürəm, - deyə cavab verdi. Sonra da üzləşdiyi olayı Dayıya anlatmaq üçün – mənə çox böyük zərbə vuruqlar, pislik ediblər, - deyincə, - öz cəzandır, özün də çəkirsən, - cavabını aldı. Bəşir heç nə başa düşmədiyindən, - Necə, o cəzamdır çəkirəm? - deyə sual etdi. Dayı: – O zibili təcili rədd et! - deyincə Bəşiri sanki tok vurdu. Öz-özünə – deməli, Asimana qarşı sui-qəsdə Dayının tapşırığı ilə həyata keçiriblər, amma niyə – sualına ani fikirləşdikdən sonra özü də cavab tapdı. Başa düşdü ki, Sahib Məcido-

vun qətlində Asimanın adı şahid kimi keçir.

Dayının zəhmli səsi yenidən eşidildi:

- O zibildən qurtul və bir-iki saata burda ol, tələs!

Bəşir dili topuq vura-vura, - baş üstə, - deyib telefonu qapadı. Sonra yataqda hal-sız uzanan Asimana baxdı. Yaxşı ki, yarası dərin olmamışdı. Güllə sol çiyinin ətinə dəlib keçmişdi. Nərgiz xala bu tip məsələlərdə işlərinə yaradığından, bu dəfə də Bəşirin çağırışına gəlmiş, Asimanın yarasını spirtlə yumuş, tibbi məhlullar sürtüb kətanla sarı-mışdı. Bəşir yaxınlaşıb, Asimanın yatdığı yatağın yanında stul qoyub oturdu. Onun əllərini ovucu arasına alıb, - Asiman, canım və qanım bahasına olsa da, səni qoruyacağam. Çünki sən mənimsən, bir parçamsan, - deyər ürəyində var-gəl edib, Ağa ilə danışdı, məsələni necə yoluna qoymaq haqqında düşündü. Asiman gözlərini açanda, yataqda uzandığını və Bəşirin onun əllərini ovucunun içinə alıb, dərin fikrə getdiyini gördü.

- Hardayam Bəşir, məni hara gətirmisən?

— deyincə Bəşir sevincək başını qaldıraraq, tez-

tələsik, - Asiman, narahat olma, təhlükəsiz yerdəsen.

Asiman dikəlməyə və ona yad olan bu yerdən uzaqlaşmağa çalışdı, amma qalxa bilmədi. Çiyindən verən dəhşətli ağrılar ona qalxmağa imkan vermədi. Gözlərindən süzülən göz yaşlarını əli ilə silib yalvarış dolu ağlar səslə:

- Bəşir, nə baş verir, məni niyə vurublar?

- Sonra deyərəm.

- Yox, indi de, xahiş edirəm.

- Desəm, mənim istək və tələblərimə əməl edəcəksənmi?

- Mən öz həyatımla çiling-ağac oynamaq istəmirəm, Bəşir, de!

- Yaşadığın binanın qarşısında baş verən qətl hadisəsi yadımdadır? Mənimlə də görüşdüyün o gecə?

Asiman nə baş verdiyini indicə anladığından, təşvişlə:

- Bəli, yadımdadır, bu barədə mən telefonla polisə də xəbər vermişəm.

- Asiman, sənin səhvində onda olub ki, polisə məlumat vermişən.

- İndi necə olacaq?

- Narahat olma, ölərəm, ancaq sənə xətər dəyməsinə imkan vermərəm.

- Bəlkə polisə gedək? Baş verənlər barədə onları məlumatlandırmaq?

- Qətiyyən olmaz, onların əli çox uzundur. Polisin əli ilə belə səni və məni məhv edərlər.

- Onlar kimdir axı?

- Siciliya mafiyası haqqında eşitmisən?

- Kitablardan, qəzetlərdən oxumuşam.

- Bax, Siciliya mafiyası Azərbaycandakı mafiyadan müəyyən məsələlərdə dərs alır, təcrübə öyrənir. Asiman, sən oxumuş və geniş həyat təcrübəsi olan qızsan. Ona görə də səninlə açıq danışırım. Son illər baş verən səs-küylü, açılmayan cinayətləri, qarət və talanları, adam oğurluqlarını sənə güllə atan cinayətkar dəstə törədib. Onlar keçilməz qadırlar.

Asiman sol əlini alnına qoyub, qorxa-qorxa:

- Bəşir, onlar bizdən əl çəkəcəklərmi?

- Narahat olma, Asiman, artıq xətər so-

vuşub, sənə, yəni bizə heç kim pislik etməz.

- Bizə niyə? Sənlik ki, burda bir iş yoxdur.

- Biz bir ailəyik Asiman, - deyən Bəşir, - Nərgiz xala, ay Nərgiz xala, - deyərək səsləndi. Otağa 50-55 yaşında dolu bədənli, nurani simalı qadın daxil oldu. Qadın, - yastığın yüngül olsun, - deyib, əlini Asimanın alnına da qoydu. Maşallah, qızdırman da yoxdur. Biriki günə tam sağalıb ayağa durarsan. Asiman başa düşdü ki, onun yarasını sarıyan bu xanımdır. Ona görə də – sizə minnətdaram, təşəkkürümü bildirirəm – deyə söylədi.

Nərgiz xala əlini Asimanın çiyinə qoyub:

- Qızım, mənə deyil, bu cavan oğlana, Bəşirə təşəkkür edin, - deyincə Asiman mehriban nəzərlərlə Bəşirə baxdı. Bəşir isə – Nərgiz xala, mən sizi bura başqa bir işə görə çağırmışam.

- Buyur, oğlum.

- Sən mənə ana olmusan. Bu gün, həm də Asimana analıq etdin. Bizə xeyir-dua ver.

Bəşir Nərgiz xalaya yaxın gəlməsini xa-

hiş edib pencəyinin sağ cibindən qırmızı qutu çıxardı. Qutunun qapağını qaldırıb, iri qaşlı brilyant üzüyü çıxarıb, Asimanın barmağına keçirdi. Asiman çaşqın halda olduğundan etiraz etməyə gücü çatmadı. Qəlbini, ürəyini bürüyən xoş duyğular içində Bəşirin sevincindən parlayan gözlərinə baxdı. Nərgiz xalanın səsini eşitdi.

- Allah mübarək eləsin, xoşbəxt olasınız.

Asiman başını qaldırıb utana-utana Bəşirə:

- Yad yerdə, yad evdə bu lazım idimi?

- Yad niyə olur, Asiman, bura mənim şəxsi evimdir.

Çaşqın halda olan Asiman:

- Sən “Neftçilər”də olmursan?

- Bəli, orada valideynlərim yaşayır. Buranı isə ötən il almışam. Mənim Bilgəhdə bağ evim də var. İnşallah toyumuzdan sonra oraya da gedərik.

Asiman üzünü sağa çevirməklə sevincini bürüzə verməkdən yayınmağa çalışdı. O, bu təklifi Bəşirdən çoxdan gözləyirdi. Budur, artıq arzusu baş tutub, barmağına Bəşirin

nişan üzüyü taxılıb. Ancaq bu sevincli anları valideynləri ilə də bölüşməlidir. Ürəyindən keçirdiklərini Bəşir dilə gətirdi.

- Asiman iki-üç günə ağsaqqal və ağbircəklər sizə gələcəklər. Hələlik isə sənə sağalmağ lazımdır.

- Mən evə getməliyəm.

- Yox, Asiman, bura da sənin evin olduğu üçün burada qalacaqsan. İstəmirəm ki, yaxınların səni bu vəziyyətdə görsünlər.

Əslində, bu təklif Asimanın da ürəyincə idi. Amma getməməsi evdə çox ciddi narahatlıqlar yaradardı, bəs nə etməli? Asimana bu sualın cavabını həllini tapmağa Bəşir kömək etdi:

- Anana zəng et və de ki, iki günlüyə Horadizə ezamiyyətə gedirsən.

- Bəs xəstəxana?

- İşlədiyin xəstəxananın baş həkimi Fazil Kələntərli mənim həmkəndlimidir, həm də oğlu Şahbazla yaxın dostuq.

Məsələnin həll edilməsindən hər ikisi razı qaldı. Bəşir əyilib, Asimanın alnından öpdü. Sonra da üzünü Nərgiz xalaya tutub dedi:

- Nərgiz xala, Asimana isti yemək və pürrengi çay ver. Mən isə getməliyəm. Uşaqlarla Zaqatalaya dostumuzun toyuna gedirik. Ola bilər ki, bu gecə gəlməyim. Nigaran qalmayın.

Bəşir sağollaşmış, qapıya yaxınlaşdı. Evi tərk etməmişdən bir daha arxaya çevrilib, Asimana baxdı. Öz-özünə, - hər şey yaxşıdır. Qalır Ağa ilə söhbət etmək.

* * *

Rəşad Aslanov Mütəşəkkil Cinayətkarlığa qarşı Mübarizə İdarəsindən çıxanda gecə saat 12-nin yarısı idi. Pilləkənləri enərkən ətrafı seyr etdi. Başını qaldıraraq, parlayan ulduzlu göylərə baxdı. Öz-özünə gəlimli-gedimli dünyada dəyişməyən məkanın aylı-ulduzlu göylər olduğunu bildirdi. Ürəyində - kərəm və kərəmətinə çox şükür, ilahi — deyə söyləndi. Nəzərlərini ulduzlu göylərdən çəkmədən düşündü ki,— göylərə baxıram qapısı bağlı, yerlərə baxıram bağçalı bağlı — misrasını yazan şair bunu düşünmədən deyib. Çünki aylı-ulduzlu göylər uca Allahın yaratdıqları

arasında ən ecazkar, möcüzəvi şah əsərlərindəndir. Bu əsəri saatlarla seyr etməklə doymaq olmaz. Düşüncələr arasında var-gəl edən Rəşad bir suala cavab axtarmağa çalışırdı. Niyə insanlar qan tökməkdən qorxmurlar. Niyə insanlar acgözlük edir, hey pul, qızıl, mal-mülk qazanmağa çalışır. Bunun üçün oğurluq edir, maliyyə əməliyyatları həyata keçirir, bəzən isə dostunun, qohumunun qanını tökmədən cəkinmir. Yenə də durmur, yoruldu demir? Ulduzlar isə bəd əməllərinə görə, haqq dünyasında insanları ağır cəzalar gözlədiyini bildiklərindən onları qəzəblə, kinayə ilə seyr edirlər. Kaş mən də ulduzlardan biri olaydım — deyə Rəşad xəyal etdi.

Rəşad bu düşüncələr içərisində var-gəl etdiyindən «Gənclik» metrosunun yanına necə çatdığını bilmədi. Bir də onda ayıldı ki, artıq stansiyanın önündəki taksi dayanacağındadır. Gün ərzində burda qaynaşan insan axınından əsər-əlamət qalmamışdı. Avtobus dayanacağında yalnız evinə tələsən bir-iki nəfər gözə dəyirdi. Rəşad Aslanov maşının qabaq şüşəsini silən yaşlı taksi sürücüsünə

yaxınlaşb — axşamın xeyir, mərkəzi univer-
mağın yanına apararsan — deyə, soruşdu.
Sürücü əl saxlayıb — əyləş, niyə aparmıram
ki — deyə söylədi. Rəşad sağ tərəfə keçib tak-
sinin qabaq qapısını açıb oturdu. Surucu işi-
ni bitirib sükan arxasına keçdi. Açarı burub,
mühərriki işə saldı. Sonra da maqnitofonu
yandırır son illər gənclər arasında dəb olan
zövqsüz, bayağı «Can cana» mahnısının sə-
daları altında özü də zümzümə etməyə baş-
ladı. Rəşad gecənin bu vədəsində sürücüyə
təhqiredici iradlar bildirməkdən özünü güclə
saxladı. Sadəcə:

- Xahiş edirəm, maqnitofonun səsini
alın — deməklə kifayətləndi. Taksı sürücüsü
könülsüz də olsa, tələbi yerinə yetirdi. Amma
dilinini dinc qoymadı.

- Qardaşoğlu, gecənin bu vaxtında yol az-
mısan? Qədəş, dinmirsən, yoxsa tövbəlisən?
Gözlərin də axır, deyəsən hallısan.

Rəşad Aslanov üzləşdiyi xoşəgəlməz olay-
lara yenisinin də əlavə oluna biləcəyini təx-
min etdiyindən, üzünə zorən təbəssüm qatıb
gülə-gülə dedi:

- Narkomanlar həftədə bir dəfə hallı olur,
biz polislər hər gün hallıyıq.

- Polis? Siz polissiniz?

- Yekəsindən.

Dili topuq vuran taksı sürücüsü bir anlıq
udqunub dedi:

- Qardaşoğlu, bağışlayın ki, sizinlə tay-
tuş kimi rəftar etdim.

- Olan şeydir, üzr istəməyə dəyməz.

- Bilirsən, bütün günü Nəqliyyat Nazir-
liyinin insan cildindən çıxmış məxluqları ilə
o qədər dartma-yaxa oluruq ki, təsadüfən
müştərimiz olan abırlı-həyalı insanları da
cin-şeytan qiyafəsində görürük.

- Ağsaqqal, onları qınamayın, taksovat-
lıq edən o qədər vergidən, lisenziya ödənişin-
dən yayınan şəxsi avtomobil sahibləri var ki,
müfəttişlər də həmin sürücüləri aşkarlamağa
çalışırlar. Bu yeni qayda olduğundan, etiraz-
la qarşılır.

- Düz deyirsən, əvvəllər belə həngamə yox
idi. İndi kreditlə hərə bir İran Rusiya isteh-
salı olan maşın alıb, üstünə də sarı taksı qu-
tusu qoyub, düşüb bu şəhərin canına. Vergi

ödəyən, lisenziya alan kimdir ki?

- Dövr, zaman dəyişib, kişi. Dünya düzəni dəyişdiyi kimi, qaydalar və qanunlar da dəyişib. Sual edirəm, gəmidə oturub gəmiçi ilə dava etmək olarmı?

Taksi sürücüsü məntiqli sual qarşısında söz tapa bilmədiyindən, - əlbəttə ki, yox — deyə cavab verdi. Rəşad ölkə miqyasında gədən hüquqi-demokratik dəyişikliklərdən xəbərsiz olan taksi sürücüsünü yanlış düşüncə tərzindən az da olsa çəkindiriyini hiss etdiyindən, bir qədər də onun üstünə getdi.

- Ağsaqqal, sivil, demokratik cəmiyyət qurulur. Bu prosesdən kənar qalma, dünyanı dinsiz olaraq dəyişmək deməkdir.

- Əğstafürullah, a bala, elə demə. Bir ayağımız burda, bir ayağımız da o dünyadadır, istəmərik ki, son günlərimizi günahlar içində keçirək.

- Elə isə qanuni tələblərə riayət edin. Nümunə olun ki, digərləri də sizdən öyrənsin. O halda sol qulağını sağ əli ilə boyunun arxasından qaşıyan nəqliyyat müfəttiqlərinə də zorakılıq etmələrinə ehtiyac qalmız.

Yaxşı, işıqforun yanında saxlayın.

Rəşad fikrini tamamlayıb, cibindən çıxartdığı 6 manatı sürücüyə uzatdı.

- Yox, lazım deyil, götürmərim.

Rəşad Aslanov etiraza baxmayaraq pulu oturacağın üstünə qoyub, maşından düşdü. Yolu keçib Daxili İşlər Nazirliyinin binasına addımladı. Binaya yaxınlaşanda Famil Cəfərovun xidməti avtomobilinə minməyə hazırlaşdığını gördü. Addımlarını yeyinlədib, maşına çatınca, - axşamınız xeyir, Famil müəllim, - deyə bildirdi. Polkovnik geri çevrilib, Rəşad Aslanovu görəncə, - aqibətin xeyir, Rəşad. Gəl, gəl, əyləş, səni də yol üstü evinizə düşürərik.

Rəşad:

- Sağ olun, Famil müəllim, narahat etmək istəmirəm.

- Heç bir narahatçılığı yoxdur. Gəl, əyləş.

Rəşad Aslanov yaxınlaşıb, arxa oturacaqda oturdu. Famil Cəfərov da oturduqdan sonra maşın tərpendi. Polkovnik üzünü Rəşada tutub dedi:

- Hə, oğlum, danış görüm necə oldu? Həbs

olunan o iki nəfər nələri deyirlər?

Rəşad polkovnikin birbaşa mətləbə keçəcəyini gözləmədiyindən, bir qədər duruxdu. Tez də özünü ələ alıb dedi:

- Famil müəllim, açıq danışacağam. Saxlanılan şəxslər dövlət katibinin qətlinə aidiyyəti olmayan şəxslərdir.

- Bəs niyə saxlanılıblar?

- Onların da işi odur. 48 saat saxladıqdan sonra prokurorluğa təslim edəcəklər.

Famil Cəfərov sanki bütün bu xəbərlərdən məlumatlı kimi davranırdı. Əlavə suallar verməməklə bu əminliyi bir qədər də möhkəmləndirirdi. Rəşad Aslanov təəccüblənsə də, bunun səbəbini soruşmağı etik qaydalara uyğun hesab etmədi. Bu məqamda eşitdiyi xəbər onu dəhşətə gətirdi.

- Rəşad, oğlum, sənin rütbən artırılmaqla, istintaq idarəsinin rəis müavini təyin edilsən. Sabah səhər bu barədə nazirin əmri veriləcək.

- Deməli, bu yolla birgə komissiyanın işindən uzaqlaşdırılıram?

- Elə qəbul edirsənsə, elədir ki, var. Əmr



müzakirə olunmur, icra edilir.

- Bilmək olar bu təqdimat kimdən gəlib?
- Salman Həşimovdan.
- Salman Həşimov?
- Bəli, bəli, düz eşitdin.

- Famil müəllim, bilirsinizmi ölkədə baş verən səs-küylü qətlərin və insan oğurluqlarının qara keşişlərindən biri də Salman Həşimovdur?

Rəşad bir anlıq susub, polkovnikin reaksiyasının necə olacağını bilmək istədi. Famil Cəfərovun gözlərini bir nöqtəyə dikib, fikrə daldığını görüb, sözlərini davam etdi:

- Sizi tam əmin edirəm ki, Nərimanov və Xətai rayonlarının prokuror köməkçilərinin oğurlanmasında, bank müdirinin və məhkəmə hakiminin qətlə yetirilməsində general Salman Həşimovun rolu olub.

Uzaq nöqtədən gözlərini çəkən polkovnik sakit, amma titrək səslə dedi:

- Oğul, nə qədər çox bilirsənsə, bir o qədər az danış.

- Famil müəllim, biz Qarabağda torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda canla-

rını qurban verən qəhrəman polislərin zabit dostlarıyıq. Biz canımızı dövlətimizin tərəqqisi, xalqımızın əmin-amanlığı üçün qurban demiş vətən oğullarıyıq. Qorxmağa, çəkinməyə haqqımız yoxdur!

- Söhbət qorxmaqdan, çəkinməkdən getmir. Məsələ tabe olduğumuz böyük rəislərimizin bütün bunları belə məsləhət bilmələridir. Mən də başa düşürəm ki, çox dəhşətli cinayət hadisələri baş verir. Səlahiyyətlərim çərçivəsində cinayətkarların tapılaraq cəzalandırılmasına çalışıram. Amma elə cinayətlər var ki, onların üstünün açılması mənim imkanım və səlahiyyətlərim xaricindədir. Bəli, insan oğurluqlarında Azərbaycanın bəzi nazirliklərin əməkdaşlarının Dağıstandan, Çeçenistandan, eləcə də qonşu Gürcüstandan olan mütəşəkkil cinayətkar qruplarla əlaqələri mövcuddur. Bu barədə dəfərlərlə yuxarı rəislərə hesabat vermişəm.

Rəşad dərindən ah çəkib, tədricən ürəyini açan polkovnikə dedi:

- Famil müəllim, xəbəriniz varmı yalnız 8 il ərzində 94 nəfər varlı və vəzifəli şəxslər

oğurlanıb. Ümumilikdə, sonradan onların qaytarılması müqabilində 400 milyon manata yaxın pul alınıb. Buraya pul alınmadan qətlə yetirilənləri aid etmirəm. Hansı ki, o şəxslərin qohumları yaxınlarının oğurlanması barədə mətbuata məlumatlar verib, pul istənilməsi barədə fikirlər səsləndiriblər. Qanqsterlər də oğurladıqları şəxslər ətrafında informasiyaların şişdiyini bildiklərindən, onları qətlə yetiriblər.

- Bunlar mənim üçün yeni məlumat deyil. Daha dəhşətli cinayət məlumatlarına malikəm. Həmin məlumatlar gor evinə qədər mənimlədir. Çılğınlıq etmək yeri deyil. Təqaüdə xidməti vəzifəni tam yerinə yetirmiş formada çıxmaq istəyirəm. İndi isə get evə, sənin dövlət üçün görəcəyin şərəfli işlər hələ qabaqdadır.

Rəşad xudafizləşməyin məqamı olduğunu anladığından, - yaxşı, Famil müəllim, gecəniz xeyrə qalsın, səhərə qədər — deyib, artıq dayanan maşının qapısını açıb, yerə düşdü. Səməd Vurğun bağına keçib, oradan qarşı tərəfdəki yaşadığı beş mərtəbəli binaya tərəf

addımladı.

Bu, elə məqam idi ki, Qafar və onun dəstəsi bankın qarət olunmasına tələsirdi. Artıq bir saat öncədən Qafar və Cavid planın icra olunacağı mərkəzdə idi. Yenə də Qafar narahat görünürdü. Xüsusi ilə də Vahabın həkimi aradan götürə bilməməsi arada ciddi dilxorçuluq yaratmışdı.

- Yəni doğrudan da Bəşir Vahaba mane olub?

- Bəli, - deyən Cavid Bəşirin hətta Vahaba qarşı silah işlətdiyini, amma xöşbəxtlikdən güllənin yan keçdiyini söylədi.

- O qızın Bəşirlə nə əlaqəsi?

- Şorgözlüyü.

- Başa düşmədim, bəyəm saunalarda, gecə barlarında qız tapılmır?

- Onu Bəşirdən soruşmaq lazımdır.

- Yaxşı, soruşarıq. Amma bu qarətdən sonra. Ağzını arayarıq, söhbət edərik, əgər tutarlı səbəblər göstərməsə, onu da qızla bir yerdə cəhənnəmə vasil edərik.

- Baş üstə — deyən Cavid sevincli xəbər verirmiş kimi yeni bir məlumat söylədi:

- Ağa, onu deyim ki, artıq ən qorxulu şahid inkir-minkir sorğu-sualındadır.

- Gözəlçəni deyirsən, Sənubərdir, nədi onu?

- Hə, getdi, özü ilə sirləri də apardı.

- Hə o kapitan da başqa işə keçiriləcək. Bununla da bizlər aydan arı, sudan duru çıxacağıq.

- Deməli hər şey əladır.

- Yaddan çıxarma ki, buna görə MTN və DİN-dəki dostlarımıza minnətdar olmalıyıq.

- Elədir, amma bizə də minnətdar olmalıdırlar ki, əl və ayaqlarına dolaşanları bizim vasitəmizlə gedər-gəlməzə yola salırlar. Necə deyərlər, əl əli yuyur, əldə dönüb üzünü yuyur.

Otağın qapısı açılıb, Vahabın, Aslanın, Vitalinin və Mənzərin içəri daxil olması ilə Qafar Cavidlə olan söhbətini yarımçıq kəsdi. Otağa daxil olanlar — axşamınız xeyir, - deyərək Qafar və Cavidlə əl verib görüşdülər. Dərhal da əvvəldən planlaşdırıldığı kimi bunkerə düşdülər. Az sonra Bəşir, Bahadur, Xatirə, Sevda və Qaçay da gəldilər. Bəşirin çox üzgün və narahat görkəmdə olduğu açıqca sezilirdi. Bu Qafarın gözündən yayınmadı.

Ona görə də söz atdı:

- Nə olub Bəşir, deryada gəmin batıb?

Bəşir:

- Ağa, indi mənim qəm yükümü gəmilər, təyyarələr daşıya bilməz. Çünki çörək kəsdiyim dostlarım kəsilən çörəyə hörmət qoymayıb, ürəyimə xənçər vurmaq istəyir.

Qafar Bəşirin mizrabı hansı telə vurduğunu anladığından, əlini onun çiyinə qoyub dedi:

- Dost xəyanət yolu tutubsa necə?

- Ağa, mən həyatda bir çox səhvlər edib acısını çəkdim. Tək bir doğru iş gördüm, o da sənə inanmağım və güvənməyim.

- Bəşir, məsəl var: buraxacağın bir əli tutma, tutacağın bir əli buraxma.

Bəşir artıq ölüm fərmanının verildiyini anladığından, Ağaya üzünü tutub, qurtuluş üçün son dəfə cəhd etdi:

- Ağa, yaxınlıq nə məkanla, nə də zamanladır. Amma bir həqiqəti etiraf edirəm ki, mən sizi özümə hər zaman yaxın dost, sirdaş, ən nəhayət, böyük hesab etmişəm. İnanmaram ki, böyüyüm qəlbən bağlandığımı, sevdiyim

insanı məndən ayıra. Qərar verilibsə, yenə də qanımı da, canımı da böyüyümə halal edirəm. Yaxşı deyiblər, dost istəyirsənsə, Allah yetər, ibrət istəyirsənsə, ölüm yetər. Görünür, mənim də alın yazımı Allah belə yazıbmiş.

Qafar Bəşirin sözlərindən bir qədər təsir-ləndi. Üzünə təbəssüm qatıb, sakit səsle:

- O nə sevgidir ki, səni ondan ayırmaq istəyirlər?

- Ağa, 8 ildir ki, bir qızın sirli sevgisinin toruna düşmüşəm.

- Yəni demək istəyirsən ki...

- Bəli, Ağa, bu gün güllələnən, ancaq Allahın rəhmi ilə sağ qalan qız mənim 8 illik sevgi payımdır.

Ağa dərindən ciyərləri dolusu nəfəs alıb, - hmm... belə, deməli sevirsən, - deyə söyləndi, - xeyirli olsun.

Eşitdiyi xəbərdən sevincək olan Bəşir:

- Böyüklüyünüz qarşısında baş əyirəm, Ağa, sağ olun, mən sizə bir can borclu.

- Yaxşı, irəli.

- Oldu, - deyən Bəşir arxa otağa keçdi, nidzalarsayağı paltarını geyinib, fənər, təh-

lükəsizlik şüalarını müəyyənləşdirən eynək və səsboğucu tapançanı götürüb, bunkərə endi. Qafarın tapşırığı ilə ofisin otaqlarına partlayıcı maddələr bərkidildikdən sonra «Mona Bank»a doğru addımladılar. Qafar və Cavid irəlidə, digərləri isə arxada gəlirdilər. Budur, artıq pulun saxlandığı otağın altındadırlar. Mənzər və Bəşir irəliyə keçib, döşəməni sökən «Bulter» aparatını isə saldılar. 3-4 dəqiqəlik zəhmət müsbət sonluqla başa çatdı. Mənzər balaca dəmir nəzarət kamerasını pul olan otağın içinə qaldırıb, oradakı vəziyyəti nəzərdən keçirdi. Təmizdir, - deyə üzünü Bəşirə tutdu. Bəşir təhlükəsizlik sədlərini müəyyənləşdirən eynəyi gözlərinə taxıb, sakitcə otağa qalxdı. Əməliyyat planına uyğun olaraq bu məqamda Vahab mühafizə otağına hava telefonu ilə zəng edir, sırası polis əməkdaşı gözlərini monitordan çəkib, qonşu otağa keçir. Alo, alo, - deyincə, artıq otağa qalxan Mənzər əlində tutduğu şəkilləri kameraların önünə qoyub — İşə başlamaq olar, deyə Bəşirə məlumat verdi. Qafardan ümidverici cavab aldığı üçün ölümə belə get-

məyə hazır olan Bəşir göy, yaşıl, daha sonra isə qırmızı işıq şüalarını keçib, dəmir seyfə yaxınlaşdı. Tez-tələsik aparatı dəmir seyfə yerləşdirib, qulaqcıqları başına keçirdi. Hiss etdi ki, təngənəfəsdir, qıçları da əsir. Bu, Mənzərin də gözündən yayınmadı.

- Özünü ələ al, Bəşir. Adi səhv bizi türməyə və ya qəbirə götürər.

Mənzərin xəbərdarlığından özünə gələn Bəşir tez-tələsik seyfin şifrəsini yığmağa başladı. Bir neçə cəhddən sonra 6 nömrəni yığa bildi. Qalırdı 4 nömrə. Bir neçə saniyəlik dinləmədən və daxili nizamı aydınlaşdırdıqdan sonra şifrəni tamamlaya bildi. Dəmir dairəciyi üç dəfə sola burub əli ilə özünə tərəf çəkdi. Taqqıltı səsi eşidib daha üç dəfə dairəciyi sağa burdu. Yenidən dəmir dairəciyi özünə tərəf çəkdi. Seyfin qapısı açıldı. Dərhal da seyfin içindəki sərvətə nəzər yetirdi. Qalaq-qalaq ABŞ dolları və Azərbaycan manatı yığılmışdı. Bəşir vaxt itirmədən qara çantalara pulları yığmağa başladı. Cəmi 4 çanta idi. Bu isə hardasa 8 milyon demək idi.

- Bəs deyirdilər 25 milyondur — deyə Bə-

şir öz-özünə sual etdi. Fikrindən keçirdiklərini hava telefonu ilə Qafara da çatdırdı. Qafar isə — eybi yoxdur, dədəmizin pulu deyil ki, haqq-hesab aparaq. Çıxmaq haqqında düşün, tələs.

Bəşir əmrə müntəzir əsgər kimi — baş üstə — deyib, seyfin qapısını örtüdü. Pul bağlamalarını Mənzərə ötürüb sakitcə yeraltı tunelə enən pilləkənə yaxınlaşdı. Elə bu vaxt sanki göy gurladı. Ardıcıl iki güllə səsi binanı silkələdi. Bəşir nə baş verdiyini aydınlaşdırmaq üçün ətrafa baxanda, ondan 6-7 metr kənardə polis əməkdaşının yerə yığılıb, qan içində çabaladığını gördü. Başını qaldıranda arxada Mənzərin də — Bəşir, ölürəm, - deyə ağlar səslə deyilən sözlərini eşitdi. Yalnız nə baş verdiyini indi anladı. Tez-tələsik Mənzərə yaxınlaşıb, onun nəbzini yoxladı. Sonra da üzünü Vahaba tutub, sərt şəkildə dedi:

- Mənzəri qucağına al, çıxar bayıra, tez elə.

Cavid soyuqqanlı şəkildə Bəşirə səsini qaldırdı - Hay-küy qoparma, sakit ol. Başını aşağı əy- deyincə, ardıcıl seyfin olduğu otağa

daxil olmaqda olan polisə iki dəfə atəş açdı. Polis də onlara tərəf dayanmadan atəş açmağa başladı. Uzaqlardan isə polis maşınlarının sereña siqnalları eşidilirdi. Artıq dəstə tunellə ofisə doğru tələsik addımlarla irəliləyirdilər. Az sonra banka gələn yollarda quraşdırılan minaların partlayış səsləri eşidildi.

Qafar:

- Yaxşı, xəta sovuşdu. Polislər köməyə gələ bilməyəcəklər. Ofisdə çox qalmaq olmaz. Tez çıxın. Arxa küçədə Cavidin maşını dayanıb, ora gedin. Mənzəri itirdik, qoyun onun ruhsuz bədəni burda qalsın.

Bəşir etiraz etmək istəsə də, buna gücü çatmadı. Nə də olmasa neçə illərdir bir yerdə olmuşdular. İndi isə onu qoyub gedirlər. Heç olmasa aparıb, dəfn edərdilər. Yenidən Qafarın səsi eşidildi.

- Vahab, biz çıxandan sonra otaqdakı partlayıcı qurğularıda işə sal.

Onlar Cavidin maşınına minəndə, qulaqbatıran partlayış, onun ardınca isə ətrafı işıqlandıran gur alov parladı. Maşın dar küçələrdən keçib, Babək prospektinə çıxdı. 10-15

dəqiqə sonra Əhmədli metrosunun önündə idilər.

- Burdan ayrılmaq lazımdır. İki gün sonra Novxanıda görüşərik, - deyə Qafar xudafizləşməyin məqamı olduğunu anlatdı. Maşın dayandıqda dəstə üzvləri bir-biri ilə sağılaşıb, taksi axtarışına çıxdılar. Bəşir isə bir saat əvvəl bir yerdə olduğu Mənzərin çöhrəsini unuda bilmirdi. Qeyri-ixtiyari gözlərindən yaş süzüldüyünü hiss etdi. Hətta bir anlıq hıçqırdı da. Göz yaşlarını əli ilə silib — Allah sənə rəhmət eləsin, Mənzər, gec-tez bizim də aqibətimiz səninki kimi olacaq. Çünki su sənəyi su yolunda sınar. Bu yolu seçənlər üçün bundan fərqli sonluq olmur, - deyə ürəyində söyləndi. Yola yaxınlaşıb ona tərəf gələn «Jiquli»yə əl etdi. Üstündə taksi işarəsi olan maşın dayananda, - axşamınız xeyir, xahiş edirəm «Montin»ə.

* * *

Natiq on gün idi ki, səhərlər Müəllimlər İnstitutuna kursa gedir, axşamlar isə Afaqın evində gecələyirdi. Boş vaxtlarında şə-

həri gəzməyi, Axundov kitabxanasında lazım olan kitabları vərəqləməyi, aradabir kafedə oturub çörək yemək, çay içmək bəhanəsi ilə dincəlməyi də unutmurdu. Bu gəzintilərin əksəriyyətində Ninka onu müşayiət edirdi. Belə demək mümkünsə, Ninka ona bağlanmışdı, vurulmuşdu. Ninka bu gün də Natiqlə idi. Belə gəzintilər Ninkanın ürəyincə olmasa da, Natiqi tək buraxmaq da istəmirdi. Düşünürdü ki, nə çox az qala kişini arvadının qucağından qoparmaq istəyən arsız qızlar, Natiqi ələ keçirib, özünüküləşdirərlər. Natiq də bir növ Ninkaya isinişmişdi. Hər-dən ona yazığı da gəlirdi. Fikirləşirdi ki, bu qız 28 illik həyatını boş-boşuna keçirir. Gözəgəlimli, qəşəng qız olmasına baxmayaraq, ailə qurub, oğul-qız sahibi olmamışdı. Deyəsən, bu barədə hec düşünmürdü də. Sonra da öz-özünə, - kimdir ey bunu alıb, özünə arvad edən. Bunun kimilər bir müddət gəzir, sonra da hansısa xariciyə qoşulub ölkədən gədir. Hamıya da yayır ki, ailə qurublar. Yəqin Ninka da elələrindən olacaq - fikirlər icində Ninkaya cəpəki baxdı.

- Bəlkə evə gedək, Afaq süfrə açıb, bizi gözləyir, - Ninkanın səsi eşidildi.

Natiq:

- Musiqi alətlərinin satıldığı mağazaya dəyək. Qardaşıma tar almalıyam. Səhər şənbə günüdür, kəndə getməliyəm.

Eşitdiyi xəbərdən diksinən Ninka, - necə, kəndə gedirsən?

- Hə.

- Axı kurs hələ bitməyib...

- İki günlük icazə almışam. Növbəti həftənin ikinci günü axşam gələcəyəm.

Ninka ürəyinin əsdiyini, gözlərinin isə qaraldığını hiss etdi. Sanki Natiqi əldən buraxmaqla, yaşamağın onun üçün haram və mənasız olacağını güman etdi. Natiqə bir qədər sığınıb, - yəqin gedişinlə məni də həmişəlik unudacaqsan?

- Mən dost itirmək deyil, qazanmaq haqqında düşünürəm. Kursdan sonra səninlə vaxt olanda əlaqə saxlayacağam.

- Yalnız əlaqə? Heç görüşmək, hal-əhval tutmaq haqqında düşünməyəcəksən?

- Ninka, ailəni dolandırmaq üçün müəl-

limin maaşı yetərli deyil. Mənim təsərrüfatım var. Mal-heyvan saxlayır, taxıl, biçinlə məşğul oluram. Elə olur ki, başımı qaşımağa vaxtım olmur.

Ninka özünü saxlaya bilməyib, səsini qaldırdı.

- Yəni qəhbə idi, yatağa saldım, xudahafiz?. Bəlkə pul da verəsən, - deyib, ondan aralanıb iti addımlarla gözdən itdi. Natiq nə baş verdiyini anlamadığından, təəccüblü formada onun arxasınca baxıb, - axmaq, dəli — deyə bildirdi. Ancaq bir neçə addım atıb, geriyyə döndü. Ninkanın getdiyi istiqamətə baxdı. Hətta “bəlkə qayıtdı” — deyə, düşündü də. — Yox, gəlmədi, - deyib musiqi alətləri mağazasına tərəf addımladı. Mağazaya qədər bir neçə dəfə geri dönüb Ninkanın getdiyi yola baxdı. — Mənə nə olub, getdi, getdi də, - deyə özünü qınadı. Amma mağazaya girib musiqi alətlərinə baxanda da fikrində, xəyalında Ninkanı düşündü.

Satıcı qızın, - müəllim, sizə nə lazımdır, - səsi onu fikrindən ayırdı.

- Hə, mənə tar lazımdır — deyə Natiq sa-

tıcı qıza cavab verdi.

Natiq təqdim olunan alətləri bir-bir gözdən keçirib, nəhayət, - xanım, bunu almaq istəyirəm, neçəyədir?

- Bunu deyirsiniz, 280 manatdır?!

Natiq əlavə sual verməyib kassaya yaxınlaşıb pulu ödədi. Artıq qoburuna qoyulan tarı götürüb mağazadan çıxdı. Yenə də Ninkanı düşündü. Bir anlıq istədi ona zəng edib, harada olması ilə maraqlansın, amma tez də bu fikirdən dasındı. Avtobus dayanacağına çatanda Ninka ilə bağlı çox narahatlıq keçirdiyini hiss etdi. Əlini pencəyinin cibinə salsanda telefonuna zəng gəldi, - hə, yəqin Ninkadır. Ekranı baxanda Afaqın zəng etdiyini gördü. Düyməni basıb, - hə, Afaq, eşidirəm.

- Bu qızın xətrinə niyə dəymisən?

- Mən?

- Hə, sən. Gəldi palı, paltarını yığışdırıb getdi.

- Səhər mən də gedəsiyəm. Burda nə var ki, hərəmizin bir yuvası var. Mənim yuvam isə rayondadır.

Deyəsən, Afaq Natiqin xətrinə dəydiyini

başə düşmüşdü. Ona görə də dil-ağız edib, onu səhv başə düşməməsini xahiş edirdi.

Natiqin səsi eşidildi.

- Afaq, üzrəhaqlıq etməyə ehtiyac yoxdur. Sən mənim can dostumsan. Dostumun hər sözünü eşitməyə, məsləhətini dinləməyə hazırım.

- Elə isə evə gəl, süfrə açmışam, birgə nahar edək.

- Yaxşı, 10-15 dəqiqəyə gəlirəm.

Natiq telefonu qapayıb avtobusa mindi. Dedi ki kimi də 10 dəqiqə sonra Afaqın evində idi. İçəri girəndə Afaq divanda oturub televizora baxırdı. Artıq sağalmağə üzrə idi. Çay dəmləyir, yemək bişirirdi. Amma küçəyə çıxmağə hələ ki, tələsmirdi.

- Salam, - deyən Natiq Afaqın kefini-əhvalını soruşdu.

- Sağ ol, hər şey yaxşıdır. Buna görə sənə minnətdaram.

- Mən nə etmişəm ki? Əksinə, mən təşəkkür edirəm ki, neçə gündür ki, sənə yük olmuşam...

- Qurtar bu təhqirləri. Sən öz evindəsən.

İnsan da evində özünü qonaq kimi aparar? Yaxın gəl, stulda əyləş, yaxşı yemək bişirmişəm.

Natiq bir söz deməyib stulda oturdu. Bu anda nəşə çatışmadığını hiss etdi. Ürəyindən keçirdiyi hissini dilə gətirməsə də, çatışmayan şey Ninka idi. İndi burda olsa idi şaqraq gülüşü, məzəli söhbətləri ilə otaqda gözəl ab-hava yaratmışdı.

- Səninləyəm, Natiq, niyə dinmirsən.

- Bağışla, fikrim, xəyalım kənddə qalıb. Ona görə də sözlərinizi eşitməmişəm. Hə, nə deyirdin?

Afaq hiss etdi ki, Natiq yalan danışır. Ninkanın burda olmaması onu xeyli üzüb. Bu, sevgi deyildi, sadəcə, xoşa gəlmə idi. Ninka özünü Natiq kimi soyuqqanlı, sərt təbiətli oğlana sevdirə bilmişdi. Bəlkə də bu onun uğuru idi.

- Deyirəm necə yeməkdir, xoşuna gəlir?

- Hə, hə, badımcan dolmasını deyirsən, çox yaxşı, əladı, dadlıdır!

Natiq indi başə düşdü ki, qarşısına qoyulan badımcan dolmasından iki-üç çəngəl da-

dıb. Beynində, fikrində Ninka olduğundan, nə yediyinin fərqində olmayıb. Afaqın səsi eşidildi.

- Sabah kəndə getmək məsələsi nə deməkdir?

- Hə, Afaq, iki-üç günlüyə rayona gedəsi oldum. Anam və uşaqlar üçün də darıxmışam.

Natiqin rayona getməyə hazırlaşması Afaqın da ürəyincə olmasa da, bir söz deyə bilmədi. Bununla Natiqi özündən bezdirəcəyini düşündü.

- Sənə yaxşı yol. Yəqin ki, geriyyə qayıdanda öz evinə — bura gələcəksən?

Natiq bir anlıq susub üzünü Afaqa tutdu:

- Əlbəttə, doğma evimizi qoyub yad yerlərə üz tutmayacağam ki.

Natiqin cavabı Afaqın narahatlığını aradan qaldırsa da, düşüncəsini bürüzə verməyə tələsmədi.

- Sən mənə söz vermişən, and içmişən ki, mənə arxa-dayaq olacaqsan. Cəngəllik qanunları ilə idarə olunan bu vəhşi həyatda

əzilməyimə, təhqir olunmağıma imkan verməyəcəksən.

- Afaq, biz kişi sözünə xilaf çıxan namərdlərdən ola bilmərik. Söz vermişəmsə, o sözə qəbr evinə qədər də əməl edəcəyəm.

Eşitdiyi sözlərdən kövrələn Afaq göz yaşlarını saxlaya bilmədi. Natiqin əllini ovucuna alıb hönkür-hönkür ağladı. Ağladı, vəhşi, qəddar insanlara qarğışını, naləsini yağdırayağdıra. Natiq bir pədaqoq kimi Afağı başa düşdüyündən, ona ağlayaraq qəlbini, ürəyini boşaltmasına mane olmadı. Əlini nəvazişlə onun başına qoyub, saçlarını sığalladı.

- Səndən bir xahişim var.

Başını qaldırmadan Afaq — buyur, nə istəyirsən, nə tələb etsən fikirləşmədən yerinə yetirəcəyəm.

- Get anana dəy, onunla söhbət et, dərdsəri ilə maraqlan.

Deyənlən tələbdən diksinən Afaq:

- Nə üzlə anamın yanına gedim?

- Sən get, əgər istəsən səhər səni avtovağzalda aparıb Yevlaxa yola salaram.

Afaqın dinmədiyini görüb, bunu razılıq əlaməti kimi qəbul etdi.

- Yaxşı, gedim sənin anana və uşaqlarıma şey-şüy alım, bazarlıq edim gəlim.

- Sənin sözünün üstünə söz deməyəcəyəm. Anamın yanında üzüqara olsam da, gedəcəyəm. Amma bazarlıq pulunu mən verəcəyəm. Xahiş edirəm.

Natiq, etiraz etmədi. Sadəcə Afaqın qəlbinə toxunmaq istəmədi. Evdən çıxarkən Afaq onun cibinə pul qoydu. Natiq yalnız mağazada əlini cibinə salanda bildi ki, cibinə 500 manat pul qoyulub. Axşama qədər dükan-bazara dəyib həm Afaqın anası, həm də öz ailəsi üçün alış-veriş etdi. Yüku ağır olduğu üçün evə taksi ilə gəldi. Qapının zəngini basanda ürəyindən keçirdi ki, kaş onu qarşılayan Ninka olaydı, amma Afaqın — keç, yəqin bərk yorulmusan? — sözləri Natiqin ürəyindən keçirənləri alt-üst etdi. İçəri keçəndə də narahat baxışlarla otağa nəzər yetirdi. Ninka yox idi.

- Pürrengi çay dəmləmişəm, gəl əyləş.

- Yox, otağa keçib kitabları vərəqləməliyəm, sabaha hazırlıq da görməliyəm.

Afaq mane olmadı. Başa düşdü ki, Natiq Ninkanı düşünür, qızın havası başında doluşur. Afaq vəziyyəti Natiqin xeyrinə dəyişə bilərdi. Bir zəngi kifayətdir ki, Ninka evə gəlsin və Natiqlə barışsın. Amma Natiqi öz ailəsindən, uşaqlarından soyutmaq istəmədi. Ninkadır da, bir-iki gün Natiqi düşünəcək, sonra da onu unudub, başqasının qucağına qısılacaq. Natiqə isə Bakını tərk etmək kifayətdir ki, Ninkanı həmişəlik unutsun.

* * *

Baş prokurorluqda keçirilən iclas artıq 3 saat idi ki, gərgin müzakirələr, bəzən sətiraltı ifadələrlə səslənən ittihamlarla müşayiət olunurdu. Demək olar ki, hər kəsin əsəbləri tarıma çəkilmişdi. Yalnız Salman Həşimov sakit görünürdü. Bu da onun təcrübəli istintaqçı kimi istənilən vəziyyətdə soyuqqanlı olmaq prinsipi ilə bağlı idi.

Salman Həşimov bir daha nazirinə üzünü tutub az qala diktə edilmiş kimi: - Səbail və

Yasamal rayon polis idarələrinin rəisləri vəzifələrindən kənarlaşdırılmalıdırlar, - deyə bildirdi. Otaqda olanların susduğunu görünə bir qədər də irəli getdi. — Cənab nazir, nəzərə alın ki, işgəncələrə dözməyib özünü polis bölməsinin pəncərəsindən atıb intihar edən neft şirkətinin mühasibi Cəbrayıl Xasıyev adlı gənc rəisin səhlənkarlığının qurbanı olub. İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin həbs edilən əməkdaşı Səbail rayonu polis rəisinin səhv istintaq dindirməsinə dözməyib intihar etmiş...

Həşimovun mövzudan yayınmasına dözməyən şəhər prokuroru Əzizov, - bunların dövlət məmurlarının öldürülməsinə və ya insan oğurluqlarına nə dəxli var. Siz öz hisslərinizi köhnə ədavət üzərində qurmayın deyə generala xəbərdarlıq etmək istədi.

Aldığı cavabı üzünə vurulan sərt sille kimi həzm edən Həşimov:

- Ədavət aparmalı olsaydım, səninlə aparardım. Çünki əmimoğlunu dolaşdırıb 5 il azadlıqdan məhrum edən sən olmusan.

Əzizov əsəbləşsə də, böyük rəislərə hör-

mət əlaməti olaraq səsinin tonunu qaldırmadı.

- Sənin əmin oğlu harın adam idi. O, yol polisinin əməkdaşını silahla hədələmişdi. Axtarış zamanı onun üstündən 7,62 mm çaplı «Naqan» konstruksiyalı tapança və həmin tapançaya aid 6 ədəd 7,62 mm çaplı patron aşkarlanmışdı.

Həşimovun şəhər prokuroruna cavab verməyə hazırlaşdığını görən Əbilovun sərt səsi eşidildi.

- Bəsdirin, qurtarın bu mübahisəni! Prokurorluqda və polisdə sizin kimilərin ziddiyətli münasibətlərindən istifadə edib, cinayətkarlar meydan sulayırlar.

Salman Həşimov ağızını açıb söz demək istədi. Amma nazirin, dur, çıx bayıra! - deməsi Həşimovu susmağa məcbur etdi.

- Həşimov, dur çıx bayıra, çağıranda gələrsən.

- Baş üstə — deyən Həşimov sərt nəzərlərlə şəhər prokurorunu süzüb kabinetini tərk etdi. Arada yaranan soyuq sakitliyi baş prokuror pozdu.

- Bəli, cənab nazir həzm edə bilməsək də, reallıq ondan ibarətdir ki, hüquq mühafizə orqanlarında insanlığa qarşı ağır cinayət törədən əməkdaşlarımız var.

Əbilov qeyri-ixtiyari - sübut varmı? — deyə soruşdu.

- Bütün hallarda mən də sizin kimi əsgərəm, baxışlarım və mövqelərim sizinkindən fərqlənmir. Bunu Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin istintaq idarəsinin rəisi Səbuhi Cavadzadə də təsdiq edər ki, sifarişli qətlərdə, insan alveri və insan oğurluqlarında polislərin əli var. Təqdim olunan arayışlara, dəlil və sübutlara görə Şabran rayonundan Ağayeva bacılarını oğurlamağa şirnikləndirən polis bölməsinin rəisi və onun müavini olub. Amma biz fərqli mövqe tutduq.

- Meşə çaqqalsız olmaz, cənab Mehdizadə, - deyə nazirin səsi eşidildi.

Baş prokuror:

- Bəli, etiraf edirəm ki, bəzən ağır cinayətləri prokurorluqda çalışanların əli ilə də törədirlər. Biz bütün bunları ictimaiyyətə açıqlaya bilmərik. Çıxış yolu tapılmalıdır.

- Mən də elə düşünürəm, - deyə nazir Mehdizadə ilə razılaşmış kimi dilləndi.

Bayaqdan səhnədə aktyor oyununu seyr edən tamaşaçı kimi masa arxasında baş və rənlərə tamaşa edən Səbuhi Cavadzadə əvvəl nazirə, sonra isə Mehdizadəyə baxıb dedi:

- İnsan yaranandan cinayətə görə cəzalar da yaranıb. Elə o dövrdən yazılmamış qanunlar da meydana çıxıb. Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları bəzən ulu babaların adətinə xilaf çıxmayıb, yazılmamış qanunlara riayət edib. Bu, dostumdur, ayıbdır, bu, qohumumdur, qardaşdır, olmaz. Bunlar da vəzifəli məmur əqrabalarıdır, toxunmaq olmaz. Amma gəlin razılaşaq ki, vəziyyət bu cür davam edə bilməz.

MTN generalı bir anlıq fikrinə ara verib sözlərinin iclas iştirakçılarına neçə təsir etdiini yoxlamaq istədi. Ona diqqət kəsildiklərini görüb fikrini davam etdi:

Aviasiya generalının, kriminalist prokurorun, institut rektorunun polis və prokurorluq idarələrinin yaxınlığında qətlə yetirilmələri cinayətkarların özlərinə arxayın

olmalarından xəbər verir. Onlar kiməsə arxalanır və ya hansısa dairələrə bağlıdırlar. Biz də dəqiq məlumatlar var ki, qana susamış cinayətkarlar harda qeydiyyatdan keçib, kimlərlə sövdələşmələr aparıblar. Sadəcə hələ ki, əməliyyatı sona çatdırmaq üçün rəsmi icazə verilmir.

- Biz bura konkret iş üçün yığılmışıq. Qeyri-müəyyən danışmaq hüquqşünasa xas olan xüsusiyyət deyil, - deyə nazir DİN-MTN münasibətlərinin hansı səviyyədə olduğuna işarə vuran atmaca atdı.

- Konkret addım atılsa, o zaman generalın sayı narahatlıq doğura biləcək səviyyəyə enər, - deməklə Cavadzadə söz altında qalmağa öyrəşmədiyini nümayiş etdirdi. Bununla belə ciddi ixtilafdən da uzaq olmaq üçün jest etdi. — Biz hörmətli nazir Vaqif müəllimin rəhbərliyi ilə əməliyyat planı hazırlanıb, həyata keçirməyə də hazırıq.

- Bunun üçün nə etmək lazımdır, - deyə şəhər prokuroru Əzizov sual etdi.

- Öncə general Həşimov, baş prokurorluqdan Taryel Əhmədzadə və Ucar, Şabran,

Ordubad, Sabirabad rayon polis rəisləri həbs edilməli, eləcə də sözügedən rayonların prokurorları məsuliyyətə cəlb olunmalıdırlar. Bir sözlə, hüquq-mühafizə orqanlarında təmizləmə aparılmalıdır. Bu cinayətlərin başında durduqları ehtimal olunan Qoca ləqəbli Fariz Həsənov, Dayı ləqəbli Cavid, Ağa ləqəbli Qaçay, Dəyirman Kələntər, Lotu Xasay həbs olunub, istintaqa cəlb olunmalıdırlar.

Deyilməli olan sözlərin MTN generalının dilindən səslənməsindən məmnun olan baş prokuror müasir dünyada «vor v zakone» Azərbaycan reallığında isə «qoçu» kimi tanınan cinayətkarlara qarşı müharibə elan etməyin zamanı çatdığını bildirdi.

- Dünən bir cinayət işinin üstü açılıb, - deyən baş prokuror nəql etdi. Gəncəli Qoca ötən il şəmkirli sahibkar Bilaldan istədiyi pulu ala bilmədiyindən onu öldürüb Göyçay rayonunun Yekəxana kəndindəki qəbiristanlıqda dəfn edib. Cinayət işinin üstü təsadüfən Qocanın içki məclisində möhkəm içib “açarını itirdiyi” zaman açılıb. Özü dilindən qaçır ki, sahibkarı necə qətlə yetirib və cəsəd

harda dəfn edilib. Orada olan bizim əməkdaşlardan biri məlumatı dərhal da rayon prokuroruna verib. Artıq sahibkarın cəsədi çıxarılararaq qohumlarına təhvil verilib. Qocanın həbs olunması üçün əlavə dəlillər toplanır.

- Əlavə dəlillər bank qarəti — deyə şəhər prokuroru Əzizov ötən görüşlərində yaranan soyuqluğu aradan qaldırmaq üçün Baş prokurora deyil, nazirə üz tutdu. Bununla da həm də Vaqif Əbilova xoş gəlməyə ümid bəslədi.

- Xeyr, «Mona Bank»ın qarət olunmasında daha ixtisaslaşmış cinayətkar qrupun izi görünür, - deyə MTN generalı məlumat verdi. Sonra da bu sahə üzrə təcrübəli istintaqçı olduğunu nümayiş etdirmək üçün dedi - Qocanın elə texniki imkanları yoxdur ki, bir və ya iki il Bakıda oturub tunel qazsın.

Ağlabatan fərziyə ilə razılaşan nazir Cavadzadənin fikri ilə razı olduğunu söylədi:

- Bəli, Səbuhi müəllim düz deyir. Fiziki və texniki baxımdan regiondan olan cinayətkar qruplaşmanın Bakıda tunel qazıntısı aparması mümkün deyil. Bankı qarət edən Bakıda

kök salan cinayətkar qrupdur. Ola bilsin ki, həmin cinayətkar qrup Cavadzadənin adlarını çəkdiyi «qoçu»lardan biridir.

Baş prokuror «Mona Bank»ın adının çəkilməsi ilə müzakirə-söhbətə qoşuldu.

- Bizim əməkdaşların apardıqları tədqiqat zamanı məlum olub ki, qarət çox peşəkarlıqla aparılıb. Ehtimal olunur ki, qarət planı xaricdə hazırlanıb, Bakıda həyata keçirilib. Hadisə yerində aşkar edilən gilizlər və səsboğucu tapança da bunu deməyə əsas verir. Çünki silahın harda istehsal olunduğu və seriyası yoxdur.

- Cinayət aləmində belə hallara və seriyasız silahlara tez-tez rast gəlinir, - deyə MTN generalı söhbətə müdaxilə etdi. Fikrini də onunla əsaslandırdı ki, Rusiyadakı silah istehsalçıları birbaşa kriminal aləm üçün seriyasız və sənədlərdə qeydiyyatdan keçmədən silah istehsal edirlər.

Baş prokuror qarşısındakı armudu stəkdəki çaydan bir qurtum içib dedi:

- Səbuhi müəllim düz deyir. Hesab edirik ki, Azərbaycanda formalaşan «qoçu»lar

Rusiya kriminal aləmindən bəhrələnirlər. Müəyyən sifarişlər də oradan gəlir. İlk rəy ondan ibarətdir ki, Bankın qərar olunması və bir sıra qətlərin həyata keçirilməsi Rusiyadakı kriminal aləmlə razılaşıdırılıb. Amma nə qədər gizlənsələr də, onları yaxalayacağıq.

Nazir baş prokurorun sözünə diqqət yetirib — «Yaxşılara dost, pislərə qarşı zalım ol, qalanlara isə qanunu tətbiq elə» qədim Şərqi məsələni dilə gətirdi. Sonra da iclasa yekun vururmuş kimi, - bir neçə gündən sonra yenidən görüşərik, - deyərək söylədi. Hətta iclasın sonunu xoş əhval-ruhiyyə ilə başa vurmaq üçün dedi:

- Nə qədər ki, insan var, qüsurlar da olacaq. Əsas odur ki, bizlərin bir-birinə olan inam və etibarını itməsin.

-Elədir ki, var - deyərək MTN generalı nazirlə həmrəy olduğunu nümayiş etdirdi.

Baş prokurorun ayağa durması ilə hamı qalxdı, amma MTN generalının - bank qərarı ilə bağlı mətbuata məlumat sızmamalıdır,- sözləri ayaqüstü söhbətlərin bir neçə dəqiqə də davam etməsinə vasitə oldu.

- Əlbəttə, əlbəttə, mətbuata məlumat sızmamalıdır, məlumat yayılsın ki, yanğınlar ofislərdəki qaz balonlarının partlamasından yaranıb - deyərək nazir birgə razılaşmanın pozulmayacağına işarə vurdu. Sonra da ciddi görkəm alıb dedi, - bölmə rəisləri və Həşimov barədə söhbətlər kənara çıxmamalıdır. Təhlükəsiz şurasının rəisi ilə müzakirələrdən sonra yenidən bu mövzuya qayıdıraq. Nazir sözünü bitirib qonaqlarını giriş qapısına qədər yola saldı. Geriyə iş masasına yaxınlaşarkən arxadan köməkçisinin səsi eşidildi:

- Cənab nazir, Prezident Aparatındandır, Pünhan Qədimov, calaşdırırmı?

- Hə, hə, - deyib stuluna əyləşdi.

* * *

Uğurlu bank əməliyyatından sonra qrup üzvləri plana uyğun olaraq bir ay gözə görünməməli idilər. Fərsətdən istifadə edən Bəşir Ağanın xeyir-duası ilə Asimanla nişanlanmışdı. Bahadur da verilən istirahət mükafatını düzgün dəyərdəndirib Xızı rayonuna — ata yurduna getmişdi. Qaçay da dostları-

nın məsləhətini eşidib subaylığa son vermişdi. Bu arada Vahab Bakıda qalmağın təhlükəli ola biləcəyini bildiyindən sevgilisinin yaşadığı Ucar rayonuna getmişdi. Xasiyyətə əsəbi, hirsli, hikkəli olan Vahab, bir andaca onlarla insanı qətlə yetirməkdən çəkinməzdi. Bu amansız xasiyyətinə bələd olan dostları onunla ehtiyatlı davranırdılar. Bu gün isə Vahab şən görünürdü. Bakıdakı amansız, qəddar simasından əsər-əlamət yox idi. Ancaq yeyib-içib sevgilisi Zülfiyyə ilə mazaqlaşırırdı. Xəstəxanada tibb bacısı işləyən Zülfiyyə az qala bitməkdə olan gəncliyini Vahaba həsr etmişdi. Vahabı sevirdi. Sevgisi xatirinə valideynləri ilə də düşmən olmuş, şirin-şəkər bala dediyi ciyər-parasını qurban vermişdi. Bu zaman analıq hissindən, övlad sevgisindən sanki uzaq olmuşdu. Sadəcə — Vahab, sən necə istəyirsən elə də olsun, - deməklə 5 yaşlı Cəmilin boğularaq öldürülməsinə razılıq vermişdi. Hətta rayonun Gəraybəyli qəbiristanlığında Cəmilin cənazəsini dəfn edərkən Zülfiyyə qəbirin qazılıb işin tez başa çatdırılması üçün Vahaba kömək də etmişdi.

Qonşuları Cəmil hardadır soruşanda, - Göyçaya valideynlərimin yanına göndərmişəm, - deməklə oğul qatili olmasını gizlətmışdi. Yalnız oğul qatilimi? Axı ötən il dörd aylıq qızını da indi Vahabla sevişdiyi evin zirzəmisində basdırılmışdı. O, yenə də hamilə idi, yenə də Vahabın verəcəyi qərarı gözləyirdi. Vahab isə susurdu.

- Məni ixtisar etmək istəyirlər.

Yarıçılpaq vəziyyətdə olan Vahab başını Zülfiyyənin dizləri üstündən qaldıraraq dedi:

- Başa düşmədim, kim səni işdən çıxarır ki?

- Baş həkim, o deyir ki, nazirlik rayon üzrə ştat cədvəlinin əlli faizinin ləğv olunması barədə qərar qəbul edib. İxtisara düşənlər arasında mən də varam.

- Narahat olma, bu dəqiqə həll edərik.

- Kiminlə?

- Polis idarəsinin rəis müavini bizim qazandan çörək yeyənlərdəndir.

Vahab fikrini tamamlayıb ayağa durdu. Stolun üstündən telefonu götürüb nömrə yığdı. Az sonra Vahabın — axşamın xeyir, köh-

nə dost, - səsi eşidildi. Bir xeyli kef-əhvalın soruşulmasından sonra Vahabın amiranə səsi eşidildi. — o baş həkimi başa sal ki, onun özünü həyatdan ixtisara salaram. Özü cəhən-nəmə, nəslini-nəcabətini güdaza verər, eşit-din?

Deyəsən telefonun o başından müsbət cavab verilmişdi. Ona görə də Vahabın yenidən səsi eşidildi. — Ümid edirəm ki, bu mövzuya yenidən qayıtmayacağıq.

Vahab rəis müavini ilə sağollaşıb üzünü Zülfiyyəyə tutdu.

- Canım, səni ixtisar edənin tikəsini qulağın boyda edərəm.

- Sağ ol, - deyən Zülfiyyə Vahaba sarılıb, - mənim şirim, pələngim, - deyib onu öpüslərə qərq etdi. İsti hərərətdən cuşa gələn Vahab onun arxasından tutub özünə tərəf çəkdi. Sonra da xalatının düymələrini açıb döşlərini acıgözlüklə öpməyə başladı. Zülfiyyənin seksual iniltili səslər çıxardığını görüb onu yatağa uzatdı.

- Ay dəli, qoy xalatımı çıxarım, - deməsinə əhəmiyyət verməyən Vahab onun tuma-

nını aşağı çəkdi. İki-üç dəqiqə bu vəziyyətdə sevişdikdən sonra Vahab, dizləri üstə qalxıb, həzzdən meyxos olmuş Zülfiyyəyə:

- Sən bir aləmsən, hərtərəfli idealsan. Səndən doymaq olmur. Eşitdiyi xoş sözlərdən məmnun olan Zülfiyyə Vahaba daha çox xoş anlar yaşatmaq üçün dəridən qabıqdan çıxırdı. Bu sevişmə səhnəsi hələ bir xeyli səkəcəkdi, amma ardıcıl üç dəfə Zülfiyyənin telefonuna olunan zəngi sevişməni yarımçıq qoydu. Vahab qadının üstündən qalxıb yatağa uzandı, - bax gör o mərdimazar kimdir, - deyə bildirdi.

Zülfiyyə ayağa durub stolun üstünə qoyulan telefona yaxınlaşdı.

- Baş həkimdir.

Vahab sağ böyrü üstə çevrilib, - ilan ulduz görməsə, ölməz, deyiblər. Bu yaramazlar ağrı hiss etməyincə sənəin əmrinə tabe olmazlar. Ona deyən ki, tüpürüm sənə və sənəin işinə də-deyə əmr etdi.

Zülfiyyə heç kəsə güzəştə getməyən, zəhmli görkəmli baş həkimin ona zəng edib, işini davam etdirməsini xahiş edəcəyini tə-

səvvür etmirdi. Budur, mənəm-mənəm deyən baş həkim ona zəng edib. Zülfiyyə telefonun düyməsini basıb, - bəli Şamil müəllim, eşidirəm, hə, axşamınız xeyir. Yox, Şamil müəllim, mən artıq işləməyəcəyəm — deməklə söhbəti tez yekunlaşdırmağa çalışdı.

Bu anda Vahabın səsi eşidildi:

- Aaz, denən tüpürüm sənə də və sənin işinə də!

Zülfiyyə Vahabın qəzəbli baxışları altında əsəbi formada dediyi sözlərinə əməl etməyəcəyi təqdirdə cəzasının nələr olacağını anladığından, tez-tələsik — mən işləməyəcəyəm, tüpürüm sənə də və sənin işinə də, - deyib telefonunu söndürdü.

- Bu, əla, deyə Vahabın qəhqəhəli gülüşü eşidildi. İndi isə gəl, qucağıma.

Zülfiyyə on ildir ki, bir yerdə işlədiyi Şamil həkimə dediyi təhqirlərdən təsirlənsə də, pərtliyini bürüzə vermədi. Elə bu anda Vahabın telefonu zəng çaldı. Zülfiyyə balışın altına qoyulan telefonu götürüb Vahaba uzatdı.

- Bəli, eşidirəm dost.

Vahabın qəzəbli səsi daha sonra isə baş

həkimin ünvanına söyüşləri eşidildi. Zülfiyyə qulaq batıran söyüşlər arasında “Zülfiyyə Bakıya köçür” sözlərini də eşidəndə qulaqlarına inanmadı. Öz-özünə düşündü ki, Vahab sözgəlişi Zülfiyyə Bakıya köçür — deyir. Telefon söhbəti bitdikdən sonra da Vahab Zülfiyyəyə — canım, səni Bakıya aparıram. Bəsdir, bir-birimizdən aralı yaşadıq. Bundan sonra bir yerdə, ər - arvad kimi yaşayacağıq.

Eşitdiyi xəbərin şokundan gözləri yaşaran Zülfiyyə Vahabın boynunu qucaqlayıb, - doğrudan məni də özünlə aparırsan? — deyə sual dolu nəzərlərlə Vahabın çapılmış üzünə baxdı.

- Bəli, düz eşitmişən, 10-15 günə Bakıya köçürük.

- Sən bir dənəsən! Sən ürəyimin dərinliyində hər kəsdən uzaq, hər kəsdən fərqli sevgi payımsan.

- Mən də səni çox sevirəm, Zülfiyyə. Sən mənim dəli sevdamsan.

- Sənə bir sirr açmaq istəyirəm, - deyə Zülfiyyə Vahabın yanına uzanarkən bildirdi.

- O, nə sirdir?

- Mən hamiləyəm. Səhər gedək həkimə abort etdirək.

- Yox, Zülfiyyə, onu dünyaya gətirəcəksən. O, bizim sevgi payımız olacaq.

- Yəni fikrində ciddisən?

- Bəli. Olub-keçənləri xatırlamaq mənim xarakterimə uyğun deyil. Amma etiraf edirəm ki, iki uşağımızı məhv etdiyimizə görə peşmanam. Bir daha elə səhvlər olmayacaq. Sən mənə 3-4 uşaq verəcəksən.

- Verərəm, Vahab, verərəm. Təki sən istə, təki sən tələb et.

Sonra dərindən ah çəkən Zülfiyyə ağlar səslə dedi:

- Mənə heç bir halda bəraət yoxdur. Çünki övlad qatiliyəm. Məni şaqqalasalar və ya parça-parça edib tikəmin hər birini bir təpəyə atsalar da, yenə də azdır. Mən...

Vahab onun sözünü ağzında qoyub, - ölənini geri qaytarmaq olmur. Bəkdir, yum ağzını, - deyə ona səsini qaldırdı.

- Bilirəm Vahab, bilirəm. İçimi göynədən, qəlbimi parçalayan acılarımı dilə gətirdim. Kaş o zaman ağlım olaydı, oğlumu uşaq evi-

nə qoyaydım. Elə qızımı da körpələr evinə verəydim.

- Bəli, düz deyirsən, ağılsızlıq etdik. Amma keçənə güzəşt deyiblər, - deyə Vahab dilləndi.

- Səndən xahişim var. Gəl evin zirzəmi-sində basdırılan Sevinci çıxarıb qardaşının yanında dəfn edək. Bir də iki aydır ki, evin kirayəsini verə bilmirəm. İmkanın varsa, onu ödəyib evi sahibinə təhvil verək.

Vahab:

- Sən deyən olsun Zülfiyyə, sən deyən olsun, - deməklə, bəlkə də həyatında ilk dəfə qəmli şəkildə söyləndi.

Sonra da üzünü Zülfiyyənin üzünə dayayıb niskilli formada dedi:

- Gəl, qurtaraq bu söhbəti. Olub-keçənləri də unudaq, qisası şeytana lənət deyək, gələcək haqqında düşünək. Mənim səndən istədiyim yalnız sevgi və uşaqlardır. Onları mənə ver, çünki ömrümün sona yaxınlaşdığını hiss etməyə başlamışam.

- Niyə elə danışırsan Vahab?

- Nə isə, gəl qucağıma, bir qədər sonra

sən hər şeyi özün bilərsən.

Zülfüyyə gözəl əhval-ruhiyyəyə, xoş ovqata qanıqaralığın əvəz edilməməsi üçün yenedən Vahabı öpüslərə qərq etdi. Sonra da onun üstündə oturub sevişmək oyununun bütün formalarını tətbiq etməyə və bununla Vahaba ləzzətli həzz yaşatmağa çalışdı.

* * *

Afaq altı il idi üzünü görüb, səsini eşitmədiyi anası ilə artıq iki həftə idi ki, bir yerdə idi. Çox xoşbəxt və qayğısız günlər keçirirdi. Olub-keçən pislikləri də unumuşdu. Hər gün səhər yuxudan durur, ev-eşiyi silib-süpürür, həyət-bacaya əl gəzdirirdi. Toyuq-cücəyə dən atır, beş başdan ibarət olan qoyunlara ot verir. Sonra da samovara od atıb çay dəmləyib anası ilə birlikdə səhər naharı edirdi. Cəmilə arvad da xoşbəxt görünürdü. Nə də olmasa, tək bircə ciyər-parası onun yanında idi. Həm də necə işli-güclü, deyib-gülən, ona həmdəm olan, dərdinə-sərinə yarıyan formada. Bircə nisgili vardı, görən Afaq yenedən Bakıya qayıdacaqmı? Cəmilə xala çox is-

təyirdi ki, Afaq kənddə qalsın, sayılıb-seçilən cavanlardan biri ilə ailə qurub oğul-qız anası olsun. Hətta qonşu Kazım kişinin oğlu Mərdanın ara-sıra onların həyətinə boylanıb Afaqı gözləri ilə araması Cəmilə xalanın nəzərlərindən qaçmamışdı. Düşünmüşdü ki, - kaş Mərdan kimi kürəkəni olaydı. Traktorçu Mərdan kəndin ədəbli-ərkanlı cavanlarından idi. O, zəhməti, əməyi hesabına özünə ev qurmuş, maşın almış, kəndin mərkəzində balaca da olsa, dükan tikdirmişdi. Subay qalmasının səbəbi isə Rusiyada yaşaması, rayona gəldikdən az sonra anasını, bir il sonra isə atasını itirməsi olmuşdu. Mərdan Cəmilə xalanın işinə-gücünə çox yaramışdı. Bu baxımdan onlar qonşu yox, həm də ana-bala olmuşdular. Cəmilə xala fikirləşdi ki, kaş Afaq razılıq verə, onu Mərdanla evləndirib bütün rayona səsi yayıla biləcək toy çaldıra.

Amma ananın düşüdüklərindən fərqli olaraq Afaqın nəzərdə tutduğu planları vardı. Bakıya qayıtmaqla anasını üzəcəyini başa düşsə də, fikrində qəti idi. Ona görə də ehtiyatla anasına, - mənim canım-gözüm anam.

Əgər icazə versən Bakıya çıxardım, - deyə sakit səslə söyləndi.

Eşitdiyi xəbərdən pərişan olan Cəmilə xala qızını fikrindən daşındırmaq üçün, - a bala, bəlkə getməyəsən, - deyə yalvarış dolu nəzərlərlə Afaqa baxdı.

- Ana, çox ciddi işlərim var, onları yoluna qoyub geri dönəcəyəm.

- A qızım, ömrümə çox qalmayıb. Məndən sonra bu evin işığını yandıran lazımdır, ya yox?

- Ay ana, tay-tuşun indi-indi gəlin köçür, sən isə ölümdən danışırısan. Ölsün bizi istəməyənlər.

- Yaxşı a bala, nə zaman gedirsən?

- Elə bu gün, günortadan sonra çıxmaq istəyirəm. Dayılarıma isə bu barədə bir söz demə, xahiş edirəm.

Cəmilə xala bir söz deməyib öz-özünə danışa-danışa toyuq damına tərəf addımladı. Afaq anasının fikrini başa düşdüyündən, onun qarşısını kəsdi.

- Heç nə lazım deyil ana, Bakıda soyuducuda ət, yağ, yumurta, bir sözlə hər şey var.

Tək adamam, kimdir onları yeyən.

Anası söz atdı:

- A bala, nə zamana qədər tək qalacaqsan?

Anasının atmacasını başa düşdüyündən onu bir növ gedişi öncəsi sevincli etmək üçün:

- Darıxma ana, işlərimi bitirib geri döndəndə təkliyə son qoyaram, - deyə bildirməklə anasının boynunu qucaqlayıb, onun üzgözündən öpdü. Ürəyində Natiqə təşəkkür etdi, minnətdarlıq bildirdi. - Nə yaxşı ki, o qarşıma çıxdı, mənə yol göstərən, məsləhət verən insan oldu. Sanki anamı yenidən tanımışam. Sağ ol Natiq, sağ ol, - deyə düşündü.

Artıq ana və bala görüşüb sağollaşırdılar. Cəmilə xala özünü saxlaya bilməyib ağladı.

- Qızım, gözün arxada olsun. Məni gorusuz-kəfənsiz etmə, geri qayıt.

Afaq da qəhərləndi, amma tez də özünü ələ alıb, - ay ana, məni cəbhəyə və ya əsgərliyə yola salmırsan ki, ola bilər ki, iki-üç gün sonra sənənin yanına qayıtdım.

- Allah ağzından eşitsin, a bala, - deyə ana onlara yaxınlaşmaqda olan Mərdana baxdı. Mərdan salam verib, - Cəmilə xala, necəsən, nə olub, niyə ağlayırısan? Hə, Afaq gedir?

Cəmilə xala nəmlənən gözlərini silib Mərdana - ay oğul, qalmaq istəmədi, gedir.

Mərdan dağınıq sarı saçlarını sağ əlinin barmaqları ilə alnından arxaya doğru sığal çəkib gözücu Afaqa baxıb, - gücüm, ixtiyarım yetsəydi, Afaqı burda saxlayardım. Ona hər iki evin açarlarını və sahibliyini vermək bahasına olsaydı belə, - deyə şirin atmaca atdı. Kişilərə qarşı bir növ qəzəb və nifrəti olan Afaq nədənsə Mərdanı qırmaq istəmədi.

◆ - Tələsmə qonşu, - deyə nazlı baxışlarla
186 söz atdı.

◆ - Yaxşı ana, salamat qal, - deyərək əllərini onun boynuna dolayıb gözlərindən, yanaqlarından öpdü. Sonra da Mərdana üzünü tutub, - qonşu, siz də sağ olun, hələlik.

Mərdan:

- Gözləyin sizi avtovağzala qədər apararam, - deyərək Afaqın nə cavab verəcəyini gözləmədən evlərinə tərəf addımladı. Az sonra qara “06 Jiquli” tini keçib onlara yaxınlaşdı. Mərdanın səsi eşidildi.

- Əyləşin sizi aparım.

- Axı sizə əziyyət olar...

- Kaş həmişə sizin əziyyətinizi çəkəydim.

Əyləşin, yolçu yolda gərək.

Afaq bir daha anası ilə sağollaşıb “Jiquli”nin arxa qapısını açıb oturdu. Ana isə maşın gözdən itənə qədər onları qəmli gözləri ilə izlədi. Sonra da fikirli-fikirli ara qapını açıb səssiz-səmirsiz həyətdən keçib soyuq evə daxil oldu. Az sonra ananın ağlar səslə bayatı dediyi eşidildi.

Ay qızım, binə qaldı,
El köçdü, binə qaldı,
Bir də ana görməyim,
Qiyamət günə qaldı...

Mən öldüm, anam qaldı,
Oduma yanan qaldı,
Nə dünyadan zövq aldım,
Nə bir nişanam qaldı...

Afaq maşının kəndin çala-çuxurlu yollarından keçib rayon mərkəzinə uzanan şosse yola çıxana qədər anasını düşündü. Onun tək qalmasına görə narahatlıq keçirdi. Öz-özünə düşündü ki, işlərini yekunlaşdırsa, yenidən

kəndə qayıtmalı, ya da anasını Bakıya aparmalıdır.

- Sizinləyəm Afaq, Bakıda harda, kiminlə qalırsınız? — deyə Mərdanın səsi eşidildi.

Fikirdən ayılan Afaq - Füzuli meydanı deyilən yerdə yaşayıram. - dedi.

- Kirayədə qalırsınız?

- Xeyr, özümün şəxsi evim var.

- Əhsən. Bakı kimi cəngəllikdə ağac sahibi olmaq hər insana nəşib olmur. Yəqin pis yerdə işləmirsəniz?

- Neft şirkətində işləyirəm.

- Bəs bu vaxta qədər nə əcəb ailə qurmuşsunuz? Bəlkə ideal həyat yoldaşı axtarışları hələ nəticə verməyib?

- Yox, istəyən, maraqlanan olmayıb.

- Sizin kimi gözəl, qəşəng xanımla maraqlanmamaq olar? Yəqin o şəxslərin gözləri kor olub.

- Yox, sadəcə, bəxtim gətirməyib.

- Onun üçün nə etmək lazımdır ki?

- Cəsəətli və qətiyyətli birisinin ortaya çıxıb him-cim etməsi.

Mərdan neçə gün idi ki, gözlədiyi fürsəti

qaçırmaq isməyib dedi:

- Afaq, o cəsəətli oğlan mən. Sizə evlənmək, ailə qurmaq təklifini edirəm. Düzdür, siz şəhər qızı, müasir xanım. Mən isə kəndli balası, özü də traktorçu.

- Yox Mərdan, insana xarici aləminə və ya hansı işin, mənəşəbin sahibi olmasına görə dəyər verilmir. İnsana insanlığına görə qiymət verirlər. Siz kəndimizin tanınan nəşlindən, həm də tərbiyəli, əxlaqlı ailəsindənsəniz. Hər bir qız sizin kimi oğlanla ailə qurmağı özünə fəxr bilər.

- Elə isə siz...

- Mən sizə layiq deyiləm.

- Niyə?

- Ona görə ki, siz mənim kim olduğumu bilmirsiniz.

- Afaq, bir məşəl var, ağıllı qadın sözlərindən, axmaq qadın gözlərindən bəlli olar. Siz sözlərinizlə məni özünüə valeh etmişsiniz.

- O məşəli deyən yəqin molla olub. Çünki elə şeylər yalnız mollalardan çıxır.

- Hə, düz deyirsən, o sözü keçmişdə mol-

laldan biri deyib. Amma düz deyib. Cünki, siz Cəmilə xalanın yanında olduğunuz zaman hərəkətlərinizə, davranışlarınıza fikir vermişəm...

Hövsələsi daralan Afaq qeyri-ixtiyari sual etdi:

- Mollasayağı nəticə nə olub?

- Yaxşı. Cünki dahilərdən biri deyib ki, - Qadının dodaqları həmişə yalan danışır, lakin hərəkətləri gerçəkdir.

Afaq aforizmi eşidincə güldü. Mərdan bir şey anlamadığından təəccüblə güzgüdən arxa oturacaqda oturan Afaqə baxdı:

- Nədir, düz demirəm?

- Yox, düz sözə nə deyəsən ki, sadəcə ağıllı gözlərdən bəhs edirsən, sonra danışıklara deyil, hərəkətlərə fikir verməyin əhəmiyyətini söyləyirsən.

Nəsə düz demədiyini anlayan Mərdan:

- Günah məndə deyil, günah o aforizmləri söyləyənlərdədir. Nə edim ki, biri belə, digəri isə başqa cür deyib də.

Afaq sadələvh kəndli balasının ona xoş gəlmək, rəğbətini qazanmaq üçün dahilərdən

sitat gətirməklə özünü pis vəziyyətə qoymasına gülümsədi. Öz-özünə düşündü ki, şəhərdə oğlanlar arsız, abırsız sözlər və hərəkətlərlə qızları yoldan çıxardılar. Bu kəndli balaları isə...

- Gəlin, söhbəti təzədən başlayaq, - deyər Mərdanın səsi eşidildi. Afaq özünü saxlaya bilməyib bərkdən güldü. — Biz diplomatik məsələləri müzakirə etmirik ki, birinci, ikinci raunda söhbətlər aparaq.

- Sizinlə söhbət aparmaq və nəticə əldə etmək mənim üçün diplomatik danışıklar qədər ağırdır.

- Eləmi?

- İnanın, Afaq elədir. Yadıma mollanın bir əhvalatı düşdü. Bilirsən?

- Yenə molla?

- Hə, amma bu molla o aforizmi söyləyənlərdən deyil, lətifədir. Deməli, bir gün molla dəyirmanı üyütməyə dən aparır. Adamın çox olmasından istifadə edib xəlvətçə başqalarının kisələrindən dəni götürüb öz kisəsinə doldurur. Bunu görəndə dəyirmançı molla soruşur. — A molla, neynirsən? Molla

deyir: — Baş qoşma mən dəliyəm. Dəyirmançı soruşur: — Əgər dəlisənsə, onda öz kisəndən niyə başqalarının kisələrinə tökmürsən? Molla cavab verir. Mən dedim ki, dəliyəm, demədim ki, axmağam.

Söylədiyi lətifədən Afaqın şaqraq qəh-qəhə çəkib güldüyünü görən Mərdan özündən razı halda:

- Afaq, sizə bağlandığımdan dəlilik edirəm, amma bunu axmaqlıq kimi başa düşməyin.

- Əsla, sizin hisslərinizə hörmətlə yanaşırım. Amma mənə fikirləşmək üçün vaxt verin. Siz də düşünün, bir yaxşıca fikirləşin, - deyə artıq ciddi görkəm alan Afaq söylədi.

- Mən çox fikirləşmişəm. Bu dəqiqələrdə isə daha qətiyyətliyəm.

Bir söz söyləməyən Afaq avtovağzala çatdıqlarını bəhanə edib söhbətdən yayınmaq üçün, - hə, çatdıq, xudahafizləşməyin məqamıdır. İnşallah görüşərik.

- Axı siz mənə bir söz demədiniz? Heç mobil telefonunuzu da söyləmədiniz.

- Bu ailə məsələsidir. Fikirləşək, yenidən

bu mövzuya qayıdırıq. Telefonum isə hələ ki, yoxdur. Siz nömrənizi deyin, mən zəng edəyəm.

Mərdan bir söz deməyib kağız parçasına yazdığı telefon nömrəsini Afaqa uzatdı.

Kağızı alıb çantasına qoyan Afaq hiss etdi ki, Mərdana qarşı ürəyində xoş münasibət var. Amma bu barədə ona bir söz demədi. Çünki çəkməli olacağı çox haqq-hesab vardı. Bəlkə də bu haqq-hesablardan sağ çıxmayaacaq.

- Çatdıq, - deyə Mərdanın səsi eşidildi.

Afaq sağ tərəfdən maşının qapısını açıb yerə düşdü. Avtovağzalda o tərəfə-bu tərəfə qaçan insanlara baxıb, gözləri ilə bilet satılan kassanı aradı.

Siz burda gözləyin, beş dəqiqəyə gəlirəm, - deyib gözdən itən Mərdan az sonra geri qayıdıb, - gedək, avtobus sizi gözləyir.

Afaq bir söz deməyib Mərdanın arxasınca addımladı. Birdən dayanıb Mərdana, - çantam qaldı, - deyə maşına tərəf döndü.

Mərdan cəld hərəkətlərlə maşınına yaxınlaşıb Afaqın çantasını götürüb gülə-gülə

dedi:

- Əl çantasının bu qədər ağır ola biləcəyini düşünmürdüm. Yəqin içində qurğuşun var.

Afaq da gülüb:

- Elə bir şeylərdir. Amma deyim ki, molların sözü olmasın, çantanı götürməklə cərimə olunmaqdan qurtuldum.

- Başa düşmədim?

- Hə, eşitməmişən molların əhvalatını?

- Necə? — deyə Mərdan Afaqla bir qədər də söhbət etmək üçün gülə-gülə soruşdu.

- Deməli, bir gün molla bazarlıq edib hambala verir ki, evə aparsın. Hambal yolda molların gözündən yayınıb şeylərlə bərabər qaçır. Molla nə qədər axtarırsa, hambalı tapa bilməyib, kor-peşman evinə qayıdır. 10-15 gün sonra molla hamballa rastlaşır. Molla hambalı görcək başlayır qaçmağa. Təəccüblənən insanlar molladan — daha sən niyə qaçır-san, - sual edəndə molla deyir: - Birdən hambal tutar yaxamdan ki, 10-15 gündür şeylərini gəzdirirəm zəhmət haqqımı ver. Yaxşısı budur qaçım. — İndi mən də çantamı unudub maşınında qoyaram, siz də sonradan yaxam-

dan tutarsınız ki, zəhmət haqqımı verin. O zaman mən nə edə bilərəm ki?

- Bir şey fikirləşərdik, - deyə Mərdan lətifəyə və Afaqla atmacasına güldü. Sonra “Mercedes” markalı avtobusa yaxınlaşıb, - Etibar, bizim yer neçənci oldu?

Sürücü yaşlı kişi ilə söhbətini kəsib:

- Hə, sənsən Mərdan, sağ tərəfdən 14-cü yerdir, istəsəniz keçin 5-6 dəqiqəyə çıxırıq.

Mərdan Afaqla birlikdə avtobusa qalxıb nişan verilən yeri axtardılar.

- Hə, budur. Keç, əyləş.

Afaq bir söz deməyib sakitcə göstərilən yerə keçib əyləşdi. Az sonra avtobusun mühərriki işə düşdü. Mərdan Afaqla sağollaşmağın məqamının çatdığını anladığından Afaqa dedi:

- Sağ olun. Afaq, Bakıya çatan kimi telefon tapıb, mənə zəng edin.

- Mütləq zəng edəcəm. Xahiş edirəm hərdən anama da dəyin.

- Narahat olma, sənin anan, mənim anamdır.

Mərdan Afaqla sağollaşdı, sükan arxa-

sında olan sürücüyə yaxınlaşdı. Cibindən çıxardığı pulu etiraza baxmayaraq onun cibinə qoydu. Afaq nəzərləri ilə Mərdanı avtobusdan düşüb, kənardə dayanana qədər izlədi. Avtobus yerindən tərpənəndə, əl edib sağ ol işarəsi verdi. Hətta qeyri-ixtiyari sağ əlini dodaqlarına yaxınlaşdırıb, sonra da Mərdana tərəf uzatdı. Mərdan kənardan hiss ediləcək formada şən hərəkətlərlə Afaqa əl etdi. Him-cimlə ona «Bakıya çatan kimi zəng et» işarəsi verdi. Beləcə yenidən isinişməyə başlayan qonşular ayrıldılar. Afaq kənddən xoş təəssüratla ayrılmasına sevinirdi. Anası ilə bağlı nigarançılığı da olmayacaqdı. Çünki Mərdan vardı. Mərdan ona olan sevgisinə görə anası ilə daha mehriban olacaq, onun qayğıları ilə maraqlanacaq. İndi qalırdı, ona pislik edənlərlə haqq-hesab çəkmək. Bakıya çatan kimi Bəşirgilə gedib, onu qanına qəltan etməlidir. Amma necə? — deyə öz-özünə düşündü. Birdən Bəşirlə haqq-hesab çəkməyin yolunu tapıbmiş kimi sevincək - onu dəniz kənarındakı «Balıq evinə» dəvət edib axırına çıxmalıyam. Bu fikirlər və sonrakı mərhələ-

də həyata keçirəcəyi planlar ətrafında xeyli düşündü. Beynində götür-qoy etdi. Bəzən Bəşiri bağışlamağa, olub-keçənləri unutmğa çalışırdı. Amma tez də qərarını dəyişirdi. Sanki içində iki Afaq vardı. Biri qəddar, öldürməyə meyilli, digəri isə xeyirxah, sakit. Hələ ki, birinci hökmlü, dönməz görünürdü. Bu xəyallar, fikirlər arasında var-gəl edincə avtobus bir neçə dəfə yolüstü restoran və kafelərin qarşısında saxladı. Sərnişinlərin kimi çay, su içir, kimisi də siqaret çəkib oturmaq yorğunluğunu çıxartmağa çalışırdı. Afaq isə bu müddətdə bir dəfə də olsa yerə düşmədi. Sürücü dinməz-söyləməz yerində oturub, dayanacaqlarda qısa istirahət üçün avtobusdan yerə düşməyən Afaqa:

- Xanım, nəyəsə ehtiyacınız varsa, deyin alım, - desə də, Afaq — çox sağ olun, - deməklə kifayətlənmişdi. Budur artıq Bakıya yaxınlaşmışdılar. Bu anda Afaqın bədənində soyuq tər gəldiyini hiss etdi. Ələtlə Qobustan qəsəbələri arasındakı köllükdə süründüyü, kömək üçün qışqırdığı yerləri seyr edincə, onu titrəmə tutdu. — Sənə aman yoxdur, Bəşir, -

deyə öz-özünə söylənən Afaq yaşadığı titrətmə anlarının yanında oturan yaşlı qadının hiss etməməsi üçün özünü tez ələ aldı. Hiss etdi ki, keçirdiyi stress anlar onda güclü susuzluq yaradıb, dodaqları quruyub. Eynilə Bəşirin onu öldürmək üçün etdiyi qəsddən sonra üzləşdiyi vəziyyət yenidən təkrar olunurdu. Afaq özünü ələ alıb, sakitləşməyə çalışdı. Bibiheybət pirinin önündən keçəndə artıq qaranlıq düşüb, şəhərin işıqları yanmağa başlamışdı. Azneft meydanına çatanda avtobus yolun kənarında saxladı. Sərnişinlər avtobusdan düşüb, hərəsi bir tərəfə üz tutdu. Afaq sürücü ilə sağollaşıb, “İçərişəhər” metrostansiyasına tərəf addımladı. Filarmoniyasının bağından keçəndə oturacaqda qol-boyun olan qızla oğlanın yanında ayaq saxladı. Salam verdi. Oğlan könülsüz də olsa, əlini qızın boynundan çəkib:

- Eşidirəm, nə lazımdı, - deyə kobud şəkildə cavab verdi.

Afaq:

- Zəng etmək istəyirəm, mümkünsə telefonunuzu mənə verin...

Oğlan Afaqa bozarmaq, ona rədd cavabı vermək istədi. Amma qız, - buyurun xanım, - deyə əlindəki telefonu Afaqa uzatdı. Afaq telefonu alıb “diyes 31 diyes” yığıb, sonra da nömrəni əlavə etdi. Bir qədər sonra səs eşidildi.

- Gözləmədiyiniz zəng olsa da, bu mənim, Afaqdır. Səninlə görüşmək istəyirəm, mümkündür?

Ani fasilədən sonra Afaqın, - olsun, saat 9-da Xalça muzeyinin qarşısında. Afaq söhbəti qısa edib, danışıqı kəsdi. Sonra da telefonundan yığıdığı nömrəni silib qıza qaytardı. Sağ ol deməyi də unutmadı. Oğlan isə qəzəbli, ikrah dolu nəzərlərlə hələ də Afaqa baxırdı. Afaq isə yeri səhv düşənlərdən hesab olunan oğlana fikir verməyib onlardan aralandı. Saatına baxdı. Doqquza iyirmi dəqiqə qalırdı. İstədi görüş yerinə taksi ilə getsin, amma fikrindən vaz keçdi. Onsuz da vaxtım var, o nə zibildir ki, gözləyim də, - deyə öz-özünü məzəmmət etdi. Asta, tələsmədən milli parka doğru istiqamət aldı. Xəzər dənizinin sahilinə çatanda ayaq saxladı. Sakit, amma təlatümlü görünən

dənizi seyr edib, Bəşirlə keçirdiyi illəri xatırladı. Necə də xoş, necə də gözəl illər olub. Amma Bəşir də bu dəniz kimi ilk baxışdan sakit, əslində isə təlatümlü imiş. Yanağından süzülən göz yaşlarını əlinin arxası ilə silib, Xalça muzeyinə tərəf addımladı. Elə təzəcə muzeyin qarşısına çatmışdı ki, arxadan tanış səs eşidildi. Ürəyinin döyündüyünü hissetdi. Odur, - deyib arxaya çevrildi. Qarşısında Bəşir idi. Həmişəki kimi, qara kostyum, ağ köynəkdə. Bəşir salam verib heç nə olmamış kimi – çoxdandır görüşürük, necəsən? – deyə bildirdi. Afaqın susub, qəzəbli nəzərlərlə ona baxdığını görüb – Köhnə dostları bu cür qarşılamaqlar, - deməklə onu yolun kənarında son model olan “Porşe” avtomobil maşınına dəvət etdi. Afaq bir söz deməyib maşının arxa qapısını açıb oturdu. Bəşir tez-tələsik sükanın arxasına keçib mühərriki işə saldı. Güzgüdən Afaqa nəzər yetirib:

- Bəlkə deyəsən hara gedək?

- «Balıq evi»nə – deyə Afaq dilləndi.

Bəşir – baş üstə, - deyib xoş xatirələrin izi qalan Bayıldakı «Balıq evi»nə istiqqa-

mət aldı. Sifariş verilən yerə çatana qədər heç biri danışmadı. Bəşir bir neçə dəfə Afaqa sual vermək, ona qarşı etdiyi haqsızlığa görə, vicdan əzabı çəkdiyini söyləmək istədi, amma cəsarəti çatmadı. Ona görə də hadisələrin inkişafını zamanın ixtiyarına buraxdı. «Balıq evi»nə çatanda Bəşir:

- Afaq, niyə dillənmirsən? Mən vəziyyətin belə olmasını istəmirdim, amma oldu. Ona görə də özümü günahkar bilirəm. Məni bağışla... – deyincə.

- Yaxşı, boğuluram, gedək dənizin qırağına orada söhbət edək – deyə Afaq sərt şəkildə söyləndi.

Bəşir Afaqın yola gəldiyini düşündüyündən, sevincək halda, - necə istəyirsən, elə də olsun, - deyib maşını ağaclığın yanında dayanan ağ rəngli «Prado» avtomobilinin yanında saxladı. Mühərriki söndürüb yerə düşdü.

- Bəlkə içəri keçək, çörək yeyib, çay içək?

- Yox, dəniz yaxşıdır, ora gedək.

Bəşir etiraz etməyib Afaqın arxasınca dənizin sahilinə addımladı. Qaranlıqda Afaqı qucaqlamaq, onu öpüslərə qərq etmək və

ondan bağışlanmasını diləmək istədi. Amma Afaqın sərt səsle — yaxın gəlmə, - deməsi Bəşiri fikrindən daşındırdı.

Çox çətin vəziyyətlə üzləşdiyini anlay-an Bəşir acizənə şəkildə Afaqa üzünü tutub dedi:

- Mən olanlara görə, səndən üzr istəyirəm. Qarşında baş əyib, diz çökürəm. Bağış-lamaq böyüklük əlamətidir.

Afaq dənizdən gözlərini çəkmədən:

- Bilirsən ki, müqəddəs kitablarımıza görə qana qanla cavab verilməlidir?

- Onu da bilirəm. Mən keçmişi düşünmür, gələcəkdən isə qorxmuram. Nə cəza versən, hazırım. Amma bil ki, etdiyim yaramazlığa görə çox peşmanam, vicdan əzabı çəkirəm. Dahilərdən birinin belə bir sözü var: «İtir-diyin vaxtı qaytara bilmədiyən kimi, elədiyən pisliyi də düzəldə bilməyəcəksən». Bax mən də başa düşürəm ki, sənə pislik etmişəm, hansı ki, o pisliyi düzəltmək çox cətin-dir.

Afaq gözlənilmədən geri çevrilib - Özünü quzu kimi aparan, əslində isə yalquzaq cana-var olan fahişənin oğlu! Axı mənim günahım

nə idi?! — deyə qəzəbli formada iki əli ilə Bəşirin yaxasından yapışdı.

Bəşir təhqiredici söyüşə görə, Afaqa bir sillə vurmaq istədi, amma tez də fikrindən vaz keçdi. Düşündü ki, Afaqın ona olan nifrət və qəzəbinin günahkarı onun özüdür, onu başa düşməlidir. Qadın qəzəbindən, nifrətin-dən dəhşətli qəzəb, nifrət olmadığını əbəs yerə deməyiblər ki.

- İcazə ver, izahat verim, amma ilk öncə əlini çək və sakitləş — deyə Bəşir Afaqı sakit-ləşdirməyə və onu dinləməsinə çalışdı. Afaq könülsüz də olsa onu dinləmək üçün əlini Bəşirin yaxasından çəkib, geri çəkildi.

Bəşir pencəyinin yaxasını düzəldə-düzəl-də Afaqa üzünü tutub dedi:

- Özünü piyada siyasətçi hesab edən şəx-slərdən biri deyib ki, «biz böyük oyunun ki-çik peşkalarıyıq». Əslində, düz deyib, onun kimilər siyasət aləminin peşkaları olublarsa, bizim kimilər də cinayət aləminin peşkaları-yıq. Uzun illər başaşağı, sakit xarakterli bir insan kimi tanıdığın Bəşir, əslində xirtdəyə qədər qana bulaşmış, yaramaz və əxlaqsız

bir canidir. Bunları sənə söyləməklə özüm-özümə ölüm qərarı verirəm. Amma hansı cəzanın mənə verilə biləcəyindən asılı olmayaraq özüm haqqında sən bilmədiklərini söyləyəcəyəm...

- Bura sənə nağıllarını dinləməyə gəlməmişəm, mənə niyə öldürmək istədin? — deyərək Afaqın əsəbi səsi eşidildi. Daxilən əsəbi, hövsələsiz olan Bəşir bu dəfə tam səbrli idi. Afaqın təhqirli atmacalarına ənənəsindən fərqli olaraq sakit yanaşırdı.

- Mən mütəşəkkil cinayətkar dəstənin üzvlərindənəm. Adam oğurluğunu, müəmmalı qətləri, qarətləri bizim cinayətkar dəstə həyata keçirir. Sən də dəstə tərəfindən hədəfə alınmışdın.

Bəşir bir anlıq sözüne ara verib Afaqa baxdı. Onun qəzəbli sifətindən, parlayan gözlərindən hiss etdi ki, Afaqın ona olan nifrəti, qəzəbi, yəhudilərin almanlara olan nifrət və qəzəbi kimidir. Əslində Afaq Bəşirin cinayətkar qruplaşma ilə iş birliyində olduğunu hiss etmişdi. Çünki, Bəşir evi, müxtəlif markalı xarici maşınları alın təri ilə qazana

bilməzdi. Amma bu barədə heç zaman Bəşirə bir söz deməmişdi. Fikirləşmişdi ki, özü məsləhət bilsə deyər.

Bu anda Afaq başını qaldıraraq, Bəşirə qeyri-ixtiyarı sual etdi- axı niyə mən?

- Ona görə ki, «Mona Bank»ın qarət olunması barədə informasiya barədə sən məlumatlı idin.

- Necə, başa düşmədim, nə bank, nə qarət sən nə danışırısan?

- Bu, nağıl deyil, Afaq, reallıqdır. Bilgəhdə «Qala» restoranında yeyib-içdiyimiz zaman bizə dolu bədənli, bəstəboy, sarışın bir kişi yaxınlaşdı, yadıncadır?

- Xatırlamıram, amma nə olsun ki?

- O olsun ki, o kişi cinayətkar dəstəmin xaç atasıdır. Adı da Caviddir, ləqəbi isə «Dayı»dır.

Afaq deyəsən, xatırladı:

- Hə, hə, yadıma düşdü. O səndən hansısa kağızı da istədi.

Bəşir:

- Bəli, həmin kağız sənə qətlə yetirilməyin üçün fərman oldu. Çünki həmin kağız

bankın yarılması üçün hazırlanan plan idi. Mən maşında olanda siqaretimi, alışqanımı və həmin kağızı sənin çantana qoydum. İş elə tərs gətirdi ki, biz restoranda olduğumuz zaman Dayı da aşnası ilə orada idi. Məni görəndə kimi yaxınlaşdı, salam-kələmdən sonra planı istədi. Mən də yekəbaşlıq edib üzümü sənə tutdum və çantana qoyduğum kağızı istədim. Bu Dayının gözündən yayınmadı. Gedərkən ağzını qulağıma dayayıb, - küçük, xəyanət bağışlanmazdır, - deyib getdi.

206

Bəşir yenə də danışdıqlarının Afaqa necə təsir etdiyini yoxlamaq üçün sözlərinə ara verib ona baxdı. Afaq dənizə baxan istiqamətdə qaya parçasının üstündə oturub, gözlərini də uzaqlara dikmişdi. Bəşir ona yaxınlaşıb əlini çiyninə qoydu. Hiss etdi ki, Afaq için-için ağlayır. İstədi söz desin, hətta onu qucaqlasın, amma bu dəfədə cəsəti çatmadı. Afaqın onu rədd edəcəyindən qorxdı.

- Bəs sonra, - deyə Afaqın hıçqırtılı səsi eşidildi.

- Həmin günün səhəri Cavid mənim üçün məhkəmə qurdu. İddia etdi ki, mən xəyanət-

karam, dəstənin fəaliyyəti, əməlləri barədə sənə məlumat vermişəm. Bütün iddiaları rədd etdim, günahsız olduğumu, dəstənin fəaliyyəti barədə heç kimə, o cümlədən sənə məlumat vermədiyimi söylədim. Qısa mən çox dedim, amma o eşitmədi. Bizim boss var, o içəri girməsəydi, məni oradaca qətlə yetirəcəkdi. Boss nə baş verdiyini soruşdu. Mən də and-aman etdim ki, günahım yoxdur. Qızın — yəni sənə də bizim işlərdən, ümumiyyətlə xəbərin olmadığını söylədim. Son qərar bu oldu ki, qız öldürülsün. Çox yalvardım, xahiş etdim, amma qərar dəyişmədi. Sonrakı baş verənlərdən isə özün xəbərdarsan...

Afaq başını qaldırıb, ayaq üstə dayanıb gözlərini ona dikən Bəşirə baxdı:

- Sən məni qoruya bilərdin. Ən azı rayona və ya Türkiyəyə göndərə bilərdin. Bunu etmək üçün sənə nə mane oldu?

- Dayı, o cəsədi görmək istədiyini bildirmişdi. Ağır da olsa, deməliyəm ki, səni öldürüb kahaya atdıqdan sonra Dayıya zəng edib, əmrin icra edildiyini söylədim. Səhəri gecə yarısı birlikdə o yerə getdik. Amma

207

sənin cəsədinin orada görmədik. Səhəri yenə ora getdik, axtardıq qan izlərinin magistral yola qədər getdiyini aydınlaşdırdıq. Qəlbimdə, ürəyimdə sənin sağ olduğuna ümid yarandı. Xəstəxanaları gəzdik, rəfiqələrinə baş çəkdik, ümumiyyətlə çox aradıq, axtardıq, amma səni tapa bilmədik. Yalnız iki gün əvvəl öyrəndik ki, sən sağsan və rayonda ananın yanındasan.

- Kimdən öyrəndiniz ki?

- Ninkadan və onunla bir yerdə olan Cəlal adlı oğlandan.

- Cəlal kimdir?

- Ninka dedi ki, Natiq adlı dostunun qardaşıdır. Bakıya qonaq gəlib, sənin evində qalır.

Bəşir sözünə ara verib iri daş parçasının üstündə oturdu. Kədərli-kədərli Afaqın üzünə baxıb sözünü davam etdi:

- Artıq Ninka yoxdur, Cəlal da. Hər ikisi Dayının qəzəbinə tuş gəldiklərindən, Yasamal qəbiristanlığına aparılaraq öldürüldülər. Sənə də məsləhət edirəm ölkədən gedəsən.

Afaq eşitdiyi xəbərdən dəhşətə gəldiyin-

dən bağırdı.

- Sən nə danışırısan, axı onların nə günahı vardı?! Niyə, niyə ay vəhşilər?!

Elə bu anda şok yaşandı. Afaq iri daşla Bəşirin gicgahına güclü zərbə endirdi. İlk məqamda heç nə anlamayan Bəşir sağ əlini gicgahına sürtüb:

- Niyə vurdun, yenə də məni başa düşmədin Afaq, - deyə bildirdi. Bir dəqiqə sonra dizləri üstə qumun üstünə çökdü. Sifəti üstə yerə çırpılarkən, - mən yenicə evlənmişdim Afaq, burdan bu ölkədən getmək istəyirdik, deməli qismət deyilmiş, - deməklə sözlərinə son verdi.

Afaq belini aşağı əyib ağızından qanlı köpük axan Bəşirə baxdı. Hiss etdi ki, Bəşir ölür. Kövrəldi, qeyri-ixtiyari hıçqırtı ilə ağladı.

- Kaş qarşıma çıxmayaydın, Bəşir. Kaş biz tanış olmayayıq, - deyərək son dəfə əyilib Bəşirin üzündən öpdü. Artıq ruhu bədənindən cıxmaqda olan Bəşirlə söhbət edirmiş kimi ağlaya — ağlaya pıncıladı — Etdiyin pisləklərin qarşılığıdır, Bəşir. Bir insanı öldürdüyümüz,

başqa bir insana zərər vurduğumuz zaman özümüzün də eyni və daha ağır ziyana məruz qalacağımızı düşünmürük. Səndən yadigar yenicə evləndiyin arvad qalacaq. O, bir-iki gün sənə yas saxlayacaq, sonra unudacaq. Çünki torpağın üzü soyuq olur deyirlər. Arvadın səni unudub həyatını, kefini başqaları ilə davam etdirsə də, mən ömrümün sonuna qədər səni xatırlayacaq, ürəyimdə sənə balaca da olsa məşəl yandıracağam, Bəşir.

Afaq ayağa durub, ətrafa boylandı. Sakitlik idi. Sonra da qayanın üstündən çantasını götürüb, ağaclığa daxil olub qaranlıqda yoxa çıxdı.

* * *

Ağa bəlkə də həyatında ilk dəfə idi ki, qorxu və narahatçılıqla generalın sağırdağı görüş yerinə gedirdi. Hətta olmadı belə, oldu belə düşüncələri ilə ehtiyat tədbiri də görmüşdü. Naqanı pencəyinin altından şalvarının arasına keçirtməklə kifayətlənməyib, sağ ayağının corabında tapança gizlətmişdi. Ürəyinin tez-tez döyünməsindən hiss etdi ki,

şəkəri qalxır. Bu vəziyyətdə generalın yanına getməklə özünü rüsvayçı vəziyyətə salmış olardı. Ona görə də bağı-bağçası «Niaqara» restoranının girişində maşını saxlayıb, ağaclığın arasındakı su kranına yaxınlaşdı. Sərin suda boynunu-boğazını, üzünü, əlini yuyub sakitləşməyə çalışdı. Sərin su döyünən ürəyinə məlhəm olmuşdu. Az da olsa, sakitləşmişdi. Deyəsən uzaqdan restoran xidmətçiləri onu görmüşdülər. 19-20 yaşında cavan bir oğlan, - buyurun müəllim, dəsmaldı, qurulanın, - deyə əlindəki ağ zolaqlı dəsmalı Ağaya uzatdı.

- Çox sağ ol, oğul, - deyə Ağa dəsmalı alıb qurulandı. Yenidən dəsmalı restoran xidmətçisinə qaytarıb, maşınına tərəf addımlayanda yanından qara rəngli AUDİ-Q3 maşını keçdi. Ağa AUDİ-nin arxa oturacağında oturanları aydın şəkildə gördüyündən, təəccübləndi. Qoca Mahal və Beşbarmaq Eldar burda nə gəzirlər ki, - deyə beynində verdiyi sualına özü də cavab tapmağa çalışdı. Yox, ola bilməz, onların generalla nə əlaqəsi, yəqin bura yeyib-İçməyə gəlirlər, - fikirlər içində VIP

hesab olunan 12-ci salona tərəf addımladı. Onun yerişini kötük üstünə, dar ağacına tərəf gedilən yerişə daha çox bənzəyirdi. Hətta düşündü ki, Azərbaycanın cinayət aləminin baş kəsənlərindən olan Mahalın və Eldarın burda olması onun qətli üçün fərman da ola bilər. Səbəb də vardı. «Mona Bank»ın qarət olunmasından sonra General 5 milyon 400 min manat və 2 milyon 350 min ABŞ dollarının yarısını tələb etmiş, ancaq - burada uşaqların da əziyyəti olub- deməklə ona 2 milyon manat vermişdi. O gündən özünü təhlükədə hiss edirdi. Ağa bu cür narahat dolu fikirlər içində salona daxil oldu. Yarı qaranlıq otağa daxil olarkən baxışları ilə otaqdakıları nəzərdən keçirdi. Generaldan başqa burada daha 5 nəfər vardı.

- Gəl, gəl, Ağa, gəl tanış ol, - deyə general içəri yenicə daxil olan Ağaya əyləşənləri göstərdi. Baş prokurorluqda istintaqa nəzarət idarəsinin rəis müavini Tariyel müəllimdir. Salamlaşdığı dostumuz Dağıstan daxili işlər nazirinin müavini Yasəf Abdulkərimovdur, bu isə - deyə əli ilə divanda onun yanında əy-

ləşən qara kostyumlu kişini göstərib - sədaqətli dostumuzdur. Gürcüstanın Tiflis şəhər prokurorluğunun müstəqili Vova Asanidir. Qoca və Beşbarmağı isə tanımamış deyilsən, onlar da həmçinin səni gözəl tanıyırlar. Restoran xidmətçisinin çay dəstgahı ilə içəri daxil olması ilə general sözlərinə ara verdi.

Xidmətçi gətirdiyi mürəbbə və konfetləri, eləcə də samovarı stolun üstünə qoydu. Hər kəsə armudu stəkanda çay süzüb otaqdan çıxdı. Ani sakitlikdən sonra Dağıstandan gələn qonaq dilləndi.

- Şəhəriniz çox dəyişib, heç tanımadım. Bakı gözəlliyinə görə, Avropanın istənilən şəhəri ilə müqayisə oluna bilər. Yəqin kisinin ağzını daha geniş açmısınız.

- Kisinin yox, neft kəmərinin ağzı geniş olub, - deyə Tiflisdən olan müstəntiq söz atdı.

- Şəhərdə aparılan tikintinin qara camaata nə dəxli. Yollar dəmir betondan, tikililər isə qızıldan olsa da, bunların kütlə deyilən məxluqlara heç bir aidiyyəti yoxdur, - deyə Həşimov qaşıqla gilə mürəbbəsini ağzına qoyub çeynəyə-çeynəyə söyləndi.

Yasəf Abdulkərimov lağ edirmiş kimi dedi:

- Qara camaatdan fərqli olaraq elitar təbəqə istirahət və əyləncə sarıdan özlərinə korluq vermirlər. Onlar dünyanın ən nüfuzlu kurortlarında dincəlir, tez-tez müxtəlif əyləncə mərasimləri təşkil edib, ora dünyanın tanınmış estrada ulduzlarını dəvət edirlər. Nazirlər var ki, qoca vaxtlarında yorğalıq edirlər. Saxladıqları qızlara dəbdəbəli villalar, bahalı avtomaşınlar belə bağışlayırlar... Mən sizin o nazir var ey, adı da...

General Həşimov mövzuya aidiyyəti olmayan söhbətin danışılmasından darıxdığından, - cənab general, iki saat sonra bizim nazirlikdə müşavirə olasıdır. Vaxt azdır. Bəlkə əsas mövzudan danışaq?

- Hə, niyə olmur ki, deməli, belə. Bizim insan alveri, neft ixracatı, narkotika daşınmasından əldə olunan gəlirlərimiz ötən illə müqayisədə azalıb. Vəzifələrimiz dəyişməyib, insanlar da həminkilərdi. Amma idxal-ixrac əməliyyatlarında azalma baş verib, niyə?

Tiflisli müstəntiq Vova Asani də söhbətə



gileylə başladı:

- Gürcüstanın giriş-çixış məntəqələrində problem yoxdur, ola da bilməz. Çünki bizlər varıq.

- Elə bizdə də problem yoxdur, - deyə Yasəf Abdulkərimov kinayə ilə general Həşimova baxıb söyləndi. Düzdür, özünü Çeçenistanın «qoçu»su hesab edən prezident çox tullandı-düşdü, nəhayət ona həyatı başa saldıq. Yalnız maneələr Azərbaycan tərəfindəndir.

“Razborka” xarakterli söhbətdən Həşimovun dili qarnına getmiş vəziyyətdə olduğunu anlayan prokuror Tariyel Əhmədzadə suallara cavab vermək üçün boğazını bir-iki dəfə arıtlayıb, sağ ayağını sol ayağının üstünə aşıraraq dedi:

- Dostlar, Sparta hökmdarı olmuş Demaratdan soruşurlar: sən şah ola-ola nə üçün Spartadan qaçmısan. Suala Demarat belə cavab verir: Çünki Spartada qanunlar məndən güclüdür. Yəni Azərbaycanda yarı qanun, yarı mafiya qaydaları hökm sürür. Ümumilikdə isə qanun da, reket də, mafiya da özlə-

ridir. Hər şey mərkəzləşdirilib. Qıssası, onlar gücləndikcə, biz zəifləyirik. Buna baxmayaraq narkoticarət və insan alveri sahəsində gəlirlər bir o qədər narahatlıq doğurmamalıdır. Yalnız neft ixracatında azalma baş verib ki, bunun da səbəbi məlumdur.

Bayaqdan qıyğacı baxışları ilə bir-birini günahkar çıxarmağa çalışan paqonluların hərəkətlərini müşahidə edən Qoca söhbətə qarışdı.

- Oxuduğum tarixi kitablardan yadımda bir fikir qalıb. Deməli, Makedoniyalı İsgəndər qoşunu ilə İran şahı Dara üzərinə hücum etməyə hazırlaşanda Dara İsgəngəri qorxutmaq üçün ona yazır: «Bil ki, Dara tək deyil, biz yetmiş min nəfərik». Makedoniyalı İskəndər ona cavab göndərir: «Sən də bil ki, qoyunların çoxluğu qəssabı qorxutmur». Təbii ki, bu nöqtəyi-nəzərdən bizə olunan təzyiqlərdən və onların artan imkanlarından narahat olub, geri çəkilməməliyik. Biz üzərimizə düşən vəzifəni yerinə yetirməyə çalışmalıyıq. Yalnız 6 ay ərzində Azərbaycandan, eləcə də Rusiya və Mərkəzi Asiya ölkələrindən Birləş-

miş Ərəb Əmirliklərinə, Türkiyə, Pakistan və Hindistana 2780 qadın və qızlar yola salınıb. 6500-ə yaxın kişi muzzdlu əməklə məşğul olmaq üçün Türkiyə, Rusiya və Şərqi Avropa ölkələrinə göndərilib, 130 uşaq isə ölkə ərazisində dilənçilik etməyə məcbur edilib.

Qocanın səlist və məntiqli fikirlərinə diqqətlə qulaq asan Abdulkərimov - bunu heç də uğurlu nəticə hesab etmək olmaz, - deyə bildirdi. Sonra da - sizə və bizlərə milyonlar qazandıranların bəziləri Azərbaycan Cinayət Məcəlləsinin insan alveri maddəsi ilə məsuliyyətə cəlb olunublar. Amma sizlər onları dəmir barmaqlıqlardan xilas etməmişiniz.

- İnsan alveri ilə bağlı qaldırılan 760 cinayət işindən 370-ni ləğv etdirə bilmişik, - deyə Həşimov izahat verdi.

Vova Asani statistikadan məmnun olduğundan dedi: - Deməli, məmurlarla səməli əməkdaşlıq öz mübət nəticəsini verib?

- Elədir ki, var, bizim onlarla probleminiz yoxdur, - deyə bu dəfə Beşbarmaq diləndi.

- Məmurlar bizə yardımçı olmasalar, öz-

lərinə quyu qazmış olarlar. Çünki bildiyim qədər Türkiyədə, Gürcüstanda, Fransada, Almaniyada və digər ölkələrdə hər il onlarla məmur cinayət məsuliyyətinə cəlb olunub, məhkəmə qarşısına çıxarılır. Azərbaycanda isə bu günə qədər bir nəfərdə olsun məmur insan alveri və ya narkoticarətinə görə məsuliyyətə cəlb olunmayıb.

Beşbarmaq sözünə ara verib isti çaydan bir qurtum içib, fikrini davam etdi. - Bizim işbirliyimiz daha çox narkoticarət sahəsindədir. Bəzi hallarda polis, MTN və prokurorluq əməkdaşları narkoticarətə nəzarət edirlər. Təbii ki, bundan milyonlar qazanırlar. Bəzən isə izi itirmək üçün narkomaniya ilə mübarizə adı altında əl-ayağa dolaşanları həbs edib, dəmir barmaqlıqlar arasına göndərirlər.

Yenidən Qoca söhbətə qarışdı:

- Düzdür, bəzən təhlükəsizlik orqanları gözdən pərdə asmaq məqsədi ilə əməliyyat keçirirlər. Amma sonradan ələ keçmiş narkotik vasitələr sahiblərinə qaytarılır və bu yolla qara bazara otürülür.

Abdulkərimov narazı halda əlini Həşimo-

va uzadıb dedi:

- Amma yalnız ötən ay Əfqanıstandan İrana, oradan isə Azərbaycana keçirilən 800 kiloqram narkotik maddə sərhəddən keçsə də, Astara rayonunun mərkəzində MTN-nin keçirdiyi əməliyyat nəticəsində müsadirə olundu. On gün bundan əvvəl yenə də 250 kiloqram narkotika polis tərəfindən ələ keçirilərək müsadirə olunub. Bütün bunlar nə deməkdir, Həşimov?

Həşimov dilləndi:

- Bilirsiniz, İran dövlət səviyyəsində Azərbaycan əhalisini narkomanlaşdırmağa çalışır. Fikir vermişəm, araşdırmalar da aparmışam və məlum olub ki, İranda narkotika alverçisini edam edirlər, amma Azərbaycana böyük miqdarda narkotika gətirib həbs edilənlər sonra da iki ölkə arasında imzalanan qarşılıqlı hüquqi yardım haqqında müqavilənin şərtlərinə görə ölkələrinə ekstradisiya olunduqdan dərhal sonra azad edirlər. Malların müsadirə olunmasında səbəbi MTN-nin İranın məqsəd və niyyətini bilib ifşa etməsi ilə bağlıdır.

Elə bu zaman Ağanın telefonu zəng çaldı və alo deyincə, təlaş dolu səsi eşidildi. - Ola bilməz, kim edib, necə, yıxılıb? Ola bilməz, indi gəlirəm - deyə telefonda kiminləsə danışdığı səsi eşidildi. General Həşimov üzünü Ağaya tutub - Nə baş verib, - deyə sual etdi.

Həyəcanlı olan Ağa qırıq-qırıq səslə:

- Bi-zi-m dos-tu-muz var-dı, Bəşir, ölüb və ya öl-dü-rüb-lər.

General Həşimov etinasız şəkildə - Nə olsun ki, hər ay sizlər birini-ikisini öldürürsünüz, indi də sizdən birini öldürüblər də. A kişi, otur çayını iç və veriləcək qərarı dinlə.

Ağa ayağa durub:

- Bağışlayın, mən getməliyəm, sağ olun, - deyib qapıya yaxınlaşdı.

Arxadan Abdulkərimovun səsi eşidildi:

- Dostunun ölümünə görə sizə başsağlığı verir, Allahdan rəhmət diləyirik. Burda olmaq, mütləq yas yerinə gələcəyik.

Ağa, - sağ olun, - deyib otağı tərk etdi.

Ağa maşına yaxınlaşıb qapını açdı. Sükan arxasına keçib, mühərriki işə saldı. Nə fikirləşdisə, tez pencəyinin yan cibindən telefonu-

nu çıxarıb nömrə yığdı.

- Salam Cavid, o qızın adı nə idi, Bəşirin yoldaşının, hə, hə, Asiman. Onunla elə bu gecə söhbət et - deyə onu ənənəvi dildə anlatmağa çalışdı. Sonra da ayrı-ayrılıqda iki nömrə yığıb onlara müəyyən göstərişlər verdi.

* * *

Polkovnik ağır iş gününü başa vurub evə getməyə hazırlaşdı. Bu zaman mobil telefonu zəng çaldı. Səbail rayon polis idarəsinin rəisi Altay Cavadzadə idi. Polkovnik gecənin bu vədəsində polis rəisinin zənginin heç də xeyirli olmayacağını düşündü. Telefonun düyməsini basıb salamlaşarkən, eşitdiyi xəbərdən dəhşətə gəldi. Rəşad Aslanov evinin qarşısında güllələnmişdi.

Famil Cəfərov şokda olduğundan, əsəbi halda qışqırdı.

- Şərəfsizlər, alçaqlar, amma tez də özünü ələ alıb, - Altay bağışla, əsəblərimi cilovlaya bilmədim. Biz Rəşad kimi kriminalisti qoruya bilmədik. Təcrübəli, peşəkar hüquq-

şünası itirdik. Mən bu dəqiqə hadisə yerinə gedirəm, - deyə polis rəisi ilə sağollaşıb telefonunu qapadı. Ani sonra nazir müavini, daha sonra isə nazir Əbilov bəd xəbərlə bağlı Famil Cəfərovla telefon söhbəti etdilər. Nazir Vaqif Əbilov qətlin törədildiyi yerə gedib istintaq araşdırmasına rəhbərlik etmək barədə ona tapşırıq verdi.

Polkovnik sarsıldığını, buna görə, ürəyində ciddi ağrılar yarandığını hiss etdi.- Bu da axırı, başımız bədənimizin üstündə ikən polisdən getmək lazımdır, - deyib otağından çıxdı.

Rəşad Aslanovun qətlə yetirildiyi yerə çatanda, Famil Cəfərov ağlaşma səsini eşidib kövrəldi. Oğlunun Rəşadın ruhsuz bədənini qucaqlayıb - ata, dur ayağa, evimizə gedək, yoldaşının isə Rəşad, Rəşad o əlləri qurumuşlar sənə necə qıydılar, - deyə ağı səslərini eşidəndə polkovnikin sanki dünya başına fırlandı. Prokurorluq və polis orqanlarının rəhbərliyi isə qətl hadisəsi ilə bağlı araşdırma aparırdı. Qətlin 6 metr məsafədən 1985-ci il istehsalı olan 5,45 mm çaplı «AKS-74»

konstruksiyalı avtomat silahdan 3 dəfə arxadan atəş açmaqla törədilməsi versiyası irəli sürüldü.

Ədliyyə Nazirliyinin məhkəmə ekspertiza mərkəzinin ekspertinin verdiyi ilkin rəyə görə isə iki güllə Rəşadın ciyərlərini, bir güllə isə boyun nayihəsini dəlib keçmişdir. Az sonra polislər yaxınlıqdan aşkar etdikləri «F-1» tipli əl qumbarasını «UZKOM» tipli alışıdırıcı ilə birlikdə şəhər prokuroru Əzizova təqdim etdilər. Aşkarlanan partlayıcı maddənin partladılmadan aşkar edilməsi o qənaəti yaradırdı ki, killer Rəşadın silahlı müdafiə olunacağı təqdirdə, partlayıcı maddəni işə salmağı planlaşdırıbmış. Amma Rəşadın terrorçulara xas formada qətlə yetirilməsi partlayıcının işə salınmasına ehtiyac yaratmamışdı. Sadəcə istintaqçılar üçün şübhə yaradırdı ki, cinayətkarlar niyə partlayıcı maddəni hadisə yerinin yaxınlığında atıb qaçıblar. Bu hüquq mühafizə orqanlarını qorxutmaq, yəni bizlərdə bu və bundan yeni döyüş silahları var, xəbərdarlığı da ola bilərdi. Qətlin törədilməsi ilə bağlı isə hərə bir versiya irəli sürürdü.

Bütün bunları müşahidə edən Famil Cəfərov qışqıraraq - Qatil öz aramızdadır. Onlar general Salman Həşimov, prokuror Tariyel Sultanzadə, MTN əməkdaşı Şamxal Bünyadzadə və digərləridir, - demək istədi, amma demədi. Qorxdu. Bəli, qorxdu. Qorxdu ki, onu da öldürərlər. Ona görə də Famil Cəfərov heç kəslə söhbət etmədi, heç kimlə qətlə bağlı versiyasını, rəyini bölüşmədi. Sanki idarə rəisi yox, hansısa qətl yerinə toplaşanlardan biri idi. Sakitcə maşınına yaxınlaşıb, - evə sür, - deyə sürücüyə tapşırıq verdi. O, bu gedişi ilə həm də hüquq mühafizə orqanlarında işindən gedirdi. Gedirdi ki, soyğunçuluq edən, adam öldürən, insanları oğurlayıb, girov pulu alan cinayətkarların əməllərinə tamaşa edən hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşından olmasın.

* * *

Axşam evinə gələrkən üzləşdiyi sui-qəsd cəhdini fikirləşdikcə, Ağanın içini bir ağrı, sızılı bürüyürdü. Kim idi ona güllə atan, öldürmək istəyən. Qətlə yetirdiyi insanların

qohumlarımı, ya əmlakını əlindən alıb marağını tapdaladığı şəxslərmi? Bəlkə Cavid düz deyir, -cinayət aləminin «qoçuları» onu aradan götürmək istəyib. Yox, onlarla mənim heç zaman problemim, konfliktim olmayıb, düşüncələri içində var-gəl edə-edə həyəətə çıxdı.

Sakit tərzdə avtomoblin arxa, yan, qabaq hissələrinə baxış keçirdi. Üc yerdən güllə deşiyi vardı. Kim ola bilər, Qoca, Beşbarmaq, yoxsa generalmı — deyə Ağa öz-özünə yenidən sual etdi. Sükan arxasında oturanda, bir anlıq evinə, həyəət-bacasına baxdı, gözləri ilə aman-zaman bir övladı olan Tunayı aradı. Qızıcığaz pəncərə önündə dayanıb, ona əl edirdi. Ağa üzünə suni təbəssüm verib qızına əl edib həyətdən çıxdı. Ağa bəlkə də həyatında ilk dəfə idi ki, özünün və ailəsinin həyatı üçün təhlükə hiss edirdi. Başa düşürdü ki, artıq onun missiyası başa çatıb, getməlidir. Getməyə də hazır idi. Bunun üçün qorxu keçirmirdi də. Onun fikrincə, can nə qədər şirin ola bilər ki, kişiliyini, qürurunu qorxuya təslim edəsən. Bu, mümkün deyil. Narahatçı-

lığı ailəsi ilə bağlı idi. Tunayı onun səhvlərinin qurbanı olmamalı idi. Qardaşı, bacısı, bir sözlə, qohum-əqrabası generalın və yaxud da Qocanın hədəfindən uzaq olmalı idilər.

Mobil telefonun zəngi onu fikir-xəyaldan ayırdı. Generalın ona zəng etdiyini görəndə təəccübləndi. Tez maşını yolun sağına verib saxladı.

- Salam, sağ olun, yaxşıyam, - deyə Ağa generalın hal-əhval sorğusuna cavab verdi. Ani telefon söhbətindən sonra generalın onunla görüşmək istədiyini məlum oldu. Ağa ürəyincə olan görüşmək təklifinə müsbət cavab verib, - Hə, bir saatdan sonra «Yaquar plaza»da deyə quru şəkildə bildirdi. Telefon söhbətindən sonra yenidən Ağanın daxili aləmini şübhələr bürüdü. — Yenə nə deyəcək, mənə olunan sui-qəsd cəhdinə necə münasibət bildirəcək, - fikirləri içində “İnşaatçılar”dakı ofisə istiqamət aldı. “Qələbə” meydanına çatanda gözlənilmədən peyda olan yol polisi mikrofonla ona sağa verib maşını saxlamaq işarəsi verdi. Polis kapitanı ona yaxınlaşıb rəsmi salam verib özünü təqdim etdi. Sənəd-

ləri istəyincə, Ağa ona 20 manat uzatdı.

- Müəllim, xahiş edirəm sənədləri, - deyərək pulu cibinə qoymasını təklif etdi. Bu zaman polis maşınından iki zabit onlara yaxınlaşdı. Uzun boylu, idmançı görkəmli polis baş leytenantı əmredici formada Ağadan maşından düşməyi tələb etdi. Ağa:

- Uşaqlıq etmə, boynundan da yekə danışma, - deyərək onun tələbini rədd etdi. Həmin məqamda dolu bədənli bığlı polis çavuşu əl atıb maşının açarlarını çıxardı. Ağa bu dirənişin sifariş olduğunu başa düşdüyündən müqavimət göstərmədi. Sənədlərini polis kapitanına verib generalın telefonunu yığdı.

- Sizin mətbəxin ünsürləri günümüzə zəhər qatmaq istəyirlər, - deyərək polis inspektorunu başa salmaq üçün telefonu kapitana uzatdı. Daxili işlər nazirliyindəndir, general Həşimovdur, - deyincə kapitan könülsüz telefonu alıb kənara çəkildi. İki-üç dəqiqə çəkən telefon söhbətindən sonra geri dönməz inspektor polis baş leytenantını yanına çağırırdı. Beş dəqiqəyə yaxın çəkən müzakirədən və kiməsə, harasa zəng edib danışdıqdan sonra polis

kapitanı Ağaya yaxınlaşdı:

- Buyurun sənədlərinizi, gedə bilərsiniz, - deyərək ondan aralandılar. DYP əməkdaşları getdikdən sonra sükan arxasında oturub fikrə dalan Ağa baş verən ardıcıl olayları saf-çürük etməyə və nəticə çıxarmağa çalışdı. Gəldiyi qənaət ondan ibarət oldu ki, artıq tora düşüb, qurtuluş da yoxdur.

- İstədiyini pulları verməlidir. Tələb və sifarişlər də yerinə yetirilməlidir, - deyərək çıxılmaz vəziyyətdə olan Ağa öz-özünə qərar verdi. Saatına baxdı. Generalla görüşmək vaxtına az qalırdı. Ona görə də ofisə getmək fikrindən vaz keçib, «Yaquar plaza»ya istiqamət aldı. Ora çatanda artıq generalın maşını ofisin qarşısında idi. Ağa generalın qardaşına məxsus ofisdə çox olmuşdu. Bilirdi ki, burada daha ciddi, məxfi məsələlər müzakirə olunub, qərarlar verilib. Görüş yerinin bu plazanın seçilməsi də ciddi məsələnin müzakirə olunacağından xəbər verirdi. Ağa maşını yolun kənarında saxlayıb ofisin giriş qapısına yaxınlaşdı. Mühafizəçi ədəb-ərkanla onu qarşılayıb ikinci mərtəbəyə qədər müşayiət

etdi. Dəhlizin axırında sağ tərəfdəki otağın qapısını döyüb içəridən – gəlin səsi eşidincə mühafizəçi – buyurun, keçin dedi. Ağa içəri keçib stol arxasında üzbəüz oturub söhbət edən qardaşlara salam verdi. Ofisin sahibi Oktay müəllim ayağa durub Ağaya yaxınlaşdı. Əl verib onunla görüşdü. Kefini-əhvalını soruşduqdan sonra oturmaq üçün yer göstərdi. Ağa generalla salamlayıb göstərilən yerdə oturdu. Oqtay müəllim:

- Gedəsi yerim var, məni bağışlayın, - deyib otaqdan çıxdı. Bir anlıq otağa sakitlik çökdü. Generalın – yaman pörtmüsən, problem-zad yoxdur ki, atmacası söhbətin başlanması üçün mövzu oldu.

Ağa oturduğu yerində özündən razı davranış göstərən generala:

- Merfi Termodinamikası qanuna görə «Təzyiq altında hər şey pisləşir» - deyə söz atdı.

- Padder qanunu da var. Qanuna görə «yaxşı başlayan bir iş pis qurtarır. Pis başlayan hər bir iş yaxşı qurtarır». Amma bütün bu qanunlardan fərqli olaraq siz yolunu azan

nadan insan təsiri bağışlayırsınız. Yolunu azanlar isə bizim ailənin üzvü ola bilməzlər.

- Hə, ona görə məni axşam aradan götürməyə çalışdınız? Amma cinin canı şüşədə olan kimi mənim də canım daha çox güvəndiyim dostlarımdadır.

- Səhv edirsiniz, sizin və sizə məxsus olanların canı mənim əlimdədir. Ola bilər ki, sabah, ya da birisi gün, hədəfə alınan obyekt nişangaha tuş gəlsin. Xəbərdarlıq ancaq bir dəfə olur.

Generalın dediyi son sözlərdən tutulan Ağ a axşam baş verənlərin generalın ona bir xəbərdarlığı olduğunu başa düşdü. Amma bu xəbərdarlıq nəyə görə edilirdi ki? Problem pul idisə, onu istənilən vaxt həll etmək olardı. Sadəcə generalın – bu gecə 5-6 milyon tap, gətir deməsi kifayət idi. Yox, səbəb başqadır.

- Xəbərdarlıq etməyə ehtiyac yoxdur, siz həmişəki kimi tələb edə, göstəriş verə bilərsiniz.

- Siz oyun qaydalarını pozmusunuz.

Ağa generalın ittihamına sərt cavab ver-

di:

- Biz başına ləçək bağlamış qadın deyilik, kişiyik, boşboğazlıq etmək səfehlərə məxsusdur. Mənə sübut göstərin.

- Sübut istəyirsən?

- Bəli.

- Elə isə nazir müavinin bacısı oğlunun oğurlanaraq Rostov şəhərinə aparılmasını baş prokurorluqdakı Tariyel müəllimə kim deyib.

Acı-acı gülüb əlini əlinə vuran Ağa:

- Tariyel müəllimi sizin vasitənizlə tanımışam. Heç vaxt sizin başınızın üstündən onunla danışmamışam və bunun marağında olmamışam da, - deyə bildirdi.

- Tariyel müəllim bizim yaxın dostlarımızdandır. Amma elə şeylər var ki, bir dost deyiləsi sözlər digər dostdan gizli saxlanmalıdır. Nazir müavinin qohumunun oğurlanması da dostumuz Tariyel müəllimdən gizli saxlanılmalı idi.

- Niyə bu məlumatın məhz mənim Tariyel müəllimə çatdırdığımı düşünürsünüz?

- Çünki o sizin haqqınızda çox danışır və

sizi tərifləyirdi. O gün Dağıstandan və Gürcüstandan olan qonaqlarımızla söhbət zamanı o yenidən sizdən danışdı. Söhbət əsnasında Rostovdakı girovdan söz açdı. Bu zaman şübhə yeri qalmadı ki, nazir müavinin qohumunun oğurlanmasını Tariyel müəllimə siz demisiniz.

- Səhv edirsiniz. Tariyel müəllimin nazir müavini ilə əlaqəsi var.

- Əsas var?

- Bəli. Onların müxtəlif eyşi-işarət məclislərdən çəkilən birgə şəkilləri var. Maşındadır. Aşağı düşəndə göstərərəm.

Bir xeyli fikrə gedən general təəssüfedici halda başını yelləyib dedi:

- Maksimen qanunu haqqında eşitmisən? Qanunda deyilir: işi lazım olduğu kimi görməyə heç zaman vaxt tapılmır, lakin qüsurları düzəltməyə həmişə vaxt tapılır. Sizinlə münasibətdə də qüsurlara yol verilib. Amma bu qüsurları düzəltmək artıq mənim iradəm xaricindədir. Yalnız bir halda vəziyyəti sizin xeyrinizə dəyişmək olar.

Ağa qeyri-ixtiyari sual etdi:

- Hansı halda?

- Nazir Vaqif Əbilovun və şəhər prokuro-ru Əzizovun öldürməsi ilə.

Eşitdiyi sifarişdən şoka düşən Ağa sanki kənardan bu xəbəri kimlərsə eşidə biləcəyindən narahat olduğundan təşviş dolu nəzərlərlə sağına-soluna boylandı. Sonra generalın qansız sifətinə təəccüblə baxıb dedi:

- Axı necə?

- Sizin bacarmadığınızı heç bir iş yoxdur.

Ona görə də çox sadə. Bu gün səhər müxalifətçi fəal Sabir Mərdanovu Naxçıvanda qətlə yetiriblər. Bildiyim qədər sabah səhər onun cənazəsini Bakıya gətirəcəklər.

Onsuz da ağır durumda olan Ağa generalın iqtidar-müxalifət söhbəti danışmasından qeyzləndi, əsəbi formada:

- Müxalifətçi ölüb və ya öldürülüb, bunun mənə nə aidiyyəti var ki?

- Qulaq as. Həmin müxalifətçi fəalı Təzə Pir məscidində yuyub Bilgəhdə dəfn etmək istəyəcəklər. Amma MTN-dəki dostumuz Nağı Hacızadənin dediyinə görə, hökumət onun məsciddə yuyulmasına icazə verməyə-



cək. Qarşıdurma yaranacaq, siz fürsətdən yararlanıb partiya sədri Şövqi İbrahimlini qətlə yetirməlisiniz.

Planın məğzini indi başa düşən Ağa sakit səslə «sonra» deyə bildirdi.

- Sonra paralel olaraq Əbilovun və Əzizovun qətlə yetirilməsi üçün geniş əməliyyat planı hazırlanıb həyata keçirilir.

- Necə?

- Partiya sədrinin öldürülməsi ilə qısa da olsa iğtişaşlar yaranacaq. Bu zaman Əbilov və Əzizov təhlükəsizlik xidmətinin rəisinin tapşırığı ilə Bakı şəhər Baş Polis İdarəsində toplanıb müşavirə keçirmək əmri alacaqlar. Mühüm keçid məntəqələrində peşəkar «nayomnik»lər yerləşdirilir və onlar polis idarəsinə gedərkən yolda qətlə yetirilirlər. Bu qətlə görə çoxları sizə minnətdar olacaqlar.

- Vətəndaş müharibəsi yarana bilər. Bunu nəzərə almısınız?

- Nə baş verəcəyi mənim vəcimə də deyil. Əsas odur ki, bizə hörmətsizlik edənlər öz qanlarında boğulur.

Ağa generalın üzünə baxmadan öz-özünə düşündü ki, «quzunu qurda tapşırıblar» məsələni belələrinin məkrli əməllərinə görə deyiblər də. İnsanların həyatını, dövlətin taleyini belələrinə etibar ediblər, bunlar da vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə edib istədikləri oyunu çıxarırlar. Bizi kimi yaramazları da öz torlarına salıb qanlı cinayətlərinin icraçılarına çevirirlər.

- Nə düşünürsən, - deyə general Həşimov Ağaya müraciət etdi.

- Əməliyyatın sonunun necə olacağından asılı olmayaraq mən həmişəki kimi sizin göstərişinizi yerinə yetirməyə hazırım.

Eşitdiyi cavabdan razı qalan Həşimov ayağa durub Ağaya yaxınlaşdı, əlini onun çiyinə qoyub — mən belə də bilirdim, sağ ol, - deyərək əlavə etdi:

- Səninlə bağlı fikirlərimdə yanlışlığa yol vermişdim, gərək bağışlayasan.

- Mən sizi ilk görüşümdən qalib gəlməyə və fərqlənməyə çalışan adam kimi qəbul etmişəm. Axşam və bu gün baş verənlərdə fikirlərimdə yanlışlığa yol vermədiyimi

təsdiqlədi. Sizin məni tənqid etdiyiniz və ya təriflədiyiniz vaxtlar olub. Bu gün tənqid etdiniz, iradlar bildirdiniz, sabah isə tərifləyə də bilərsiniz. Ona görə də narahat olmayın əmrinizi canım bahasına da olsa yerinə yetirəcəyəm.

- Sizə nədəsə kömək lazımdırımı?

- Xeyr, bütün texniki təchizata və peşəkar qüvvələrə malikik. Çatışmayan yalnız sizin bizə olan inamınızın azalmasıdır.

General bic-bic gülüb dedi:

- Yaxşı, qurtardıq bu söhbəti. Gəl bilikdə «şeytana lənət» deyək. İndi isə mən getməliyəm.

Sağollaşmaq məqamı olduğunu anlayın Ağa ayağa qalxdı. General Ağanı qucaqlayıb əlləri ilə onun kürəyini döyəclədi. Salamət qal, - deyib otaqdan çıxdı. Ağa generalın arxasınca baxıb — ailəmi, Tunayımı qoruya bildim, - deyib telefonunda nömrə yığdı. — Cavid hamının axşam saat 9-da Novxanıda olmaları üçün xəbər verir.

* * *

Natiq özünə yer tapa bilmirdi. Elə hey «günahkaram, qardaş» deyib, ahuzar edirdi. Anasına təskinlik üçün də söz tapa bilmirdi. Yazıq ananın ağlamaqdan gözlərində yaş qurumuş, beli bükülmüşdü. Natiq istintaqın gedişi ilə bağlı məlumat öyrənmək üçün Bakıya gəlmiş polis, prokurorluq orqanlarında olmuş, amma cinayətkarların tapılaraq istintaqa təhlil verilməsi istiqamətində iş aparılır, - deyərək onu başlarından ediblər. Bu dəfə də Bakıya gəlişi qardaşının qatilinin tapılması ilə bağlı idi. Yenə də Daxili İşlər Nazirliyində, Baş prokurorluqda olub, ikinci şəxslərlə görüşüb onlardan qardaşının qatilini tələb etmişdir. Hətta nazir müavini və baş prokurorun müavini ilə sərt danışib onları cinayəti ört-basdır etməkdə günahlandırıb. Dikbaşlığına görə ona irad bildirib qəbul otağından çıxarmışdılar. Prokurorluqda işləyən bibisi oğlu Şəmistan da ona kömək edə bilməmişdi. Hətta birinci görüşlərində onunla mehriban görüşüb qatilin tapılaraq cəzalandırılmasına yardımçı olacağını bildirib. Amma sonradan

Natiqin görüşmək təklifini Şəmistan iclasda olması bəhanəsi ilə boyun qaçırmış, ardıcıl telefon zənglərini cavabsız buraxmışdı. Natiq bütün bunlara əsaslanaraq o qənaətə gəlmişdi ki, qardaşını və Ninkanı öldürənlər arxalı mütəşəkkil cinayətkar dəstədir. Afaq düz deyir, cinayətkar qatillər dövlətin bütün strukturlarında kök salıblar. Onlarla bacarmaq çətindir, - deyə öz-özünə düşündü.

- Çox fikir-xəyal edib ürəyinə salma. Axı sənin uşaqların var, heç olmasa onları düşün, - deyə yenicə otağa daxil olan Afaq Natiqə öyüd-nəsihət verməyə çalışdı.

- Bu qan yerdə qalmamalıdır, Afaq, qisas alınmalıdır.

- Sən deyən kimi olacaq. Mən ilk qisasımı aldım, Bəşiri cəhənnəmə vasil etdim. Qalır Cavid, onunla da haqq-hesab çəkərik.

Natiq bu mübariz, qətiyyətli qadına öteri baxıb, ilk görüşləri zamanı Afaqın dostluq təklifinə ürəyində «bu dostluq mənə başa gələcək» keçirdiyi xəyal canlandı. Amma bu barədə Afaq bir söz demədi. Düşündü ki, burda Afaqın nə günahı var ki, amma Afaq

elə bil onun ürəyindən keçənləri duymuşdu. Divanda yanında oturub:

- Mən günahkaram, əgər o vaxt mən ölsəydim və ya sənə rast gəlməsəydim, başınıza belə qəzavü-qədərdə gəlməzdi, - deyə Natiqin əllərini ovucuna alıb ağlaya-ağlaya söylədi.

- Yox Afaq, burda sənlik bir şey yoxdur. Özünü də qınama, Allah yazan yazıdır, yazıya isə pozu yoxdur.

- Biz qisasımızı ala bilərik, Natiq, ala bilərik, özü də bu gecə.

«Qisas» sözünü eşidəndə Natiq diksinən kimi oldu. Üzünü narahat və yorğun görünən Afaq tutub dedi:

- Axı özün deyirdin ki, onlar keçilməz qala, idarə edilməz qüvvədirlər.

- Molla Nəsrəddinin sözü olmasın, biz qazidən qaziyə şikayət etsək, vəhşilərin cəzalandırılmasına nail ola bilmərik. Qisas almaq üçün isə biz qazidən icazə almayacağıq. Qərarverici və icraedici özümüz olacağıq.

- Yəni bacararıq?

- Mən artıq birini o dünyalıq etməklə bacarığımı göstərmişəm. Bu gecə ikilikdə ba-

carığımızı ortaya qoyub «qisas qiyamətə qalmaz» dini məsələni onlara göstərərək.

Afaq sözünü bitirib qonaq otağına keçdi. Əlində maşın açarı geri qayıtdı.

- Enin binanın avtodayanacağına. Liftin qapıları açılan kimi birinci sütunun yanında saxlanılmış qara rəngli cip “Santafe” maşını görəcəksən, o mənimdir. İdarəedici düyməni basan kimi maşının işıqları yanıb-sönəcək. Bu, həm də çətinlik çəkmədən bizim maşının hansı olduğunu sənə nişan verəcək.

Təəccüblə Afaqa baxan Natiq bu qızın qətiyyətinə, cəsarətinə heyran qalmışdı. Nə cavab verəcəyini, hansı addımı atacağını bil-mirdi. Bir növ gözlərini döyə-döyə qalmışdı.

- Səninləyəm, başa düşdün? — deyə Afanın səsi eşidildi.

Özünü ələ alan Natiq tez-tələsik — hə, bildim. Amma maşını binanın dayanacağından çıxarmağa icazə verəcəklərmi?

- Allah evini tiksin, yuxarıda oturan başkəsənlər heç kimdən icazə almadan bu ölkənin sərvətini vaqon-vaqon sərhəddən keçirib xaricə aparırlar, deyirsən biz özümüzün şəxsi

avtomaşınımızı dayanacaqdan çıxara bilməyəcəyik. Al bunu, yaşıl düyməni basan kimi dayanacağıın qapıları açılacaq və sən maşını həyəətə çıxaracaqsan.

Afaq sözünü bitirib qara rəngli idarəedicini Natiqə uzatdı.

Həyəcandan ürəyi tez-tez döyünən Natiq idarəedicini və maşının açarını Afaqdan alıb dedi:

- Kəndçi qızı, bu cəsarətə necə nail olmusan?

- Aqillərdən birinin dediyi gözəl bir kəlam var: Həyat insanı eşşək kimi anqırmağa, it kimi hürməyə, ilan kimi sürünməyə məcbur edir. Həyatın amansız qaydalarını, qanunlarını elə bu həyat özü mənə öyrənib. Bilirəm ki, ələ keçsəm, öldürüləcəyəm. Amma qəlbim qisas almaq eşqi ilə alışıb yanır. Səbəbsiz yerə deməyiblər ki, qanun güclüdür, amma mərhumiyyət və ehtiyac ondan da güclüdür. Nə isə, keçək qonaq otağına, yaxşı çay dəmləmişəm, pürrengi çaydan içək, qəlbimizdən, ürəyimizdən keçənlərlə bağlı söhbət edək, dərdləşək, bəlkə bir daha bu gen dünyanın

gün işığını görmədik.

Son sözləri deyincə Afaqın gözləri yaşardı. Başqa bir söz deməyib, yan otağa keçdi. Az sonra:

- Natiq gəl, - deyə Afaqın səsi eşidildi.

Natiq otağa keçib stol arxasında oturdu. Qarşısına qoyulan armudu stəkana limon dilimi atıb dedi:

- Afaq, indi de görüm, necə hərəkət edəcəyik?

- Bildiyim qədər Cavid Nərimanovda «Kosmos» mağazasının yanındakı binada aşnası ilə qalır.

- Birdən orada olmadı?

- Ola bilər, quldurlar və vəzifəlilər deyirlər ki, daim diqqət mərkəzində olanların ən azı iki-üç yuvası olmalıdır ki, onları təqib edən köpəklərdən yayına bilsinlər. Amma Cavid kimi quldur mənim kimi köpəyin əlindən qurtula bilməyəcək.

Afaq sözünə bir anlıq ara verib mətbəxə keçdi, iki-üç dəqiqə sonra əlində dəsmala bükülü geri qayıtdı. Bukülünü stolun üstünə qoyub açdı. «Naqan» sistemli revolveri əlinə götürüb çaxmağı çəkdi. Divara tuşlayıb, - al, Cavid, al, - deyib, üç-dörd dəfə boş vəziyyətdə tətiiyi çəkdi. Natiq

çaşmış, həm də qorxmış halda Afaqa baxırdı. Afaq Natiqin saralmış sifətinə gülümsəyib dedi:

- Mənim əziz dostum, öldürməsək, sabah, ya da birisi gün bizi öldürəcəklər. Biz cəld tərpənib bu gün onların axırına çıxmalıyıq.

Natiq qadının cəsəreti qarşısında utandı. Özünə toxtaqlıq verib, sərt şəkildə:

- Narahat olma, biz bacaracağıq, - deyə söyləndi. Sonra da – sadəcə mənə necə atmaq lazım olduğunu başa salın – deyə xahiş etdi.

Afaq dəsmalın arasında olan 10 patron-
dan 7-ni tapançaya yükləyib yavaşca hazır vəziyyətə gətirdi. Sonra naqanı Natiqə uzadıb, - buyur, istəsən sənə acılar yaşatdığına görə məni də güllələyə bilərsən, - dedi.

Natiq ayağa durub Afaqı qucaqladı. Başına əli ilə sığal çəkib alnından öpdü.

- Afaq, sən mənim can dostumsan. Canıma necə qıya bilərəm ki? Biz birgə əzizlərimizin canına qıyanların canını alacağıq.

Afaq xoş nəvazişdən kövrəldi. Gözlərindən yaş süzüldü. Başını yuxarı qaldırıb:

- Səndən bir xahişim var?

- Buyur.

- Bilmirəm baxdığım kinodan eşitmişəm, yoxsa vərəqlədiyim kitabdan oxumuşam. Deyilirdi ki, sinən olan yerdə kürəyini gülləyə vermə, oğul. Xahişim budur ki, öndə mən gedəcəyəm. Sinənə tuşlanacaq silahın hədəfi mən olacağam.

Natiq:

- Elə demə, Afaq, kişi gərək öndə olsun. Mən sənə çəpər olacağam. Bir də xahiş edirəm ölümdən danışmayaq. Biz öldürməyə gedirik.

- Yaxşı, deyə Afaq əlini Natiqin boynundan çəkib gülə-gülə bildirdi.

Natiq astaca tapançanı şalvarının yanına keçirib Afaqa:

- Mən düşüb maşını götürüb binanın tinindəki mağazanın önündə səni gözləyirəm.

- Oldu, - deyən Afaq əynini dəyişmək üçün yan otağa keçdi. Natiq isə qapını açıb, bloka çıxdı. Liftin düyməsini basıb gözlədi. Az sonra liftin qapıları açıldı. Budur artıq avtodayanacaqdadır. Natiq hiss etdi ki, həyacandan qıçları əsir, əlləri titrəyir. Bir təhər

özünü ələ alıb idarəedicinin düyməsini basdı. Qarşısındakı qara rəngli maşının cığılta səsi ilə bərabər işıqları da yanıb-söndü. Natiq maşına yaxınlaşıb qapını açdı. Salona daxil olub, ilk öncə içəri nəzər yetirdi. - Təzə maşındır, sağlığına qismət, - deyə öz-özünə söyləndi. Sonra da açarı burub mühərriki işə saldı. Bir anlıq ön işıqları yandırmaq üçün axtarış apardı. Nəhayət tapdı. Ətrafı nəzərdən keçirib yavaşca ayağını əyləcə basıb, əli ilə sürət qutusunun pedalını — D-yə qoydu. Ayağını əyləcdən çəkincə, maşın irəliyə atıldı. Cəld ayağını əyləcə basıb maşının sürətini azaltdı. Sakitcə qapılara yaxınlaşıb idarəedicinin yaşıl düyməsini basdı. Qapılar tədricən açıldı. Həyətə çıxınca, Natiq sanki azadlığa çıxdığını düşündü. Binanın tininə çatanda Afaqı çətinliklə də olsa tanıyıb, maşını saxladı. Afaq əyninə qara rəngli idman forması geyinib başına da idman kepkası qoymuşdu. Əlində isə bağlama vardı.

- O nədir? - deyə Natiq işarə etdi.

- Xalattır!

- O nə üçün?

Cavidi öldürmək üçün yeganə vasitədir.

Natiq bu mövzuda əlavə sual verməyib dedi:

- Yadıma bir xanımın sualına Amerika yazıçısı Mark Tvenin verdiyi cavab düşdü.

Afaq söhbətin ona aid olacağını bildiyindən maraqlı nəzərlərlə Natiqi süzüb dedi:

- O, sorgöz Mark Tven nə deyib ki?

- Deməli, bir xanım Mark Tvendən soruşur: Sizə elə gəlmir ki, ən yaxşı hakim qadınlar ola bilər?

- Təkcə hakim yox, - deyə Mark Tiven etiraz edir, həm də ən qəddar və ən yaxşı cəllad.

- Yəni deyirsiniz mən cəlladdan fərqlənmirəm? - deyə Afaq söz atdı.

- Yox, incə və zərif xanımsınız, sadəcə mühit və zaman sizi qəddarlaşdırıb, amansız diş canavara çevirib. Səbəbsiz yerə deməyiblər ki, intiqam, sevgi, namus, gözlənilən ağır cəza ölüm qorxusuna qalib gəlmək gücündə deyil.

- Gəl, bu söhbəti bitirək. Yaxşı olardı ki, gecə əməliyyatından danışaq, - deyə Afaq Natiqə üzünü tutdu.

- Hə, düz deyirsən, elə boş-boş şeylərdən danışaram.

- Biz elə yerdən getməliyik ki, diqqəti cəlb etməyə və kameralara da düşməyə.

Natiq:

- Mən şəhəri yaxşı tanımıram, - deyincə Afaq, - narahat olma, mənə bu küçələrdən, prospektlərdən çox sürüyüblər, ona görə də tanışlığım pis deyil. Deməli, düz sür, “Qarabağ” otelinin önündən keçib yaşıl bazarın yanına, oradan ötürücü yolu keçib Səttarxan körpüsünə çıxmalıyıq.

Tapşırıqlara və işarələrə qeyri-şərtsiz əməl edən Natiq gözlənilmədən sual etdi:

- Onu hansımız vuracaq?

Afaq bu günə qədər toyuq başı belə kəsməyən Natiqin qorxu içində olduğunu başa düşdüyündən, - azdan-çoxdan təcrübəm var, onun axırına çıxmağı mənə tapşır, - deyə dostuna ürək-dirək vermək üçün söyləndi.

Natiq üstündən dağ götürülmüş kimi dərinə nəfəs alıb, xala, xətrin qalmasını deyə – tapança məndədir. Onu da mən öldürməliyəm. Qana-qan – deyə gözaltı Afaq

baxdı. Amma Afaq sakit idi. Sakit tərzdə də Natiqə — xahişimi rədd etmə, - deyə cavab verdi. Sonra da saatına baxıb 12-yə 20 dəqiqə qalır. O, yaramazın yuvasına da çatırıq. Amma ehtiyatlı olmalıyıq.

- Nədən? — deyə Natiq sual etdi.

- Dördbucaq şəklində olan binanın yaxınlığında strateji əhəmiyyətli obyektlər yerləşir. Onları polislər mühafizə edirlər. Bizə isə ilk öncə o alçağın yaşadığı binanın dördüncü blokunun 10-cu mərtəbəsindəki mənzilini 15-20 dəqiqə müşahidə etmək lazım gələcək. Müşahidə apardığımız müddətdə polislərin diqqətini cəlb edə və bununla da özümüzü ələ verə bilərik.

- Məsləhətin nədir?

- Qulaq as. Binanın yuxarı hissəsində şərab zavodu, aşağıda Milli Bankın və Kapital Bankın bunkerləri yerləşir. Yan tərəfdə dəmir yolu xətti keçir. Biz müşahidəni daha münasib yerdən aparmalıyıq ki, həm hədəfimizi aydın seçə, həm də kənardan keçənlərin diqqət mərkəzinə çevrilməyək.

- Bizim harda dayanıb müşahidə aparma-

ğımızın fərqi varmı?

- Prinsipcə yoxdur.

- Elə isə dayanıb müşahidə aparmaq üçün münasib yer şampan zavodu tərəf ola bilər.

- Nədən bu fikirdəsən?

- Bankların və dəmir yolu xəttinin keçdiyi ərazi polis nəzarətindədir. Yəqin kameralar da quraşdırılıb. Şampan zavodu isə özəl olduğu üçün oranın mühafizəsi də dövlətin marağında ola bilməz.

Afaq başını bulayıb — əhsən, - dedi. Sonra da binanın girişinə yaxınlaşdıqlarından daş qalağını əli ilə göstərərək şampan zavodu o tərəfdədir, - deyə maşını ora sürməsinə təklif etdi.

Natiq çala-çuxur yolu keçib daşın, torpağın qalaqlandığı yerə çatdı. Dairə vurub maşını Afaqın nişan verdiyi binanın istiqamətində saxladı. Dərhal da ön işıqları söndürüb Afaqə sual etdi:

- Hansı evdir?

- Dayan, bir diqqətlə baxım, - deyə Afaq ön şüşədən binanın sayrışan işıqlarına diqqət yetirdi.

- Hə, hə, odur, tapdım, amma işıqları yanmır, yəqin evdə yoxdur, - deyə sevincək dilləndi.

- Hansıdır?

- Bax, o üzbəüz dayanıb söhbət edən kişiləri görürsənmi?

Onlardan aşağıda bir nəfər də dayanıb həyəətə boylanır?

Natiq gözlərini qıyıb Afaqın nişan verdiyi istiqamətə baxdı.

- Hə, gördüm, deyəsən o iki nəfərdən biri köynəkdə, digəri isə yarıçılpaqdır.

- Onların dayandıqları üst mənzil Cavidindir.

Natiq bir qədər də diqqətlə baxıb dedi:

- Necə əmin ola bilərik ki?

- Gözlə, 5-10 dəqiqəyə gəlirəm, - deyib Natiqin nə deyəcəyini gözləmədən maşının qapısını açıb yerə düşdü və binaya tərəf addımladı.

Natiq onun arxasınca baxıb, sonra da özünə - qardaşım, Cəlal, sənın qisasını almaq məqamındayam. Ruhun bizə işıq, Allah yardımçımız olsun, - deyə ürəyində söyləndi. Bu

fikir-xəyal içində çox var-gəl etdi, özünə o qədər qapandı ki, Afaqın qapını açıb oturmamasını da hiss etmədi. Afaqın, - Onun evidir, deməsindən sonra xəyalından ayıldı.

Gözlərini Afaqa dikib — necə yoxladın ki, - deyə sual etdi.

- Çox sadə, yuxarı mərtəbəyə çıxdım. Qapının üstündə o alçağın ad və soyadı yazılmışdı.

- Ehtiyatlı olmaq lazımdır. Binanın təhlükəsizlik kameraları sənın hərəkətlərini qeydə ala bilərdi.

- Narahat olma. Bina hələ ki, tam istifadəyə verilmədiyindən, təhlükəsizlik kameraları da quraşdırılmayıb.

Natiq ciyər dolusu nəfəs alıb giley edibmiş kimi Afaqın əlini ovcu arasına alıb dedi:

- Afaq həyatını riskə atma. Bundan sonra nə etmək lazım olacağını mənım öhdəmə burax. Yaxşı olardı ki, sən evə gedəsən. O, qatillə haqq-hesab çəkməyi də mənım öhdəmə buraxasan.

- Yox, onu bacarmayacağam. Yola birgə çıxmışıq, birgə də evimizə qayıdacağıq. Bu

mövzuda söhbəti də bitirək. Bundan sonra nə etmək haqqında danışaq.

Afaqın israrı qarşısında geri çəkilən Natiq təslim oldu. Əli ilə Afaqın başına sığal çəkib dedi:

- Kaş, dost deyib əl uzatdığım kişi dostlarda səndə olan qeyrətdən, mərdlikdən çox demirəm, 10-15 faiz olaydı.

Natiqdə hiss ediləcək təşvişin, qorxunun, cəsarətlə, qətiyyətlə əvəz olunmasından Afaq sevindi. Amma bu barədə bir söz demədi. Natiqin xətrinə dəyə biləcəyini düşündü.

- Bəlkə düşüb bir az təmiz hava alasan. Ya da üzünü o tərəfə çevir, baxma.

- Nə etmək istəyirsən?

- Paltarımı dəyişəcəyəm, istəsən kömək də edə bilərsən. Axı sənin təcrübən var.

- Şil deyilsən ki, gözün görür, canın da salamat, amma gecənin bu vədəsində paltar-dəyişmə nəyə lazımdır?

- Cavidin qapını bizim üzümüzə açması üçün xalatda olmağım vacibdir.

- Qapını açmalı olsa, idman paltarında olsan da açacaq da.

- Xalatda qonşu olduğumu bildirməklə qapını döyəcləyəcəyəm. O da heç nədən şübhələnmədən qapını açacaq. Bildiyim qədər o çox bəic və ağıllı adamdır. Azca da olsa şübhələnsə, bizi silahla qarşılayıb, cəhənnəmə vasil edəcək.

- Deməli, bizi ağır və təhlükəli sınaq gözləyir.

- Bəli. O, asanlıqla canını tapşırmayacaq.

- Amma çox yaxşı hazırlanmış plandır.

- Ağıllı və ya ağılsız plan olduğu, ancaq iki-üç saatdan sonra bilinəcək. İndi isə ya mənə kömək et paltarımı dəyişim, ya da düşməyindən bir-iki dəqiqəlik təmiz havada gəzin.

Natiq dəcəl uşaqla zarafat edirmiş kimi Afaqın burnuna yavaşca bir çırtma vurub — səni dəlisov yaramaz — deyib qapını açaraq maşından yerə düşdü. Ətrafı diqqətlə nəzərdən keçirib, aylı-ulduzlu, təmiz səmanı seyr etdi. Sakit səsle dodaqaltı Sokratın «hələ öz taleyindən qaçan olmayıb, çünki taledən qaçmaq ölümdən qaçmaq deməkdir, bu isə mümkün iş deyil» müdrik fikirlərini pıçıldadı.

dı. Öz-özünə düşündü ki, qardaşımı itirdim, özüm də ölümlə üz-üzəyəm. Bütün bunlar taleyimə yazılanlardır. Sənə çox şükür Allahım, - deyib iki əli ilə salavat çevirdi. Səs eşidib maşına tərəf çevrildi. Afaq idi, onu maşına çağırırdı. Natiq ətrafda hökm sürən sakitlikdən Cavidin yaşadığı eyvana baxdı. Işıqlar yanmırdı. Maşına yaxınlaşıb qapını açıb oturdu. Afaq xalatda, saçları da üz-gözünə səpələnmiş halda oturmuşdu.

- Saat neçədir?

Natiq telefonunu yandırıb orada saata baxdı.

- Üçə beş dəqiqə işləyir.

- İndilərdə gələr — deyən Afaq bəlkə də yüzüncü dəfə Cavidin eyvanına baxdı.

- Aha, işıqlar yanır.

Natiq də başını qaldırıb gözləri ilə Cavidin eyvanını aradı.

- Hə, gəlib, hazırlaşmaq lazımdır.

* * *

- Bəşirin ölümü necə də uğursuz, bədbəxt hadisədir, - deyə Sevda yenicə divanda otur-

maqda olan Cavidə söyləndi.

- Elədir, amma şübhələr var. Çünki onun içib açarının itirdiyi vaxtlar olmamışdı. Onu başından vurub öldürüblər.

- Başa düşmədim, kim öldürə bilərdi ki?

- Gəncəli Qoca.

- Mənim də ondan zəhləm gedir, amma onun cəsərət edib Ağanın adamını öldürə biləcəyi inandırıcı deyil.

- Qoca hər şeyə qadirdir. Bunu Ağa da bilir.

- Yəni Ağa bilir ki, Bəşiri Qoca öldürtdürüb?

- Tam dəqiq deyə bilmərəm, amma bayaqkı məclisdə tez-tez Qocanı təhqir edən sözlər işlətməsi məndə şübhələr yaratdı.

- Yəqin ki, bir-iki günə hər şey aydınlaşar?

- İnanma.

- Niyə?

- Çünki hüquq-mühafizə orqanlarında Bəşirin banda dəstəsinin üzvü olduğunu bilirlər.

- Nə olsun ki?

- O olsun ki, qətlə yetirilən banda üzvü onlar üçün öldürülmüş yiyəsiz it kimi bir şeydir. İtə görə qanlarını qaraldıb, keflərini pozmazlar. İşə bağlayacaqlar, məsələ bitəcək. Kimdir hay-küy qaldıran, qatil axtarışına çıxan. Bir arvadı idi, onu da Bahadurla Qaçay o dünyaya Bəşirin yanına göndərdilər.

Eşitdiyi xəbərdən diksinən Sevda ayağa durub Cavidə yaxınlaşdı:

- Axı niyə, o bicarənin nə günahı vardı ki?

- Onun günahı çox bilməyində idi. Asiman Sahib Məcidovun öldürülməsində əsas şahidlərdən idi. Biz onu zərərsizləşdirmək istəyirdik. Hətta Vahab cəhd də göstərmişdi, amma ölümün pəncəsindən qurtula bilmişdi. Bəşir araya girdikdən sonra Ağa Asimana amnistiya elan etdi.

- Bəs Bəşirdən sonra Asimanın öldürülməsinə niyə qərar verildi ki?

- Ağa düşündü ki, Asiman polisə gedər və hər şeyi etiraf edər.

- Cavid, niyə imkan verdin? Bəşir sənə dostun idi. Hər zaman ondan razılıq edirdin,



niyə, niyə Cavid?

- Belə olmasını istəməzdim, amma riskə gedə də bilməzdik. Açıq Bəşirin ölümü məni üzür. Hər şeyə nifrət edirəm. Sabahkı əməliyyatdan sağ çıxsaq, Rusiyaya, Kamışın şəhərinə gedəcəyəm. Orada xalam oğlu yaşayır.

- Bəs mən?

Cavid Sevdanın «bəs mən» deyərkən səsinin titrədiyini hiss edib sakitcə dedi:

- Heç ola bilərmə ki, canım qədər sevdiyim aşqımı özümlə aparmayım. Gəl yanıma.

Eşitdiyi xoş sözlərdən nazlanan Sevda işvəli əda ilə yaxınlaşıb Cavidin qucağında oturdu. Əllərini boynuna dolayıb onu şirin öpüslərə qərq etdi. Cavan, gözəl qadının öpüslərindən cuşa gələn Cavid onun boynunu-boğazını öpüb, yavaşca yüngül yay koftasını əynindən çıxardı. Oturan yerdə bir qədər rahat olmadığını bildiyindən Sevdanı divana uzatdı. Liftçiyini aşağı sürüşdürüb göz çıxaran bərk, dim-dik döşlərini dodaqları arasında öpüb əzizlədi. Sağ əlini göbəyinə, oradan isə budlarına tərəf sürtüb, - soyunmaq lazımdır, - deyib köynəyini, daha sonra isə şalvarını çıxardı. Bu müddətdə Sevda da tam soyunub

divana uzanmışdı. Cavid yavaşca Sevdanın mərmər kimi parıldayan yum-yumşaq bədəninə uzanıb döşlərini böyük hərisliklə öpdü. Sevdanın mənim şirim, pələngim deməsindən və müxtəlif intim səslər çıxarmasından daha da cuşa gələn Cavid şirə dönmüşdü. Sevdanın ah-uf səsləri otağı başına götürdü. Cavid isə bəzən vəhşi kimi Sevdanın üstündə qalxıb enir, bəzən isə yavaşca hərəkət edirdi. Bu cür sevişmək xeyli çəkdi, nəhayət Cavid. Çevrilib Sevdanın üstündən divana uzandı. Dərin nəfəs alıb – Sən birdənəsən, doya bilmirəm, - deyə bildirdi.

Sevda:

- Mənim də istəyim odur ki, heç vaxt məndən doymayasan. Gözlərin daim məndə olsun.

- Son günümə qədər səninlə bir yerdə olacağam. Məzarımızın da bir olmasını vəsiyyəət edəcəyəm.

Sevda Cavidin qucağına sığıb əli ilə sinəsinə sığal çəkə-çəkə sual etdi.

- Niyə sevgililər öpüşərkən gözlərini yumurlar?

- Canım, cavabı çox sadədir. Bu barədə eşitdiyim odur ki, gözləri ilə deyil, qəlbləri ilə görmək istəyirlər. Sevda, mən də səni öpəndə, dişləyəndə gözlərimi yumuram. Bununla səni ruhumun dərinliyində hiss edirəm, çünki səni çox sevirəm.

Sevda nazlı baxışları ilə Cavidı süzüb dedi:

- Bu dünyaya etibar yoxdur. Məni atıb uzaqlara getsən də, unutsan da, səni əsla unutmayıb həmişə sevəcəyəm. Damarlarımda qanım, bədənimdə ruhum olacaqsan.

- Sevda, canım, məni səndən yalnız ölüm ayıra bilər. Ölüm isə hələ uzaqdadır. Deməli biz hələ çox yaşayacaq və bir yerdə olacağıq. Əgər peşmançılıq olmasa, uzağı iki gün sonra Rusiyada olacağıq.

- Niyə peşmançılıq yaranır ki?

- Sabahkı əməliyyatla bağlı çox narahatam. Bu əməliyyat o deməkdir ki, biz birbaşa hökumətin üstünə gedirik. Geriyə də yol yoxdur...

- Bəlkə bu işə getməyəsən? Səhər tezdən aeroporta gedək və Rusiyaya qaçaq.

- Yox, mümkün deyil, mən Ağaya xəyanət edə bilmərəm.

- Ağaya xəyanət etmərik ki, biz təqibdən qaçırıq. O qədər baş götürüb ölkədən gedənlər var ki.

- Ola bilməz. Mən Ağa ilə bir olmuşam, sona qədər də bir yerdə olacağam. Yaxşı, mən gedirəm duş qəbul etməyə, sən də bir çay dəmlə gəlim içib yataq. Sabaha işimiz çoxdur.

Cavid sözünü bitirib ayağa qalxdı. Batareyanın üstündə olan qətfəni götürüb qurşağından aşağı bədəninə bükdü. Şalvarını və köynəyini götürüb hamama keçdi. Sevda böyük qürurla qəddi-qamətli, qorxmaz Cavidin arxasınca baxıb — düz deyiblər, əvvəlin yaxşı gəlincə, axırın yaxşı gəlsin. Mənim də axırım yaxşı gəlməkdədir. Təki bir övlad da dünyaya gətirə biləydim, - fikirlər içində birdən qapı döyüldü. Sonra da zəngi çalındı.

- Gecənin bu vədəsində kim ola bilər, - fikirləri icində ayağa durub qapıya yaxınlaşdı. Gözlükdən baxıb, - sizə nə lazımdır, - soruşunca — Qonşuyam, Cəvahir, - cavabını eşitdi.

dəndə, Sevda heç nədən şübhələnmədən geri qayıdıb əynini geyindi. Yenidən qapıya yaxınlaşıb gözlükdən baxdı. Xalatda, saçları da üz-gözünə tökülmüş qadın. Yəqin yuxudan hövlnak ayılıb, görəni niyə gəlib, nə istəyir, - sualı ilə beynində özünü yorunca qapını açdı.

- Nə lazımdır?

- Siz bura köçəndən rahatlığımız pozulub. Gecənin bu vaxtında sizin evdən səs-küy, haray-həşir gəlir, belə olmaz axı.

Sevda bayaq Cavidlə sevişmə səhnəsini xatırlayıb:

- Ay arvad, get işinlə məşğul ol, kişimlə yataqda kino göstərirdik, olmaz?

Xalatlı qadın içəriyə bir addım atıb otağa nəzər yetirdi. Sevdanın əli ilə onu bayıra itələmək istəyərkən xələtinin cibində hazır saxladığı qaz tapançasını Sevdanın üzünə fışıldadıb, cəld hərəkətlə sol əlində tutduğu dəsmalla qışqırmasın deyə onun ağızına basdı. Aşağı pilləkəndə dayanan Natiq yeyin addımlarla yuxarı qalxıb otağa daxil oldu. Qapını örtüb tapançanı çıxardı. Qonaq otağına və yataq otağına baxdı. Cavid yox idi. Dəhlizə

qayıdanda su şırıltısının səsinə eşitdi. Hama- ma yaxınlaşıb diqqət kəsildi.

- Sevda, sənsən, çıxıram, - deyə hamamdan səs eşidildi. Natiq mətbəxin divarına söykənib naqanı hazır vəziyyətə gətirdi. Afaqın ona tərəf addımladığını görüb sol əlinin adsız barmağı ilə susmaq və geri çəkilmək işarəsini verdi. Amma Afaq Natiqin Cavid kimi qaniçənin öhdəsindən təkbaşına gələ bilməyəcəyindən ehtiyat etdiyindən, irəli addımlayıb hamamın giriş qapısının sağ tərəfində dayan- dı. Elə bu anda Cavid dəsmalla saçını qurula- laya-qurulaya hamamdan çıxdı. Natiq tapan- çanı ona tuşlayıb tərپənməmək əmrini verdi. İlk məqamda nə baş verdiyini anlamayan Ca- vid çaşqın halda gözlərini döyə-döyə Natiqə baxırdı. Afaqın — ey, alçaq, dizləri üstə çök, əllərini də başının arxasına keçir, - deməsi az qala onun boynunun sınması ilə nəticələ- nəcəkdi. Cavid peşəkar idmançısıyağı cəld hərəkətlə geri çevrilib Afaqın sağ tərəfdən boyun nahiyəsinə bir yumruq vurdu. Göz- lənilməz zərbədən səntirləyən Afaq mətbəxin qapısına dəyib yerə yıxıldı.

Cavid- qəhbə!, - deyib onun sinəsinə tək vurub qaz tapançasını onun əlindən almaq üçün irəli atıldı. Amma Natiqin onun sağ böyrəyinə vurduğu güclü tək, ardınca boyun nahiyəsinə endirdiyi yumruq zərbəsi Cavidə dizləri üstə çökdürdü. Ağzına və gözünün altını tutan daha bir tək Cavidə ölümçül vəziyyətində yerə uzandırdı. Bu anda Afaq gözlərini açıb Natiqə, daha sonra isə yerə uzanmış Cavidə baxdı.

- Şərəfsiz, alçaq, az qala məni də Ninkanın yanına göndərmişdi. Tfu!.. — deyib Cavidə tərəf tüpürdü.

- Salamatsan? Qadın necə oldu?

- O, artıq cəhənnəmdədir? Bu yaramazın isə əl-qolunu bağlamaq və ayıldıb, sorğu-sual etmək lazımdır.

Natiq dəqiqləşdirmək üçün dəhlizə, oradan isə yan otağa keçdi. Qadın kürəyi üstə boğazından və qarnından qan axıdılmış vəziyyətdə sərilməmişdi. Natiq bədəninin ürpədiyini hiss edib, tez də geri qayıtdı. Afaq skoçla Cavidin əllərini və ayaqlarını bağlayırdı. Hərdən onu söyüb təhqir edir, sifətinə,

başına şillə də vururdu. Natiq yaxınlaşıb Cavidin belindən tutub qonaq otağına sürüdü. Divanda otuzdurub ikrahedici, nifrətli nəzərlərlə ona baxdı. Özünə gətirmək üçün sifətinə sillə vurdu. Gözlərini asta-asta açan Cavid ironiya ilə Natiqi süzdü.

- Bədbəxtlər, sizlərin də axırınıza çox qalmayıb. Ağa sizlərin gecə oğruları olduğunuzu bilir. Sabah, ya birisi gün Qoca ilə birlikdə hamınız layiq olduğunuz cəzanı alacaqsınız.

- Ə, nə sayıqlayırsan, nə Ağa, nə Qoca?

- Özünüzü tülkülüyə vurmayın. Vaxtı uzatmayın, əmri icra edin və muştuluq üçün Qocanın yanına gedin.

Sevdanın ölümünə tam əmin olmaq üçün yan otağa keçən Afaq geri dönüncə Cavidin sözlərini eşidib Natiqə:

- Təəccüblənmə, bu bədbəxt elə bilir ki, biz hansısa cinayətəkar dəstənin üzvüyük.

Sanki Cavidin nə demək istədiyini indi başa düşən Natiq Cavidə üzünü tutub dedi:

- Alçaq, sizin kimilər şərəfini, ləyaqətini müdafiə edənləri mafiya üzvü hesab edirsiniz. Mən bu dünyanın hansı rəngdə olduğum

nu hələ tam dərk etmədən qətlə yetirdiyiniz Cəlalin qardaşyam. Cəlalla bir yerdə qəbirstanlığa aparılıb işgəncələrlə öldürülən qızın dostuyam. Yadına düşdü?

Cavid ağzının qanını başını sağa çevirməklə köynəyinin qoluna silib Natiqə dedi:

- Bu fahişə də Afaqdır?

Natiq bu sözlərinə görə onun qarnına, sifətinə yumruq, sillə vurub — alçaq, ölümünü tezləşdirmə, ağzını təmiz saxla! — dedi.

Afaq sağ əlini belinə qoyub əda ilə Cavidə acıq verirmiş kimi — bəli, Afaq mənəm, Bəşiri cəhənnəmə vasil edən, yan otaqda ruhunu inkir-minkirə təslim etdirən və səni əcəl qılıncı ilə yaxalayan Afaq mənəm.

Cavid xırıltılı səslə bağırdı:

- Necə, Bəşiri sən öldürmüşən? Sevda artıq yoxdur? Fahişə, anası qəhbə köpək qızı, xəbərin olsun ki, sabah sənin anan cəhənnəmə vasil olunacaq. Daha sonra səni tapıb s...b, diri-diri torpaqda basdıracaqlar...

Afaq Cavidə yaxınlaşıb bıçağı onun ürəyinə soxub işi bitirmək istədi. Amma anasının öldürülməsi əmrini eşidincə əl saxladı.

- Nə danışırısan, yaramaz, anamın nə günahı var ki?

- Günahı odur ki, sənin kimi fahişəni dünyaya gətirib. Günahı odur ki, uşaq ikən səni ərə verib ayağını kənddə buxovlamayıb.

- Qulaq as, alçaq! Anama bir şey olsa, and içirəm ki, qohumunda-əqrabanda bir başıpaqalı qalmayacaq.

- Artıq gecdir. Səhər Vahab Yevlaxa sənin ananın kəfənini tikmək üçün gedir.

- Kim, Vahab, o, kimdir?

- Damarında erməni qanı olan cəllad.

Nə edəcəyini bilməyən Afaq təlaşla otaqda var-gəl edib yataq otağına keçdi. Cavidin telefonu ilə geri dönüb Natiqə telefon kitabçasında Vahabın nömrəsini tapmağı xahiş etdi. Natiq telefonu alıb Vahabın nömrəsini aradı.

- Tapdım, nə edək, - deyə Afaqa müraciət etdi.

Afaq telefonu alıb Vahabın nömrəsinə nəzər yetirdi. Sonra da üzünü Cavidə tutub dedi:

- Yerim, göyün altında bircə varlığım

anamdır. Ondan əlinizi çəkməyiniz üçün səninlə bazarlığa getmək istəyirəm, nə deyirsən?

Bir anlıq fikrə gedən Cavid:

- Etiraz etmirəm, əlimi açın, sövdələşməni masa arxasında davam etdirək.

- Bunun üçün sənin Vahaba zəng edib, bura çağırmağın lazımdır.

Təklifdən narahat olan Natiq çaşqın halda Afaqa baxdı. Afaq isə Natiqin nə düşündüyünə əhəmiyyət verməyib, anasını gözləyən fəlakətdən xilas etmək üçün cəhdlərini davam etdirirdi.

- Mən qadınılığım la sözü mün üstündə dayanıram. Növbə kişilikdən də m vuran sizindir.

- Ağzını təmiz saxla, ləçər! Əl-qolumu aç, kişiliyimi sənə göstərim.

Afaq Cavid i bir qədər də özündən çıxarmaq üçün dedi:

- Sərxoşun kişiliyi ara q şüşəsinindəki qeyrət qədərdir, - fikrini sən i kimi kişilikdən də m vuranlar üçün deyiblər də. Həqiqi kişisənsə Vahaba zəng et, gəlsin və burda razılaşmamızı rəsmiləşdirək.

- Pozğun, sənə dedim ağzını təmiz saxla! Ver telefonu zəng edim.

- Artistlik olmayacaq ki?

- Altında inildədiy i n kişilərdən fərqli olaraq biz kiş i sözünə canımız və qanımız bahasına da olsa əmə l edənlərdənik.

Natiq yaxınlaş ıb Cavid i vurmaq istədikdə, Afaq araya girib — biz art ıq razılaşmış ıq, - deyərək ona mane oldu. Sonra da telefonda Vahab ın nömrəsini tap ıb düyməni bas ıb Cavidin ağzına tutdu. Uzun çəkən zəng çağırısından sonra nəhayət Vahab ın səsi eşidildi. Cavid salam-kalamdan sonra vaxts ız telefon zənginə görə uzrxahl ıq etdi. Onunla dan ımaq istədiyini və təcili olaraq evinə gəlməsini söylədi. Cavid sözünü bitirib Afaqa - Vahab on dəqiqəyə burda olacaq. İndi isə... ürəyinə saplanan bıçaq Cavidin sözlərini ağzında qoydu. Bu anda Natiq üzünü yana çevirdi. Cavidin xırıltılı səsini eşidincə isə, oradan aralan ıb dəhlizə çıxdı. Az sonra Afaq onun arxasınca gəldi. Natiqin saralmış sifətini görüncə, - Özünə gəl, biz vəhşi, qanıçən deyilik. Əzizlərimizə qıyanları cəzalandırırıq, -

deyə bildirdi. Natiq heç bir cavab verməyib çıxmaq üçün Afaqdan işarə gözlədi. Afaq isə Vahabla da haqq-hesab çəkmək üçün dedi:

- Tələsmə, birini, yoxsa onunu öldür, artıq mənim üçün fərqi yoxdur. Gözlə, anamı öldürmək əmri almış yarımvehşi ilə də haqq-hesabı bitirim. Onunla söhbətim qısa olacaq. Natiq qulaqları batmış, dili tutulmuş kimi maddım-maddım Afaqın qanlı əllərinə baxırdı. Afaq bunu hiss etdiyindən, hamama keçdi. Əllərini, üzün yuyub yenidən dəhlizə döndü. Elə bu anda qapı döyüldü. Afaq tez əynindəki xələtinin yuxarı düymələrini aç-aça Natiqə yan otağa keçib gözləməyi xahiş etdi.

Yenidən qapı döyülərkən, Afaq döşlərinin açıqca görünməsi üçün liftçiyinin rezinini aşağı sürüşdürdü. Qapını açıb işvə-naz ata-ata Vahabı otağa dəvət etdi. Vahab qarşısında yarıçılpaq qadını görüb bərkdən — Oho... nə aləm, bu Dayı heç kefindən qalmır, - deyə Afaqa salam verib otağa keçdi. Afaq qapını örtüb geri çevriləndə Vahabın arxasından şalvarının qayışına keçirdiyi tapançasını görüb

xələtinin cibinə qoyduğu qaz tapançasını əli ilə hazır vəziyyətə gətirdi. Vahab, - Dayı, Dayı deyib qonaq otağına addımladı. Amma qonaq otağının giriş qapısında divara vurulmuş güzgüdən Afaqın qaz tapançasını ona tuşladığını görüb cəld hərəkətlə geri çevrilib Afaqın sifətinə bir yumruq vurdu. Eyni cəld hərəkətlə də tapançasına əl atıb onu hazır vəziyyətə gətirib müdafiə olunmağa çalışdı. Amma Natiqin gözlənilmədən peyda olub Vahabın çənəsinə güclü yumruq zərbəsi endirməsi Afaqın öldürülməsinə mane oldu. Təhlükə tam aradan qalxmamışdı. Vahab təslim olmaq fikrində deyildi. Yenidən əlini tapançaya atıb müdafiə tədbirini davam etdirmək istədi. Hətta ilk cəhdə tapançanı əlinə ala da bildi. Ancaq bu dəfə Afaq səhvə yol vermədi. Qaz tapançasını işə salmaqla Vahabın son müdafiə cəhdini də iflasa uğratdı. Vahab qazın təsirindən səndirləyib döşəməyə yıxıldı. Gözlərini qan tutmuş Afaq fürsəti fəvtə verməyib dizlərini Vahabın sinəsinə qoyub cibindən bücağını çıxardı. Natiq bu tükürpədicə mənzərəni görməmək üçün hamama keç-

di. Əlini-üzünü yuyub güzgüdə özünə tamaşa etdi. Gözlənilmədən sağ əli ilə sifətinə üç sille vurdu. Güzgüdə özünə baxıb tfu sənə Natiq, tfu! Yanında peyda olan Afaq Natiqin hərəkətlərini gördüyündən, təəccüblə sual etdi:

- Sən günahsız yerə qətlə yetirilən Cəlalın qanının batmasını istəyirdin? Yoxsa anamın ahıl vaxtında boğularaq öldürülməsinin sənin üçün əhəmiyyəti yox idi? Təbii ki, buraya Nikanın ölümünü əlavə etmirəm. Çünki o sənin üçün heç kim idi.

Güzgüdən gözlərini çəkən Natiq ağlamsınaraq dedi:

- Afaq, o sualları verməklə məni üzmə, öldürmə, sənin ananı öz anam kimi sevirəm. Qardaşımın qanı yerdə qalmadığına görə rahatam, Ninkaya görə qisas aldığımız üçün sevincliyəm. Sadəcə, düşünürəm ki, mən niyə qatil oldum? Niyə bu qətlər olmalı idi?

- Çünki bəşəriyyət Cavid kimi yaramazlardan xali deyil. Nə qədər Vahab, Cavid kimi yaramazların kökü kəsilməyib, bizim kimi qarışqa əzməyənlər peşəkar qatilə çevriləcəklər. Birdə ki, sən təmiz adamsan, qatil

deyilsən.

- Qətlə iştirak etmək, qətli icra etməkdən daha ağırdır. Anri Barbusun gözəl bir kəlamı var: öldürmək həmişə iyrənclikdir, bəzən bu, zəruridir, ancaq yenə də iyrənclikdir. Nə isə istirahət mərkəzində deyilik, getmək lazımdır.

Afaq bir söz deməyib hamamdan çıxmağa hazırlaşdı. Amma ayaq saxlayıb qətfəni götürüb əl dəyən yerləri sildi. Eyni halı digər otaqlarda da təkrarladı. Dəhlizə qayıdanda əlində idman çantası vardı.

- O nədir, yerinə qoy?! Biz gecə oğruları deyilik.

- Çantada onun-bunun evindən oğurlanan, qarət edilən pullardır. Qalsa polis onu özünə götürəcək. Buna polisin yox, bizim haqqımız var.

Natiq mübahisə etməyib çıxmaq üçün qapıya yaxınlaşdı. Çıxmamışdan öncə qapının gözlüyündən pilləkənləri və liftin ətrafını seyr etdi. Sakitlik idi. Qapını açıb liftə yaxınlaşdı. Düyməni basıb gözlədi. Afaq onun yanında olanda liftin qapıları açıldı. Kabinəyə

minib bir düyməsini basdı. Natiq hiss etdi ki, ürəyi çırpınır, qorxudan, həyəcandan qıçları əsir. Fikirləşdi ki, qonşulardan kimsə duyuc düşə, hiss edə və bu barədə polisə xəbər verə bilərlər. Polis də blokun girişində əməliyyat qurub onları gözləyə bilərdi. Bu fikir, xəyal içində çırpınan Natiq liftin qapıları açılınca, ürəyinin daha böyük təlaşla döyündüyünü hiss etdi. Budur, bu dəqiqə polislər tapançalarını onlara tuşlayıb əllər yuxarı deyəcəklər. Sonra da qollarını burub, döyə-döyə maşın-lara mindirib polis bölməsinə aparacaqlar. Amma liftin qapıları açılanda sevindi. Tam sakitlik idi. Artıq səhərə yaxın olduğundan, gözə ancaq işə və ya uzaq səfərə getməyə hazırlaşan insanların maşınlarına mindikləri görünürdü. Natiq və Afaq həyəətə düşüb oradan bayaq saxladıkları maşına doğru addımladılar. Gedirdilər, sabah onların taleyi ilə bağlı nə baş verəcəyinin fərqi varmıdan. Onlar üçün əsas o idi ki, polisin, prokurorun ortaq olduğu, himayə etdiyi qatilləri tapıb, əzizlərinin qisasını almışdılar. Necə deyərlər, qana qanla cavab vermişdilər.

* * *

Artıq 40 dəqiqə ili ki, Ağa Dayını gözləyirdi. Vahabdan da bir xəbər yox idi. Yenidən Bahadura - bir də Vahabla əlaqə saxla — deyə ona əmr etdi.

Bahadur, eləcə də Xatirə də gah Cavidin, Sevdanın, gah da Vahabın telefonunu yığdılar. Amma telefonlar söndürülmüşdü. Birdən Xatirənin telefonuna zəng gəldi. Xatirə tez sevincək, - Zülfiyyədir, Vahabın yoldaşı, - deyib telefonu qaldırdı. Onlar arasında salam-kələmdən sonra aparılan söhbətdən belə məlum oldu ki, Zülfiyyə Vahabı onlardan soruşur. Telefon söhbəti bitdikdən sonra Xatirə Ağaya üzünü tutub dedi:

- Bu gecə saat 3-də Cavid Vahaba zəng edib evinə çağırıb, o gedən Vahab gedib, hələ də ondan xəbər yoxdur.

Ağa səsi titrəyə-titrəyə Vitali ilə Qaçaya üzünü tutub amirənə tərzdə dedi:

- Təcili Cavidin evinə gedin. Bəlkə gecə yeyib-içib yuxuya dalıblar. Onları oyadın və birlikdə planlaşdırılan əməliyyat yerinə gəlin.

Vitali və Qaçay — baş üstə, - deyib otaqdan çıxdılar. Onlar getdikdən sonra Xatirənin səsi eşidildi:

- Ağa, vaxtdır, bəlkə çıxaq?

Kresloda əlini alnına qoyub fikirli halda oturan Ağa Xatirənin sözlərindən sonra başını qaldırıb ona baxanlara dedi:

- Cavidin öldürüblər, ya da həbs ediblər.

Xəyyam da nə isə hiss edibmiş kimi ehtiyatla sual etdi:

- Ağa, niyə belə düşünürsünüz?

- Dostluq, yoldaşlıq etdiyimiz bu illər ərzində o, heç zaman görüş yerinə gecikməyib və ya mənim əmr və göstərişlərimə qarşı çıxmayıb. Gecikirsə, deməli, başında nə isə var.

Xatirə söhbətə qarışdı:

- Cavidin, eləcə də Vahabı dəyirmanın bu gözündən ölü salsan, o biri gözündən diri çıxarlar. Onlar hələm-hələm canlarını qurban verən oğul deyillər. Kimlərsə onlara silah çəkməyə cürət edəcəklərinə də inanmıram. Amma ola bilər ki, həbs etsinlər. Hüquqmühafizə orqanlarında o qədər bizi məhv etmək, siyahıdan silmək istəyən qüvvələr var

ki.

Ağa dərinə köks ötürüb dedi:

- Onu düz deyirsən, elə Həşimov dünən bizə dost, qardaş deyirdi, bu gün bizi şantaj edir, məhv edəcəyi ilə hədələyir.

Həşimovun onlara qarşı çevrilməsindən təəccüblənən Xatirə dili-dodağı dolaşa-dolaşa, - niyə, o ki sizlə dost idi, - deyə sual etdi.

- Elələrinin dostluğu, düşmənçiliyi bilinmir. Ona görə deyiblər də, «qurdla dostluq et, amma çomağını yerə qoyma». Biz isə ehtiyatı əldən verdik.

- Bəlkə Cavidin həbs olunmasına aydınlıq gətirmək üçün yuxarılardan kiminləsə əlaqə saxlayasan, - deyə bu dəfə Xəyyam söyləndi.

- Tələsməyək. «Qarğa, məndə qoz var» — deyib özümüzü aşağılamayaq, qorxduğumuz kimi göstərməyək. Öləndə də kişi kimi ölmək lazımdır. Vitali ilə Qaçaydan xəbər gözləyin. Əgər işiniz-gücünüz varsa, gedin.

Eşitdikləri xəbərdən otaqdakılar təəccüblənsələr də, dillənmədilər. Yenidən Ağanın səsi eşidildi:

- Bahadur, sabah axşam Gəncəyə çıxırsan,

özünlə Xəyyamı da götürərsən. Qocanın evi-ni-eşiyini dağıdıb, özünü də cəhənnəmə vasil edərsən!

Oturduğu stuldan ayağa duran Bahadur:

- Baş üstə, - deyib əlavə sual vermədən yenidən stolda oturdu.

- Xatirə səndən də xahişim var.

- Buyurun, Ağa, xahiş yox, əmr edin — deyə Xatirə şefinə üzünü tutdu.

- Nə yolla olursa-olsun, Həşimovu məhv edirsən.

Elə bu zaman Ağanın telefonu zəng çaldı. Ağa telefonunun ekranına baxıb düyməni basdı.

- Hə Qaçay, eşidirəm. Necə... öldürülülər?

“Öldürülülər” sözünü eşidəndə, hamı, o cümlədən Ağa da ayağa qalxdı. Bu zaman Xatirənin — alçaqlar, yaramazlar, - deyə hönkürtü səslə ağlamaq səsi eşidildi. Ağa telefon söhbətini bitirib, - bu da axırı, - deyərək yenidən stola oturdu. Tez də telefonunda nömrə yığıb qulağına tutdu. Bir neçə saniyəlik çağırışdan sonra Ağanın — salam, səsi

eşidildi. Bir-iki cümləlik telefon söhbətindən sonra otaqdakılar Ağanın Həşimovla danışdığını anladılar. Deyəsən, söhbətləri alınmırdı. Çünki Ağa Cavidlə Vahabın öldürüldüyünü üstü örtülü, qarğa dili ilə deməsinə baxmayaraq Həşimov Ağaya acıqlı, təhqiramiz sözlərlə cavab verirdi. Ağanın da səbr kasası dolmuşdu.

- Cəhənnəmə ölsünlər, dediyin insanlar sənə qul kimi xidmət göstərib, tələblərini, göstərişlərini həyatlarını riskə atmaqla yerinə yetiriblər. Sənin kimi alçaqlar, əxlaqsızlar, işinə, vəzifəsinə güvənənlər cəhənnəmlik olacaqlar. O güvəndiyin Qoca da sənin yol yoldaşın olacaq. Alçaq...

Ağa söhbətini yarımçıq kəsib telefonunu qapadı. Üzünü otaqdakılara tutub - Gedin, bundan sonra müstəqil, sakit həyatınızı yaşayın. Əgər mənim Həşimov və Gəncəli Qoca ilə bağlı xahişimi yerinə yetirərsəniz, ruhumu şad etmiş olarsınız, - deyə ayağa durub dostlarına yaxınlaşdı. Onların hər biri ilə qucaqlaşdı. Hətta onların danışmalarına, sual vermələrinə də imkan verməyib qapını

göstərdi. Sakitlik yarandıqdan sonra Ağa stola yaxınlaşıb siyirməni açdı. Oradan uzun illər onunla yol-yoldaşı olan, neçə-neçə insanı qorxutduğu, bəzilərinin həyatına son qoyduğu tapançasını götürüb daraqlarına nəzər yetirdi. Cəmi üç güllə idi. Gülümsədi, hətta dodaqları da qaçdı. Amma bu vəziyyət çox qısa çəkdi. Tapançanı gicgahına dirəyib — bu, sənin xilasın, yaşamağın üçündür qızım, səni vəhşilərin caynağından xilas etmək üçün ömrümü sənə bağışlayıram, qızım. Bəlkə də ömrün boyu bilməyəcəksən ki, atan muzdlu qatil kimi vəzifəli adamların sifarişlərini yerinə yetirib, gecələr onun-bunun evinə basqın edib, qarətlər, talanlar edib. Kaş bütün bunları heç zaman bilməyəydin, qızım, bilməyəydin...

* * *

Natiq ötən həftə törətdikləri qətlin təfərrüatlarını hələ də unuda bilmirdi. Bəzən öldürdükləri insanların simaları gözləri önündə canlanırdı. Bu zaman bədənini soyuq tər basır, gözləri bərələr, ürəyi tez-

tez döyünməyə başlayırdı. Belə vəziyyətdən Afaq onu güclə özünə gətirirdi. Ayaqlarını, əllərini ovuşdurur, sərin su ilə boynunu, boğazını yuyurdu. Beləcə Natiq sakitləşir, on-on beş dəqiqəlik yuxuya gedirdi. Afaq Natiqi həkimə aparmağa da qorxurdu. Fikirləşirdi ki, birdən həkim sorğu -sual edər, Natiq də onda baş verən dəyişikliklərin səbəbini sayıqlamaqla dilə gətirər və bununla da onları ələ vermiş olar. Cox fikirləşdikdən sonra ötən gecə Natiqi Əhmədlidə yaşayan cildağçı Zemfira xalanın yanına aparmışdı. Cildağçı Natiqin bərk qorxduğunu söyləmiş, onun bədənini ovxalamış ayaq dabanına, dizinə, arxadan boynuna yanan pambığı basıb, qorxuluğunu götürmüşdür. Deyəsən, cəmi bir dəfə kecirilən seans müsbət nəticəsini vermişdi. İndi kənardan dayanıb, Natiqin hərəkətlərini izləyən Afaq ciddi, təhlükə doğuran davranış baş vermədiyini müşahidə etdiyindən sevinirdi. Hətta özünü saxlaya bilməyib, yaxınlaşıb onun üzündən də öpdü. Yanında oturub, saçlarını sığalladı. — Cox şükür yeri, göyü, canlı və cansızların yaradıcısı olan Al-

laha ki, mənə növbəti ağrı, acı yaşatmadı-
deyə nəmlənən gözlərini sağ əlinin arxası ilə
silib, gözlərini Natiqin gözlərinə dikdi.

Natiq Afaqın onun üzündən öpməsindən,
boynunu qucaqlayıb, əzizləməsindən qəh-
qəhə cəkib gülüb, dedi:

- Nə olub, Afaq niyə narahatsan? Mənim
əhval-ruhiyyəmə yaxşıdır. Sağlamlığımda da
hec bir problem yoxdur.

- Nə deyirəm ki, sadəcə rəngin-ruhun bir
az saraldığından narahat oldum.

Natiq - Narahat olma, bir az ürəyim sıxı-
lırdı o da keçib, getdi – deyib ayağa qalxdı,
pəncərə önünə yaxınlaşıb, oradan həyəətə boy-
landı. Sonra da geri cevrilib, Afaqa dedi:

- Deməli, bu gün axşam Bakını tərk edib,
elimizə, obamıza gedirik?

- Elədir ki, var. Amma sən istəsən bir
müddətdə qala bilərik.

-Yox, Afaq, qorxulu vadini nə qədər tez
tərk etsək bir o qədər rahat olaram. Amma...

-Hə, nə amma, sözlü adama oxşayırsan...

-Amması odur ki, səndən ayrılmaq mənə
cətindi. Yenəcə cənə isinişirdim.

Afaq Natiqin sözlərindən kövrəldi, yaxın-
laşıb, onun dizlərinin yanında yerdən oturdu.

-Mənim can dostum, sən mənə arxa day-
aq olacağına söz vermişən. Ona görə də, sən
vaxtaşırı olaraq məni arayacaq, həyatım, ta-
leyimlə maraqlanacaqsan. Mərdanı da ...

Natiq əlini Afaqın başına qoyub –Mərdan
kimdir? Deyəsən məndən gizlətdiyin sirtin
var – deyə atmaca atdı.

-Hə, Natiq kəndimizdə qonşu oğlanla
«alış-veriş» etmişəm.

Eşitdiyi təzə xəbərdən təəccübünü gizlət-
məyən Natiq sevincək onun boynunu quca-
qlayıb, alnından öpdü, başını, saclarını sığal-
ladı.

-Əhsən, Afaq kənddə iki daşın arasında
özünə adaxlı da tapmısan. Aaz, bunu məndən
niyə gizlətmisən?

-Utandım.

-Elədirsə, indi utanma zəng et və ona kən-
də qayıtmağa hazırlaşdığını söylə. Buyur, bu
da mənim telefonum, zəng et.

Natiq sözünü bitirib telefonunu Afaqa
uzatdı.

Afaq etiraz etsə də Natiqin israrlarından sonra təslim oldu.

Cantasını acıb, kağız bükülünü çıxartdı. Əlləri əsə-əsə kağıza yazılan nömrəni telefonda yığdı. Qulağına tutub, gözlədi. Ani sükütdən sonra Afaqın “salam” deyə nəvazişli səsi eşidildi. Deyəsən qarşı tərəf zəng edən kimliyi ilə maraqlanırdı. “Afaqdır, Afaq” deyincə qəhqəhə səsi şirin söhbətə yol açdı. Afaq Natiqə hörmət əlaməti olaraq Mərdanla telefon söhbətini qonaq otağına keçməklə davam etdirdi. Beş-altı dəqiqədən sonra geri qayıdan Afaq - səhər yeddiddə Mərdan məni Yevlax avtovağzalında gözləyəcək-deyə sevincək üzünü Natiqə tutdu.

Natiq-lap yaxşı, Afaq bu xəbərlə məni sevindirdin-deməklə söhbəti çay süfrəsi arxasında davam etdirmək üçün masa arxasına keçdi. Afaq mətbəxtdən gətirdiyi çaydanı və stəkanları masa üstünə qoyub, stolda oturdu. Stəkanlara çay süzə-süzə dedi:

- Bu gün səhər TV-də yayımlanan “Kriminal” verilişində xəbər verildi ki, Gəncəli Qoca həyat yoldaşı ilə birlikdə maşınında

güllənənək öldürülüb.

-Yəqin Cavidin şefi sifariş verib.

-Hə, bəlkə də. Televizorda onu da xəbər verdilər ki, qətlə törədənlər iki nəfər olub, hər ikisi də həbs olunub. Aparıcı qətl hadisəsini kriminal dairələrin bir-birinə savaşı kimi dəyərləndirdi.

- Deməli, xəta bizdən sovuşub.

- Hə, elədir ki, var-deyən Afaq arxayın şəkildə dilləndi.

- Canaq öz başlarında catladı. Beləcə bir-birini qıracaqlar.

- İnanma.

- Niyə?

- Çünki, yuxarıdakılar əlaltılarının tamamilə məhv edilməsinə yol verməzlər. Onlara Cavid, Qoca, Ağa kimi maddə qatillər lazımdır.

- Nə isə artıq bunlar bizlik deyil. Vaxtdır, çıxmaq lazımdır.

- Afaq bir dəqiqə gözlə deyib, qarşı otağa keçdi. Əlində gətirdiyi, cantanı masanın üstünə qoyub, dedi:

- Bu sənə catacaq.

- Bu nədir ki?

- Cavidin evində götürdüyümüz puldur, 640 min manatdır.

- Natiq cantadan ürpnirmiş kimi, geri cəkilib, narazı şəkildə - mənə başqasının pulu lazım deyil. Özü də bildiyim halda ki, bu pul-lar cinayət yolu əldə olunub-deyə bildirdi.

- Götürməsən yandıracağam. Amma yax-şısı olardı ki, götür, bu pula kənddə Cəlalin ru-huna məscid tikdirərsən, bulaq saldırarsan.

Afaqın fikri Natiqin ağına batdığından etiraz etmədi.

- Bəs, sən? Bəlkə yarı bölək.

-Yox, mən payımı götürmüşəm, 500 min manat.

Afaq əlində tutduğu möhürlü sənədləri də Natiqə uzadıb — Götür, bu da sənindir-deyə bildirdi.

- Bu nədir?

- Maşınımın sənədləridir, bundan sonra onun sahibi sən olacaqan.

- Bu lap ağ oldu!

- Başa düş, kənd yeridir, maşınla get-səm, hərə bir kitab bağlayar. Yadigar olaraq

səndə qalsa, daha yaxşı olar.

- Natiq etiraz edə bilmədi, sakitcə - sağ ol-dedi. Sonra da eyni sakit səs tonu ilə Afaq-dan məsləhət alırmış kimi sual etdi:

- Afaq gören mənəm-mənəm deyənlər son mənzillərinin qara torpaq olduğunu dərk edirlərmi?

- Var-dövlət, vəzifə onların gözlərini kor, qulaqlarını kar edib, qəlblərini də daşlaşdı-rıb. Onlar elə bilirlər ki, dünyanı tutub dura-caqlar. Elələri üçün deyilib də, nadanlar.

- Amma o gün həmin gözləri kor, qulaqları kar olan nadan nazirlərdən bir-necəsini atdılar qaranlıq zindana. Yəqin damda həya-tın sərt üzünü də görürlər.

- Yəqin ki.

- Elələri haqında el dəstanında deyilən ibrətamiz beyti eşitmisən?

- Desən yadıma düşər.

- Deməli, ozan aşıqlardan biri belə deyib:
Dünyaya cox gəlib, at oynadanlar
Qılinc qaldıranlar, qalxan tutanlar
İnsani qul deyib, alıb, satanlar
Möhtac olub, bir yorğana görmüşəm.

- Natiq, bu beytlə təsirləndirdin, kövrəltin məni, əhsən!

- Yaxşı çox tərifləmə, zibili çıxar.

- Olanı deyirəm. Sənin kimilərdən həyatda az-az olur. Yaxşı ki, o barmaqla sayılan adamlardan biri mənim dostumdur.

- Yaxşı, çıxmaq vaxtıdır - deyən Natiq dolaba yaxınlaşdı, qapılarını açdı. Qara pencyini asılıqandan çıxarıb, əyninə geyindi. Sonra da ayaqqabısını geyinə-geyinə -Afaq, gəlirsən-deyə səsləndi.

-Gəlirəm - deyən Afaq az sonra gübar qadınlarsayağı boz kostyum-ətəkdə peyda oldu. Əlində tutduğu Çemodanı yerə qoyub, dəhliz boyu otaqlara nəzər saldı. Hiss olunurdu ki, qəhər onu boğur. Nə də olmasa acılı-şirinli 16 illik şəhər həyatının 12 ili bu evdə keçmişdi. İndi isə bu evdən ayrılırdı. Özü də həmişəlik.

- Bu necə olacaq- deyən Natiq evlə bağlı narahatlığını Afaqə catdırdı.

- Mənzil istismar idarəsində tanışım var. Ona etibarnamə vermişəm. Satıb, pulunu poçtla rayona göndərəcək.

- Natiq bir söz deməyib, əyilib özünün

və Afaqın çemodanını götürüb, bloka çıxdı. Afaq qapını bağlayıb, acarlarını gül dibcəyinin altına qoydu. Liftin kabinəsi açılınca hər ikisi minib, maşın dayanacağına endilər. Natiq tam sakit və rahat şəkildə yaxınlaşıb, maşının qapısını açıb, salona oturdu. Acarı burub, mühərriki işə saldı. Afaq qabaq oturacaqda əyləşincə, maşını hərəkətə gətirib, dayanacağın giriş qapısına tərəf sürdü. Binaın dayanacağından çıxıb, 20 yanvar dairəsinə, oradan isə Beynəlxalq Avtovağzala getmək üçün istiqamət aldı. Biləcəriyə catana qədər hec biri danışmadı. Sükutu vağzala dönəndə Natiq pozdu:

- Bəlkə Yevlağa özüm aparım səni?

- Yox, Mərdan görər, qan düşər —deyə zarafatla Natiqə söz atdı.

- Yəni o qədər qısqandır?

- Bildiyim qədər hə.

- Deməli, sevir. Bax ha səni incidib, eləsə onun qulaqlarını buraram.

Afaq xəyallara dalıb, Bakıda yaşadığı 16 illik ömür dəftərini vərəqlədi. Yadına düşdü ki, bu 16 ildə o qədər incidilib, təhqir olunub

ki. İstədi bütün bunları Natiqə bir daha xatırlatsın, amma fikrindən vaz keçdi. Sadəcə - Mərdanın istənilən sərt hərəkəti mənim üçün məlhəm olacaq. Döysə, vursa sevgisində səmimi olduğuna şübhə yerim qalmayacaq- deməklə kifayətləndi.

Natiq Afaqda yeni bir xarakter kəşf edibmiş kimi təəccüblə ona baxdı. Amma düşüncələrini dilə gətirmədi. Sağ əlini sükandan ayıraraq, onun saclarına sığal cəkdi- Mərdanın bəxti gətirib-deyə bildirdi.

292 Avtovağzalın girişinə çatıb, icəri daxil oldular. Yevlaxa gedəcək avtobusu aramaq üçün Natiq maşını saxlayıb, icəri getməli oldu. Az sonra geri qayıdıb - dostum gedək — deyə onun çemodanını götürüb, avtovağzalın ikinci mərtəbəsinə qalxdılar. Yola düşməyə hazırlaşan avtobus cərgəsində «Mercedes» markalı avtobusa yaxınlaşıb, sürücüyə salam verdilər. Yaşlı sürücü salamı alıb — onsuz da adam azdır istəyirsinizsə qalxın əyləşin-deyə təklif etdi.

-Yaxşı sağollaşmaq vaxtıdır, dostum — deyə Natiq üzünə təbəssüm qatıb, sakit səsle Afaqa müraciət etdi.

- Hə salamat qal, Natiq, ailənə, uşaqlarına, anana məndən salamlar söylə, mənim yerimə, uşaqların üzündən öp.

- Baş üstə, Afaq. Sən də anana və Mərdana mənim salamlarımı çatdır. Toyuna da məni mütləq çağır.

Afaq kənardan onlara dikilən gözlərə əhəmiyyət vermədən yaxınlaşıb, Natiqi qucaqladı və başını onun sinəsinə qoyub, hıçqırtı ilə ağladı. Natiqin gücü yalnız Afaqın başını sığallamağa çatdı. Avtobus tərپənmək üçün siqnal verəndə Afaq ayrılmaq məqamı olduğunu başa düşüb, başını Natiqin sinəsindən qaldırdı. Yanaqlarından süzülən göz yaşlarını belə silmədən Natiqin sağ yanağından öpüb, tez də avtobusun salonuna qalxdı. Az sonra avtobus yerindən tərپənilib, magistral yola doğru istiqamət aldı. Natiq nəmlənən gözlərinin əli ilə silib, maşınına doğru addımladı.

Son



İlham Əliyev
QANLI VADI
(roman)

Mündəricat

Ön söz..... 3
Qanlı vadi 7

Nəşriyyat redaktoru: İlham HƏŞİMOVA
Səhifələyici: Elvira NADİRQIZI
Dizayner: Aynur ƏSGƏRLİ

Çapa imzalanmışdır:
Kağız formatı: 60x90 1/16
H/n həcmi: ç.v.
Sifariş:
Sayı:

Kitab «ADİLOĞLU» nəşriyyatında
nəşrə hazırlanmış və ofset üsulu
ilə çap edilmişdir.

Ünvan: Bakı şəh., Ə.Salamzadə küç, 9C

Tel.: (050) 593 27 77; (055) 222-71-93

Web: www.adiloglu.az;

E-mail: adiloglu2000@gmail.com